

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra mediálních studií

Diplomová práce

2023

Bc. Nad'á Nekorancová

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra mediálních studií

**Mediální obraz polské politiky v letech 2019-2022 z
pohledu slovenských spravodajských portálů**

Diplomová práce

Autorka práce: Bc. Naďa Nekorancová

Študijný program: Mediální studia

Vedúci práce: PhDr. Roman Chrenčík

Rok obhajoby: 2023

Prehlásenie

1. Prehlasujem, že som predkladanú prácu spracovala samostatne a použila len uvedené pramene a literatúru.
2. Prehlasujem, že práca nebola využitá na získanie iného titulu.
3. Súhlasím s tým, aby bola práca sprístupnená pre študijné a výskumné účely.

V Prahe dňa ...

Bc. Naďa Nekorancová

Bibliografický záznam

NEKORANCOVÁ, Naďa. *Mediálny obraz poľskej politiky v rokoch 2019-2022 z pohľadu slovenských spravodajských portálov*. Praha, 2023. 70 s. Diplomová práca (Mgr.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálnych vied, Institut komunikačných štúdií a žurnalistiky. Katedra mediálnych štúdií. Vedúci diplomovej práce PhDr. Roman Chrenčík.

Rozsah práce: 109 829 znakov

Abstrakt

Predložená diplomová práca sa zaoberá mediálnym obrazom poľskej politiky v rokoch 2019-2022 z pohľadu dvoch slovenských spravodajských portálov: Aktuality.sk a Postoj.sk. Hlavným cieľom práce je poskytnúť ucelený obraz poľskej politiky v skúmanom období na zvolených portáloch a aj jeho odlišnosti medzi jednotlivými portálmi. Príspevky sú zmapované a analyzované pomocou kvantitatívnej obsahovej analýzy.

Prvá kapitola diplomovej práce vymedzuje základné pojmy a teórie súvisiace s mediálnou komunikáciou a mediálnymi obsahmi. Následné je priblížený stav médií na Slovensku s väčším dôrazom na tlač a skúmané denníky. Tretia kapitola zoznamuje čitateľa s kontextom poľskej politiky, po ktorej nasleduje metodologická časť charakterizujúca výskumnú metódu, výskumné otázky a hypotézy. V poslednej kapitole diplomovej práce sú uvedené výsledky výskumu, ktoré poukazujú aj na to, že jednotlivé denníky využívali pri tvorbe obsahov rozličné rámce. Rovnako boli zistené rozdiely pri nastoľovaní tém jednotlivými spravodajskými portálmi. Zatiaľ, čo Aktuality.sk kládli väčší dôraz na tému volieb, v denníku Postoj.sk bola dominantná téma sprísňovania interrupcií. Najväčší mediálny priestor v denníku Aktuality.sk získal zakladateľ strany PiS, Jarosław Kaczyński, zatiaľ čo v denníku Postoj.sk to bol premiér Mateusz Morawiecki, taktiež zo strany PiS.

Kľúčové slová

Mediálny obraz, médiá a politika, mediálne rámce, nastoľovanie agendy, obsahová analýza, Poľsko, politika, Aktuality.sk, Postoj.sk, PiS

Abstract

The thesis deals with the media image of Polish politics in 2019-2022 from the perspective of Slovak news websites: Aktuality.sk and Postoj.sk. The main aim of the thesis is to provide a comprehensive picture of Polish politics in the period under study in the selected news websites, as well as its differences between the news websites. The articles are analysed using quantitative content analysis.

The first chapter of the thesis defines basic concepts and theories related to media communication and media content. Subsequently, the state of the media in Slovakia is presented with more emphasis on the press and the examined news websites. The third chapter introduces the reader to the context of Polish politics, followed by a methodological section describing the research method, research questions and hypotheses. The last chapter of the thesis presents the results of the research, showing that different news websites used different frameworks in the creation of their content. When comparing the results of the analysis across websites, several differences were discovered. While Aktuality.sk placed more emphasis on the topic of elections, the topic of abortion was dominant in the daily Postoj.sk. The biggest media space in Aktuality.sk was given to the founder of the PiS party, Jarosław Kaczyński, while in Postoj.sk it was the Prime Minister Mateusz Morawiecki, also from the PiS party.

Keywords

media image, media and politics, media frames, framing, agenda setting, content analysis, Poland, politics, Aktuality.sk, Postoj.sk, PiS

Podakovanie

Na tomto mieste by som sa rada poďakovala za vedenie práce PhDr. Romanovi Chrenčíkovi. Rovnako by som sa chcela poďakovať každému, kto svojou radou alebo nápadom prispel k úspešnému dokončeniu diplomovej práce.

Obsah

PREHLÁSENIE	3
BIBLIOGRAFICKÝ ZÁZNAM	4
ABSTRAKT	5
KLÚČOVÉ SLOVÁ	5
ABSTRACT	6
KEYWORDS	6
POĎAKOVANIE	7
OBSAH	8
Úvod	10
1 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ	13
1.1 Masová komunikácia a médiá	13
1.2 Média a politika	15
1.3 Mediálny obraz	16
1.4 Nastolovanie agendy	17
1.5 Rámcovanie	19
1.6 Gatekeeping	20
2 SÚČASNÝ STAV MÉDIÍ NA SLOVENSKU	22
2.1 Verejnoprávne a súkromné médiá	22
2.2 Tlačené médiá a spravodajské portály na Slovensku	26
2.3 Dôvera v médiá na Slovensku	33
3 POĽSKO POČAS VLÁDY STRANY PIS	35
3.1 Vývoj politickej situácie v Poľsku v rokoch 2015-2022	35
3.1.1 Parlamentné voľby v roku 2019	36
3.1.2 Migračná politika	37
3.1.3 Mediálne obmedzenia	39
3.1.4 Sociálna politika - interrupcie	40
3.1.5 Sociálna politika – LGBT práva	41
3.1.6 Reforma súdnictva	42
3.1.7 Polexit	42
4 METODOLOGICKÉ VÝCHODISKÁ	44

4.1	Kvantitatívna obsahová analýza	44
4.2	Výskumné otázky a hypotézy	45
4.3	Výskumná vzorka a premenné	48
5	VÝSLEDKY ANALÝZY	51
5.1	Charakteristika výskumnej vzorky	51
5.2	Tematická agenda	54
5.3	Aktéri	57
5.4	Tón spravodajstva	61
5.5	Rozdiely	62
5.6	Zhrnutie výskumných otázok a hypotéz	63
ZÁVER		67
SUMMARY		70
BIBLIOGRAFICKÝ ZÁZNAM		73
TÉZA DIPLOMOVEJ PRÁCE		80
ZOZNAM GRAFOV		83
ZOZNAM TABULIEK		83
ZOZNAM OBRÁZKOV		83
PRÍLOHY		84

Úvod

Predložená diplomová práca sa zaoberá mediálnym obrazom poľskej politiky v rokoch 2019-2022 z pohľadu slovenských spravodajských portálov – Aktuality.sk a Postoj.sk. Skúmané roky predstavujú posledné volebné obdobie, kedy po parlamentných voľbách v roku 2019 v Poľsku obhájila svoju výhru pravicová kresťansko-demokratická konzervatívna strana Právo a spravodlivosť (PiS), ktorá sa hlási k hodnotám ako sloboda a demokracia, rovnako aj k silnej národnej identite a tradičným hodnotám. Vo voľbách získala absolútnu väčšinu kresiel v Sejme, dolnej komore parlamentu, rovnako ako to bolo pri jej prvom víťazstve v parlamentných voľbách v roku 2015. Zisk väčšiny kresiel v Sejme umožnilo PiS pokračovať vo vládnutí a presadzovaní svojej politiky a reforiem.

Napriek tomu, že diplomová práca skúma najmä obdobie v rokoch 2019-2022, pre lepšie uchopenie témy je nutné vysvetliť kontext už od roku 2015, kedy sa strana PiS po ôsmich rokoch dostala vo voľbách späť k moci. Hlavnými faktormi, ktoré pomohli strane Právo a spravodlivosť vyhrať voľby v roku 2015, boli jej silná kampaň zameraná na zlepšenie hospodárskej situácie v krajine a zvyšovanie sociálnych dávok pre obyvateľov. Ďalším faktorom bola aj kritika predchádzajúcej vlády za korupciu a zlyhanie pri riešení niektorých kľúčových otázok. PiS využila vtedajšiu politickú situáciu v krajine a stala sa populárnou medzi nespokojnými občanmi. V roku 2019 im k víťazstvu pomohlo „podplácanie“ voličov formou sociálnych balíčkov.

Vládna strana Právo a spravodlivosť (PiS) v Poľsku sa od svojho nástupu k moci v roku 2015 pustila do reforiem štátu, ktoré ovplyvnili rôzne oblasti života občanov. Výhra v ďalších parlamentných voľbách umožnila pokračovanie v reformách. Za mnohé z nich je PiS kritizovaná a jej jednotlivé kroky sú považované za ohrozenie demokracie a slobody médií a súdnictva, rovnako aj za diskrimináciu LGBTQ komunity. V radoch opozície a aj širokej verejnosti vzbudili niektoré reformy obavy z ohrozenia právneho štátu a demokracie, z toho dôvodu sa nesúhlas občanov prejavil vo forme protestov v krajine.

O situácii v Poľsku informovali aj zahraničné médiá, pričom výnimkou nebolo ani Slovensko. Tieto susedné krajiny sú si v mnohých ohľadoch veľmi podobné. Hodnotová

a kultúrna blízkosť týchto prevažne katolíckych krajín sa prejavila aj v prirodzenom záujme slovenských médií zmapovať vývoj situácie v Poľsku. Na Slovensku sme v posledných rokoch svedkami mnohých kríz a vývojových trendov podobných v Poľsku. Ide napríklad o korupciu, politické zneužívanie moci, útoky na médiá a novinárov a hľadanie zdravej rovnováhy medzi liberálnymi a konzervatívnymi hodnotami.

Cieľom predloženej diplomovej práce je popísať, ako o politickej situácii od posledných parlamentných volieb v Poľsku informujú dva slovenské spravodajské portály, najčítanejší a naj dôveryhodnejší denník *Aktuality.sk*, ktorý by sa dal považovať za liberálnejšie orientovaný, a pre rôznorodosť hodnôt a postojov bol zvolený aj konzervatívny denník *Postoj.sk*.

Téma a cieľ práce boli zvolené s ohľadom na svoju spoločenskú a akademickú relevanciu. Masové médiá majú v modernej spoločnosti zásadný význam a prostredníctvom svojich obsahov informujú širokú verejnosť o aktuálnych témach a udalostiach, s ktorými publikum nemusí mať bezprostrednú skúsenosť, zatiaľ čo pomocou rámcov formujú názory publika. Silu médií si uvedomujú aj samotní politici, ktorí médiá môžu vnímať aj ako zdroj politickej moci.

Diplomová práca sa pomocou kvantitatívnej obsahovej analýzy bude snažiť odpovedať na otázky aký priestor je témam venovaný, o ktorých konkrétnych témach portály informovali čitateľov, a teda ktoré témy boli nastolené na jednotlivých portáloch, a ktorým politickým aktérom venovali najväčšiu pozornosť. Práca taktiež bude zisťovať, nakoľko postojmi a hodnotami odlišné spravodajské portály budú vo svojich zdeleniach tieto postoje presadzovať.

Analyzované články sú dostupné v online archívoch jednotlivých spravodajských portálov, pričom za pomoci vyhľadávania podľa kľúčových slov, ako sú „PiS, poľská politika, Poľsko“ je možné vyfiltrovať články relevantné pre túto diplomovú prácu.

Diplomová práca je rozdelená do piatich kapitol, pričom prvá kapitola poskytne teoretické východiská a venuje sa napríklad masovej komunikácii, médiám a politike, mediálnemu obrazu, nastoľovaní agendy a gatekeepingu. Nasleduje kapitola, ktorá poskytuje prehľad súčasného stavu médií na Slovensku, pričom sa primárne zameriava na tlač na Slovensku. Kapitola taktiež poskytne porovnanie tlačených médií

a spravodajských portálov. Rovnako dôležitá je tretia kapitola, ktorá sa zameriava na priblíženie kontextu politickej situácie v Poľsku a detailne popisuje vládnutie strany PiS a jednotlivé kroky a reformy, o ktoré sa usilovala. Ďalšia časť práce nazvaná *Metodologické východiská* objasňuje postupovanie pri obsahovej analýze. Zahŕňa definovanie výskumnej vzorky, jednotky, jednotlivých premenných. Sústreďí sa na stanovenie výskumných otázok a hypotéz. Poslednou časťou diplomovej práce je zhrnutie výsledkov a stanovenie záveru.

Pri spracovávaní predloženej diplomovej práce došlo k miernemu odchýleniu sa od schválenej tézy. Konkrétny rozdiel spočíva v názve diplomovej práce, pričom došlo k jeho upresneniu. Pôvodný názov znel: *Mediálny obraz poľskej politiky v rokoch 2019-2022 z pohľadu slovenskej tlače*. Keďže sa výskum diplomovej práce zameriava výlučne na spravodajské médiá, konkrétne na portál Aktuality.sk a portál Postoj.sk, názov práce bol zmenený na nasledujúce znenie: *Mediálny obraz poľskej politiky v rokoch 2019-2022 z pohľadu slovenských spravodajských portálov*.

Teoretické východiská

V nasledujúcej kapitole je venovaný priestor teoretickým východiskám, ktoré považujem za podstatné pre lepšie pochopenie témy diplomovej práce. Od všeobecnejších konceptov a teórie sa kapitola zameria aj na špecifickejšie pojmy spojené s problematikou.

Masová komunikácia a médiá

Médiá a masová komunikácia predstavujú neodmysliteľnú súčasť života spoločnosti, pričom zabezpečujú výmenu informácií a obsahov. V moderných spoločnostiach zohrávajú médiá pri zastávaní tejto funkcie čoraz významnejšiu úlohu (Burton a Jiráček, 2001). „*Masová komunikácia sa vyznačuje tým, že všetky komunikačné aktivity prebiehajú v inštitucionálnej podobe, teda prostredníctvom médií*“ (Reifová, 2004, s. 100). Autori Jiráček a Köpplová (2015) definujú masovú komunikáciu ako každú sociálne-komunikačnú aktivitu, na ktorej realizácii sa podieľajú, alebo ju priamo iniciujú masové médiá. Z pravidla sa pod pojmom *masové médiá* myslia tlačové, vysielacie a sieťové médiá verejnej povahy určené pre širokú verejnosť. Ide o periodickú tlač, rozhlas, televíziu a nové médiá, ktoré sú zároveň aj najmladšou formou médií (Jiráček a Köpplová, 2015).

„*Najnápadnejším, najviditeľnejším a najdostupnejším prejavom mediálnej komunikácie je rôznorodý a pestrý súbor „výrobkov“, ktoré médiá ponúkajú publiku, a ktoré publikum vyhľadáva, prijíma a užíva,*“ (Jiráček a Köpplová, 2003, s.117). Za mediálny produkt sa považuje jednorazovo, alebo opakovane ponúknutý zverejnený celok. Mediálnym produktom tak môže byť film, seriál, webová stránka, článok, fotografia, vydanie novín alebo časopisu, pieseň, skladba, predvolebná kampaň, internetový portál (Jiráček a Köpplová, 2015). Podľa autorov je mediálny produkt vnútorne usporiadaný a hierarchizovaný celok, ktorý má svoj poznateľný a opísateľný obsah a prisudzuje sa mu nejaký význam. Či ide o novinovú správu, alebo hudobnú nahrávku, každý celok je tvorený vybranými a usporiadanými prvkami, ktoré tvoria obsah mediálneho produktu (Jiráček a Köpplová, 2003).

Masové médiá plnia množstvo funkcií a úloh, ktoré sú dôležité pre náš každodenný život a spoločnosť ako celok. Vďaka spomínanej *informačnej* funkcii, médiá poskytujú informácie o našom okolí a svete, s ktorými príjemcovia nemusia mať bezprostrednú skúsenosť. Práve vďaka médiám majú ľudia príležitosť zoznámiť sa s udalosťami, ktoré prebiehajú za hranicami ich fyzických možností. Ďalšou je *sociálna* funkcia, ktorá poukazuje na to, ako médiá prispievajú k formovaniu a udržiavaniu spoločenských noriem a hodnôt (Burton a Jiráček, 2001). Pomocou *kultúrnej* funkcii médií dochádza k formovaniu a udržiavaniu kultúry a identity spoločnosti. Médiá môžu byť nástrojom pre šírenie a uchovávanie kultúrnych tradícií, zvykov a nových vývojových trendov. Slúžia rovnako aj ako zdroj zábavy a oddychu pre jednotlivcov a pre spoločnosť ako celok. Médiá taktiež ponúkajú rozmanité formy *zábavy* a poskytujú jednotlivcom príležitosť uniknúť zo svojho každodenného života a zrelaxovať, pričom odvádzajú pozornosť ľudí od vážnych spoločenských problémov a nerovností (Burton a Jiráček, 2001). Ďalšou je funkcia *získavania*, ktorú McQuail popisuje ako „*agitovanie pre spoločenské ciele vo sfére politiky, vojny, ekonomického vývoja, práce a niekedy aj náboženstva*“ (McQuail, 2009, s. 110). Médiá majú schopnosť mobilizovať verejnú mienku a prilákať pozornosť na médiami ponúkané témy, o ktorých verejnosť nevedela a doposiaľ ani neuvažovala (Burton a Jiráček, 2001). Táto funkcia je často označovaná aj ako *politická* funkcia. Je to predovšetkým z dôvodu, že masové médiá umožňujú publiku nahliadnuť do politických aktivít. Vďaka médiám sú ľudia o politike informovaní a formujú si o nej vlastný názor, rovnako aj o predstaviteľoch strán a iných hlavných aktéroch. Avšak vplyv médií na utváranie tohto názoru je nepopierateľný, čo potvrdzujú Pospíšil a Závodná (2009) „*Politická funkcia médií teda formuje názory na politické témy a udalosti,*“ (Pospíšil a Závodná, 2009, s. 36). Prepojenie médií a politiky je pre predloženú diplomovú prácu dôležité. Analýza článkov v spravodajských portáloch odhalí spôsob, ako konkrétne vybrané médiá informujú o politickom dianí v Poľsku.

Bližšiemu prepojeniu médií a politiky sa venuje nasledujúca podkapitola.

Média a politika

Vzťah médií a politiky je vzájomne prepojený. Média sa stavajú do pozície sprostredkovateľa informácií medzi politickými subjektami (politikmi, stranami) a voličmi – občanmi. Politickým subjektom je tak umožnené šíriť svoje názory a presvedčenia smerom k verejnosti, čo potvrdzuje aj nasledovný citát autora Jiráka: *„Politické strany sú základnými organizačnými štruktúrami, prostredníctvom ktorých rôzne spoločenské skupiny presadzujú svoje špecifické záujmy. Média stoja v ohnisku pozornosti strán a ich predstaviteľov, pretože občania – voliči si predstavu o činnosti strán tvoria viac či menej práve prostredníctvom médií,“* (Jirák, 2006). Vzájomnú previazanosť médií a politiky je možné ukázať na príklade prítomnosti politických subjektov v médiách. Dalo by sa povedať, že politici sú na médiách závislí, pretože médiá predstavujú v modernej spoločnosti hlavný zdroj informácií. Pre politické strany a politikov je žiaduce byť čo najčastejšie v médiách a snažia sami seba rôznymi spôsobmi atraktívniť, napríklad prijatím pozvania na mediálne populárne akcie a iné, čo im umožňuje získať si publikum pre svoj názor a zámer (Jirák, 2006).

Jirák a Burton (2001) poukazujú na fakt, že rovnako ako vláda, tak aj médiá sú inštitúcie, ktoré disponujú v spoločnosti značnou mocou. Vláda sa v mene ľudu snaží obmedziť slobodu médií a ich možnosť slobodne konať a hovoriť, čo uznajú za vhodné, zatiaľ čo sa médiá (taktiež v mene ľudu) snažia oslobodiť od obmedzení. *„So stúpajúcim spoločenským významom mediálnej komunikácie rastú snahy politických, vojenských, ekonomických – a koniec koncov aj mediálnych – elít dostať jej priebeh pod kontrolu, minimalizovať hrozby a využiť ich vo svoj prospech,“* (Jirák a Köpplová, 2015, s. 340). Akýkoľvek pokus o kontrolu, obmedzenie, alebo ovládnutie médií je jasným dôkazom viery v to, že médiá majú moc, vplyv a sú schopné šíriť myšlienky, ktoré môžu politickým (ale aj nepolitickým) subjektom uškodiť (Jirák a Köpplová, 2015). K obmedzovaniu môže dochádzať napríklad prijímaním zákonov, na základe ktorých vláda formuluje svoju mediálnu politiku (Burton a Jirák, 2001). Ďalším, pomerne bežným spôsobom zásahu vlády do fungovania médií je ich financovanie. Existuje niekoľko spôsobov, ako sú médiá financované, napríklad z predaja reklamnej plochy, alebo vysielacieho času inzerentom, ďalej z vlastnej hospodárskej činnosti, z koncesionárskych poplatkov, či zo štátneho rozpočtu (Jirák a Köpplová, 2003). Prijímanými zákonmi je možné stanovovať výšku

koncesionárskych poplatkov, prostredníctvom výšky dane z pridanej hodnoty dokáže vláda ovplyvňovať tlač (Burton a Jirák, 2001).

Média sa snažia vystupovať voči politickým stranám ako tlmočník verejnej mienky a ako zástanca všeobecného záujmu. Avšak, napriek tomu že „až na výnimky neexistuje oficiálna príslušnosť médií k politickým stranám,“ (Jirák, 2006), na podobe mediálnych produktov sa vždy istým spôsobom prejavia sympatie k určitému názoru, prúdu, jednotlivému politikovi, alebo strane, čo je najmä príznačné pre súkromné médiá. Pri verejnoprávnych médiách by mala byť zachovaná názorová neutralita, no častokrát sú na tieto inštitúcie zo strany politikov vyvíjané legálne ale aj nelegálne tlaky (Jirák, 2006). Média majú tendenciu prepadnúť sklonu dávať viac priestoru buď konkrétnej strane, alebo smeru – opozícii, alebo koalícii. Táto disproporcja je častokrát využívaná politikmi, ktorí médiá kritizujú za nedostatok nestrannosti (Burton a Jirák, 2001).

Podľa poľského novinára Piotra Legutka (2023), agendu politických strán vytyčujú média a je práve na nich, akým témam sa budú venovať. Avšak, Legutka poukazuje aj na cesty, akými sa politici snažia túto skutočnosť zmeniť, napríklad *spin doctoringom*. Ide o cieleňú manipuláciu verejnej mienky, pričom sa najčastejšie odohráva prostredníctvom médií. Cieľom *spin doctoringu* je zmena vnímania konkrétnej situácie tak, aby vyhovovala subjektu využívajúceho túto techniku (Inštitút politického marketingu, 2013). Poradcovia strán, tzv. *spin doctors*, novinárom diskretné podstrkujú témy, pričom novinári ostávajú presvedčení, že agendu určujú sami (Legutko, 2023). Vzťah medzi *spin doctormi* a médiami je podľa autora Křečka (2013) vzťahom obojstrannej závislosti. Zatiaľ čo *spin doctor* potrebuje média, aby mohol politikom alebo politickým stranám podľa zadania zaistiť publicitu. Pre novinára je zase *spin doctor* zdrojom dôležitých až priam exkluzívnych informácií. Čím vyššie sa *spin doctor* a jeho politik pohybuje v rámci politickej strany, tým dôležitejšie sú poskytované informácie (Esser, Reinemann, Fan 2000).

Mediálny obraz

Napriek tomu, že je pojem mediálny obraz veľmi často používaný, jeho vymedzenie v teórii masovej komunikácie je podľa autora Volka (2013) nedostatočne prepracované.

Autor ďalej vysvetľuje, že mediálny obraz má povahu zjednodušeného symbolu alebo znakovej zostavy, ktorá reprezentuje konkrétne objekty a udalosti, v ktorých sa premietajú predstavy, názory, skúsenosti ich tvorcov a konzumentov (Volek, 2013). Dalo by sa povedať, že ide o súhrn mediálnych správ o osobe alebo o určitej téme, pričom ide o spôsob, akým média formujú verejnú mienku a ovplyvňujú názory ľudí. Mediálny obraz môže byť ovplyvnený mnohými faktormi, vrátane politických, ekonomických a môže mať veľký vplyv na spoločnosť a kultúru.

„Mediálny obraz z pohľadu masových komunikačných prostriedkov zahrňuje pokus zachytiť materializovaný a zdanlivo uchopiteľný odtlačok reality, ale aj veľmi individualizovanú skúsenosť skladajúcu sa z určitých atribútov,“ (Volek, 2013, s.6). Podľa Volka (2013) môžu byť spomínané atribúty opakovane vkladane do rôznych mediálnych rámcov, taktiež aj kombinovateľné s inými prvkami iných mediálnych obrazov. Vďaka tomu, môže byť mediálny obraz skreslený a nemusí zodpovedať primárnej realite. Aj preto je mediálny obraz častokrát vykresľovaný v pejoratívnom kontexte ako viac či menej *„klamlivá konštrukcia, ktorá je predovšetkým vytvárané s cieľom formovať postoje publika tak, aby bol naplnený zámer zadávateľa, ktorý financuje tvorbu daného obrazu,“* (Volek, 2013, s. 6).

Keďže je cieľom skúmať mediálny obraz poľskej politiky, je dôležité si uvedomiť, že jeho podoba a vnímanie je ovplyvnené mnohými faktormi. S vytváraním mediálneho obrazu je spojených niekoľko teórií, ktorým sa venuje nasledujúca kapitola. Ide predovšetkým o nastoľovanie agendy, gatekeeping a framing.

Nastoľovanie agendy

Pojem nastoľovanie agendy, je prekladom z anglického pojmu *agenda setting*, ktorý bol prvýkrát predstavený v roku 1972 v článku od autorov McCombsa a Shawa s názvom *"The Agenda-Setting Function of Mass Media"*. V článku autori naznačujú, že médiá určujú verejnú agendu tým, že diktujú o čom treba premýšľať, hoci nie presne, čo si treba myslieť. Výskum nastoľovania agendy vychádza z dvoch hlavných predpokladov. Po prvé: spravodajské médiá nie sú len zrkadlom reality, ale realitu filtrujú a tvarujú. Druhý

predpoklad hovorí o tom, že dôraz médií na relatívne málo tém vedie verejnosť k vnímaniu týchto tém ako dôležitejších, než sú ostatné (Weaver, 1984).

Ide o „*proces presadzovania určitých tém do verejného diskurzu a súčasne vylučovanie iných tém z tohto diskurzu,*“ (Reifová, 2004). Agenda setting zároveň hľadá odpoveď na otázku, prečo sa niektoré témy stanú súčasťou verejnej debaty, zatiaľ čo iné nie, a prečo sú niektoré témy vnímané dôležitejšie než ostatné (Reifová, 2004). Nastolovanie agendy tak môže určovať, čo bude považované za relevantné a dôležité. Vybrané témy, ktorým sa médiá venujú intenzívnejšie a častejšie, môžu byť publikom vnímané ako dôležitejšie v porovnaní s ostatnými témami, ktoré neboli v takom množstve spracované (Trampota, 2006).

„*Médiá si vyberajú o čom a ako budú referovať,*“ (Burton a Jiráček, 2001, s. 247). Sú zároveň schopné určité udalosti exponovať a určovať ich poradie a dôležitosť (Reifová, 2004). Témy si získavajú príjemcovu pozornosť a vzbudzujú dojem, že sú v danom čase najdôležitejšie vďaka ich výberu a triedeniu, ktoré podliehajú pravidlám zamedzujúcim manipuláciu a nadvládu médií v spoločnosti (Burton a Jiráček, 2001).

Americkí autori a odborníci na komunikáciu, Everett Rogers a James W. Dearing, rozlíšili tri typy nastolovania agendy: verejnú, politickú a mediálnu. Zatiaľ čo sa verejná agenda zameriava na agendu a dôležité témy v rámci širokej verejnosti, mediálna agenda sa zameriava na vplyv médií na širokú verejnosť. Politická agenda sa zaoberá tým, ako môžu médiá a verejná agenda ovplyvňovať elitu pri politických rozhodnutiach (Freeland, 2012). Výskumy sústrediac sa na previazanosť medzi spomínanými tromi typmi agendy poukazujú na to, že za najčastejší smer vplyvu je považovaný vplyv politickej agendy na mediálnu agendu a neskôr aj na verejnú agendu (Trampota, 2006).

Prepojenie mediálnej a politickej agendy je pre túto diplomovú prácu dôležité. McCombs (2009) uvádza, že čím menšia je prvotná skúsenosť publika s danou témou, tým vyššiu šancu médium má na ovplyvnenie publika pomocou nastolovania agendy. Ľudia väčšinou nie sú schopní získať informácie o politickom dianí z vlastnej priamej skúsenosti, nehovoriac, ak ide o politiku iného štátu. Práve z tohto dôvodu sú médiá kľúčové pri poskytovaní informácií. V diplomovej práci bude skúmané akú agendu

nastolujú dva slovenské spravodajské portály a aké témy spracovávajú s väčšou intenzitou než iné.

Rámcovanie

Okrem výberu a zverejňovania tém prebieha aj ich spracovávanie a vkladanie do rámcov, ktoré spadá pod druhú úroveň nastolovania agendy, tzv. nastolovanie agendy atribútov. Pri spracovávaní tém môže dochádzať k zdôrazneniu, potlačeniu, alebo úplnému vynechaniu určitých skutočností. Jednu udalosť je tak možné spracovať s využitím rôznych rámcov (Trampota, 2006). Rámcovanie môžeme rozdeľovať na dva typy, epizodické a tematické. Epizodické rámcovanie je založené na konkrétnych príbehoch a príkladoch. Pre lepšiu predstavu uvádza autor Trampota (2006) príklad nezamestnanosti, kedy epizodické rámcovanie tejto problematiky ponúka konkrétny príbeh nezamestnaného človeka, zatiaľ čo tematické rámcovanie ponúka širší kontext, napríklad štatistiky nezamestnanosti alebo predpokladaný vývoj. Tematické rámcovanie môže mať veľký vplyv na vnímanie udalosti príjemcami (Trampota, 2006).

McCombs popisuje tento proces nasledovne: *„Rámcovanie je ústredná organizačná idea spravodajského obsahu, ktorá poskytuje kontext a určuje, o čom udalosť vypovedá s využitím výberu, zdôraznia a vynechania,“* (McCombs, 2009, s. 87). Z tvrdenia autora by sa dalo konštatovať, že rámcovanie je proces, pri ktorom je správa zasadená do určitého špecifického kontextu, pri ktorom sú niektoré aspekty uprednostňované a iné potlačené, čo potvrdzuje aj definícia rámčovania od Roberta Entmana (1993). Autor konštatuje, že pri výbere a zdôraznení je niektorým aspektom pozorovanej reality udeľovaný väčší význam, a to spôsobom, ktorý podporuje určitú definíciu problému, príčinnú interpretáciu, morálne hodnotenie alebo odporúčané riešenie popísanej skutočnosti (Entman, 1993). Rámce majú moc ovplyvniť diskurz témy a aj spôsobom, akým je téma vnímaná publikom.

Na konkrétnom príklade týkajúceho sa predloženej práce môže nastať situácia, že jednotlivé skúmané portály spracujú tému iným spôsobom s využitím rôznych rámcov, pričom niektoré pozitívne aspekty vyzdvihnú, iné nepríjemné zamlčia a naopak. Môže sa stať, že konzervatívny denník Postoj.sk uchozí tému sprísňovania interrupcií v Poľsku

rámcom, ktorý čitateľa navedie k vnímaniu problematiky interrupcií ako nemorálnemu skutku, zatiaľ čo Aktuality.sk využijú rámec, ktorý obhajuje práva ženy slobodne sa rozhodovať o svojom tele.

Rámce sú preto nástrojom, vďaka ktorým je možné ovplyvniť chovanie a postoje ľudí a nasmerovať ich, o čom majú premýšľať. Preto je ďalším dôležitým pojmom spadajúcim do nastoľovania agendy druhého stupňa *priming*.

Priming je možné vnímať ako súčasť rámcovania, pričom ide o navádzanie príjemcu k zmene postoja voči zobrazovanej téme. Spomínané navádzanie prebieha zdôraznením určitých podrobností k téme, zdôraznenie vlastností aktéra a iné (Trampota, 2006).

Rovnako, ako majú tieto mechanizmy silu pomôcť čitateľom lepšie sa zorientovať v téme a pochopiť ju, na druhú stranu je vďaka nim možné ovplyvniť názor čitateľa do takej miery, že bude automaticky preberať názor médiá bez toho, aby si vytvoril vlastný názor (Entman 1989).

Počas vývoja médií vznikali ďalšie teórie a prístupy zaoberajúce sa rozširovaním a doplňovaním nastoľovania agendy spravodajských médií. Nasledujúca podkapitola sa bude venovať konceptu Gatekeepingu, ktorý vplýva na mediálny obsah.

Gatekeeping

Napriek tomu, že sa novinári sa pri výkone svojej práce stretávajú s veľkým množstvom správ, na vytvorenie svojho obsahu môžu využiť len obmedzené množstvo. Z toho dôvodu si mediálne organizácie vytvárajú mechanizmy výberu správ, pri ktorých hrá významnú úlohu osobnosť človeka, ktorý správy vyberá (Trampota, 2006). Pre tohto pracovníka bol zavedený pojem gatekeeper, ktorý v rámci mediálnych organizácií rozhoduje o výbere tém alebo udalostí neskôr spracovávaných na mediálne obsahy (Reifová, 2004). S konceptom gatekeepingu prišiel David M. White, ktorý sa pohrával s myšlienkou, že potenciálna správa prechádza pomyselnou „bránou“ a novinár zastupujúci úlohu vrátnika rozhoduje, ktorú správu nechá cez bránu prejsť. Počas svojho výskumu sa stretol s dvoma hlavnými dôvodmi, prečo boli niektoré témy vyradené. Prvým dôvodom bol obsah – udalosti neboli z pohľadu redaktora dostatočne zaujímavé. Ďalej šlo o organizačné dôvody, napríklad nedostatok priestoru. Autor poukázal aj na to,

že výber správ je subjektívny a odpovedá hodnotovému nastaveniu, presvedčeniam a skúsenostiam gatekeepera (White, 1950). Avšak, gatekeepera pri výbere tém ovplyvňuje okrem osobnostných charakteristík viacero ďalších faktorov. Napríklad výber správ musí byť prispôsobený prostrediu, normám a povahe mediálnej organizácie, pre ktorú pracuje. Ďalšou skupinou faktorov sú externé vplyvy, ktoré sa viažu na aktuálnu ekonomickú a politickú situáciu (Trampota, 2006).

Tento pojem sa postupom času začal vyvíjať a rozširovať. Obohatila ho napríklad Pamela Shoemaker (2009), ktorá poznamenala, že pri gatekeepingu je okrem výberu správ rovnako dôležitý aj proces pretvárania udalosti na mediálny obsah. Autorka Reifová (2004) poukazuje aj na tvrdenie McNellyho, podľa ktorého samotní príjemcovia zdelenia „strážia bránu“ a teda rozhodujú o tom, čomu budú venovať svoju pozornosť.

Proces posudzovania vhodnosti tém a ich samotný výber prebieha v štyroch etapách. Prvým krokom je *extrakcia*, kedy dochádza k výberu určitých informácií z informačného spektra. Na fázu *koncentrácie*, ktorá zabezpečí redukciu správ podľa časových, kapacitných a iných kritérií nadväzuje *prečistenie* – úprava na základe kontexte komunikácie. Na záver dochádza ku konečnej formulácii, ktorá spája informáciu s ďalšími informáciami (Trampota, 2006).

Súčasný stav médií na Slovensku

Masové média plnia prostredníctvom printových médií, rozhlasu, televízie a internetu svoje základné funkcie, výrazne ovplyvňujú verejnú mienku na Slovensku a tvoria veľmi dôležitú súčasť spoločenského, kultúrneho a politického života (Slovakiasite, 2023). Nasledujúce podkapitoly poskytujú prehľad médií na Slovensku.

Verejnoprávne a súkromné médiá

V oblasti elektronických médií existuje na Slovensku takzvaný duálny systém, ktorý občanom zabezpečuje dva na sebe nezávislé zdroje informácií prostredníctvom verejnoprávnych a súkromných vysielacích a televíznych staníc (Mistríková a Žitný, 2023).

Verejnoprávne médiá sú jedným z garantov práva na objektívne a vyvážené informácie. Štát by mal zabezpečiť ich ekonomickú a politickú nezávislosť, rovnako aj ich dôslednú verejnú kontrolu (Aktuality.sk, 2023). Na Slovensku existuje jeden verejnoprávny rozhlasový a televízny vysielateľ - *Rozhlas a televízia Slovenska, RTVS. Slovenská televízia* má štyri vysielacie kanály: *Jednotku, Dvojku, :24 a Šport TV*. Hlavný kanál s názvom *Jednotka* sa zameriava na spravodajstvo a publicistiku, zatiaľ čo *Dvojka* prináša dokumentárne a umelecké programy, *:24* je spravodajská televízia, ktorá poskytuje správy zo zahraničia a zo Slovenska dvadsaťštyri hodín denne. Na *Šport TV* je možné sledovať športové zápasy a iné športové súťaže (Slovakiasite.sk, 2023).

Slovenský rozhlas vysiela pod niekoľkými frekvenciami, pričom jednotlivé rozhlasové stanice sa líšia svojim zameraním. *Rádio Slovensko* poskytuje aktuálne spravodajstvo, publicistiku a rozhovory, *Rádio Regina* sa zameriava na obce a regióny, *Rádio Devín* zastrešuje umelecké a kultúrne témy, *Rádio FM* ponúka alternatívnu hudbu a *Rádio Patria* sa zameriava na menšiny a etnické skupiny. Napriek pribúdaniu súkromných rozhlasových staníc si verejnoprávny rozhlas udržiava dominantné postavenie na trhu (Slovakiasite.sk, 2023).

RTVS bola do 30.6.2023 financovaná z koncesionárskych poplatkov obyvateľov Slovenska, avšak tie častokrát nedokázali pokryť náklady potrebné na plnohodnotný

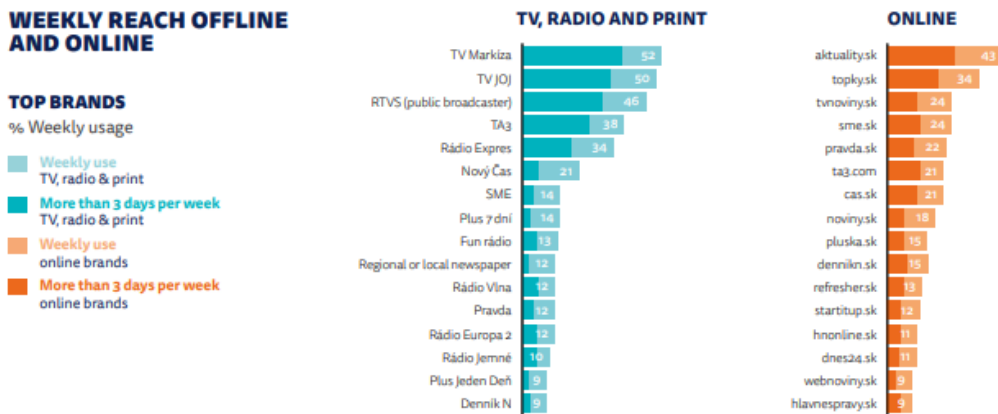
chod televízie a rozhlasu verejnej služby (Aktuality.sk, 2023). Verejnoprávne médiá na Slovensku boli preto závislé od dotácií zo štátneho rozpočtu a koniec koncov aj na vládnej moci. Po dvadsiatich rokoch sú koncesionárske poplatky nahradené nárokovateľným príspevkom zo štátneho rozpočtu (Hrnčárová, 2023).

Na zabezpečenie politickej nezávislosti, na dohliadanie dodržiavania zákonov a na kontrolu účelnosti nakladania s financiami slúži deväťčlenná *Rada pre vysielanie a retransmisiu* (RVR). Autori Mistríková a Žitný (2023) podotýkajú, že členov rady volí Národná rada Slovenskej republiky, avšak autori naznačujú, že niektoré rozhodnutia RVR boli v doterajšej histórii viackrát podozrievané z politickej závislosti.

Rada pre vysielanie a retransmisiu (RVR) môže rozhodovať o licenciách a registráciách vysielateľov, o ktoré je možné uchádzať sa po vyhlásení výberového konania (RVR.sk, 2023). Rozhlasové a televízne stanice na Slovensku musia splniť isté kritériá na ich získanie (Mistríková a Žitný, 2023). Okrem technických a finančných požiadaviek, RVR od súkromných médií vyžaduje, aby dodržiavali stanovené pravidlá týkajúce sa obsahu s cieľom chrániť verejnosť pred nevhodným obsahom. Pravidlá majú za cieľ taktiež poskytovať rovnováhu a rôznorodosť názorov (RVR.sk, 2023). Licencie na vysielanie majú obmedzenú platnosť a ich držiteľia sú povinní dodržiavať podmienky, ktoré boli stanovené v licenčnom konaní. V prípade porušenia podmienok a pravidiel, RVR má právo pozastaviť alebo zrušiť licenciu na vysielanie (RVR.sk, 2023).

Zastúpenie súkromných médií je na Slovensku bohaté. Existuje tu množstvo súkromných televíznych a rozhlasových staníc, rovnako aj médií v tlačenej a online podobe. Podľa posledného národného prieskumu spoločnosti *MEDIAN SK* patria medzi najobľúbenejšie slovenské médiá v druhom polroku 2022 súkromné médiá: *Televízia Markíza*, *Rádio Expres*, denník *Nový Čas*, týždenník *Plus 7 dní* a mesačník *Emma* (Hrnčárová, 2023). Ďalším zaujímavým výskumom, ktorý každoročne monitoruje vývoj spravodajstva, je výskum inštitútu Reuters v správe *Digital News Report*. Napriek tomu, že výskum spoločnosti *MEDIAN SK* bol o niečo obsiahnejší, oba výskumy dospeli k rovnakým záverom. Zaujímavým a doplňujúcim zistením je prehľad najvyužívanejších online portálov, kde prvenstvo získal spravodajský portál *Aktuality.sk*, ktorý bol v predloženej diplomovej práci zvolený ako jeden zo spravodajských portálov, na ktorých bude prebiehať výskum. Druhý skúmaný portál, denník *Postoj.sk*, sa v rebríčku neumiestnil.

Graf 1: zásah konkrétnych médií v období jedného týždňa

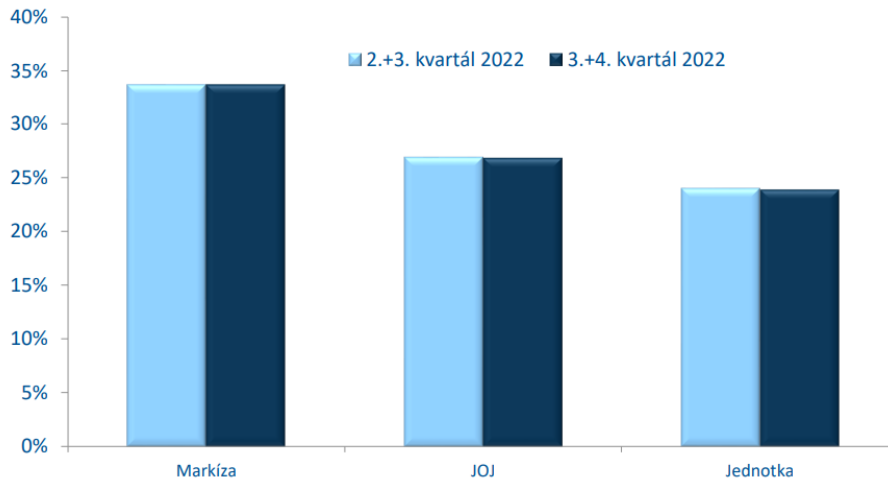
Zdroj: Reuters Institute, Digital News Report, 2022

Ako je možné vidieť na grafe č. 1, popularite na Slovensku sa tešia televízie, spomedzi ktorých je najobľúbenejšia súkromná *Televízia Markíza*, vlastnená skupinou *PPF*. Poskytuje kanály ako sú *Markíza*, *Doma*, *Krimi*, *Dajto* a *Nova International*. Okrem spravodajstva a publicistiky divákovi ponúka rôzne zábavné a súťažné relácie, seriály a filmy. Formátovo podobnou televíziou je *TV JOJ*, vlastnená *J&T Private Equity Group*, ktorá poskytuje kanály, ako je napríklad: *JOJ*, *Plus*, *WAU*. Spravodajská televízia *TA3*, vlastnená skupinou *Grafobal*, ponúka nepretržité spravodajstvo z domova a zo sveta, podľa vzoru zahraničných televízií. Vzhľadom na silné kresťanské ukotvenie krajiny je na Slovensku aj kresťanská televízia *TV LUX*. V jednotlivých slovenských mestách pôsobia aj regionálne televízie ponúkajúce spravodajstvo z regiónov (Slovakiasite.sk, 2023).

To, že televízia na Slovensku má veľmi silné postavenie v spoločnosti, potvrdzuje autorka Hrnčárová: „Podľa prieskumu si každý deň zapne niektorú z ponuky televíznych staníc viac ako tri milióny divákov, čo predstavuje sumárnu sledovanosť 74 %,“ (Hrnčárová, 2023).

Graf 2: TELEVÍZIA - Najsledovanejšie televízne stanice na Slovensku

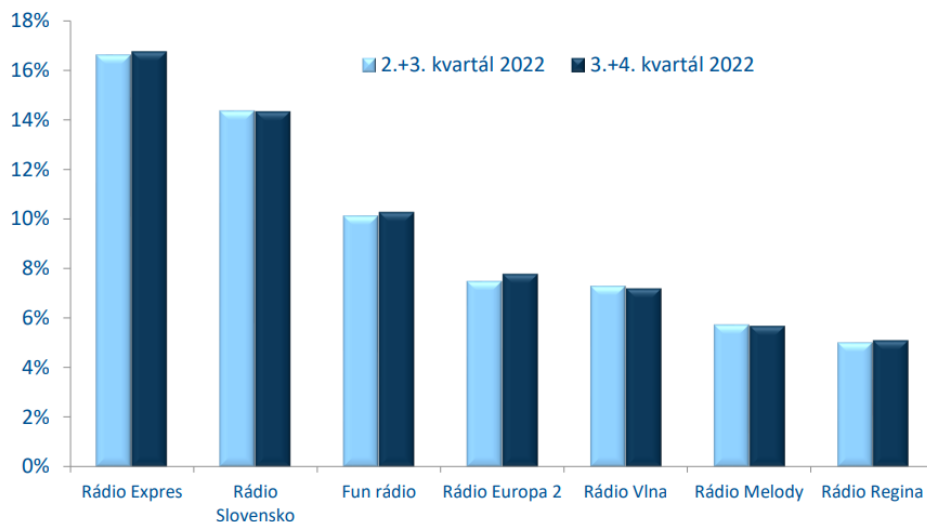

Zdroj: MEDIAN SK, MML-TGI, 2023

Podľa prieskumu dosiahla najvyššie percento sledovanosti TV Markíza (34 %), nasledovala TV JOJ (27 %), za ktorou sa umiestnila verejnoprávna stanica Jednotka s 24 % (MEDIAN SK, 2023).

Medzi najznámejšie a najpočúvanejšie rozhlasové stanice na Slovensku patrí spomínané *Rádio Expres*, ktoré má podľa prieskumu počúvanosť 17 %, nasleduje Rádio Slovensko so 14 %, ďalej *FUN rádio* (majiteľom spoločnosti, pod ktorú patrí *FUN rádio* je v čase písania diplomovej práce súčasný predseda parlamentu, Boris Kollár) s počúvanosťou 10 %. Osem percent získalo rádio *Európa2*, *Rádio Vlna* sedem percent, *Rádio Melody* má počúvanosť šesť percent a siedme najpočúvanejšie rádio je *Rádio Regina* s piatimi percentami (MEDIAN SK, 2023). Rebríček najpočúvanejších rádii na Slovensku je možné vidieť na grafe č.3.

Graf 3: ROZHLAS - najpočúvanejšie rádia na Slovensku v parametri „počúval včera“

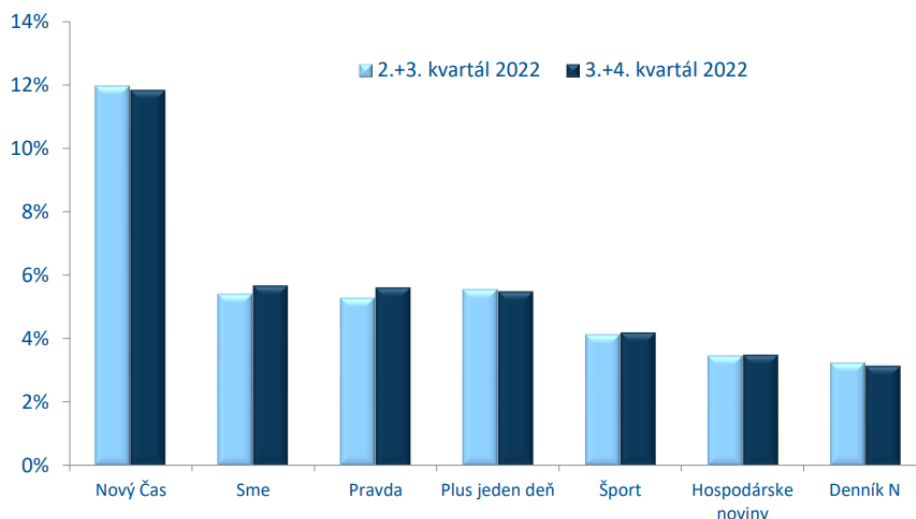
Zdroj: MEDIAN SK, MML-TGI, 2023

Tlačené média a spravodajské portály na Slovensku

V súčasnosti je tlač na Slovensku pomerne rozmanitá a zahŕňa rôzne druhy periodík od denníkov, týždenníkov, mesačníkov, až po iné špecializované časopisy. Medzi najznámejšie denníky patrí *Nový Čas*, *SME*, *Pravda*, ktoré ponúkajú čitateľom aktuálne informácie, spravodajstvo a názorovú publicistiku. Na Slovensku majú svoje zastúpenie aj rôzne týždenníky, napríklad *Plus 7 dní*, *Život* (Slovakiasite, 2023).

V prieskume od spoločnosti MEDIAN SK sa zistilo, že „celková čítanosť celoštátnych denníkov dosiahla hodnotu 27 % opýtaných v parametri „čítal som posledné vydanie“. Za posledných 14 dní denníky čítalo 56 % opýtaných,“ (Hrnčárová, 2023). Najčítanejším denníkom na Slovensku je *Nový Čas* s 12 %, nasledujú denníky *Sme* a *Pravda*, ktorých čítanosť je na úrovni 6%. Nasleduje denník *Plus jeden deň* s 5 %, denník *Šport* má čítanosť 4 %, *Hospodárske noviny* a *Denník N* majú 3% čítanosť (MEDIAN SK, 2023). Na grafe č. 4 je možné vidieť prehľadné grafické spracovanie údajov prieskumu.

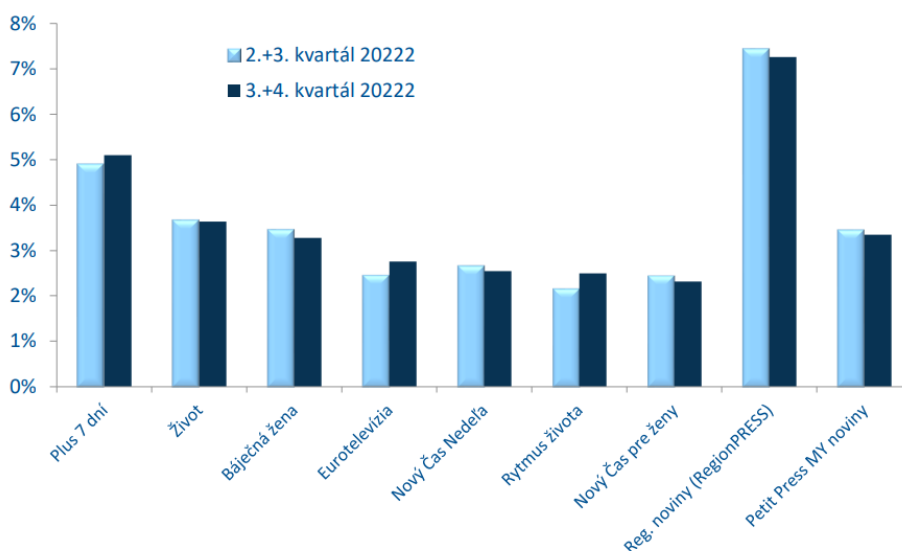
Graf 4: DENNÍKY na Slovensku - čítanosť posledného vydania

Zdroj: MEDIAN SK, MML-TGI, 2023

„Podiel čítanosti týždenníkov na populácii predstavuje údaj 28 %, čo je množstvo čitateľov, ktorí prelistujú, alebo prečítajú posledné vydanie niektorého z nami monitorovaných týždenníkov. Pokiaľ vychádzame z premennej 'čítal(a) posledné 3 mesiace' ide o 60 % populácie,“ (MEDIAN SK, 2023, s.6). Podľa prieskumu je týždenník *Plus 7 dní* najčítanejším týždenníkom na Slovensku (5 %), 4% čítanosť získal *Život*, nasledujú týždenníky *Báječná žena*, *Eurotelevízia*, *Nový čas Nedel'a* a *Rytmus Života* s 3 %. *Nový čas pre ženy* dosiahlo čítanosť 2 %. Sieť týždenníkov *Regionálne noviny* má 7% čítanosť a sieť *Petit Press MY noviny* 3 % čítanosť (MEDIAN SK, 2023). Rebríček najčítanejších týždenníkov na Slovensku je možné vidieť na grafe č. 5.

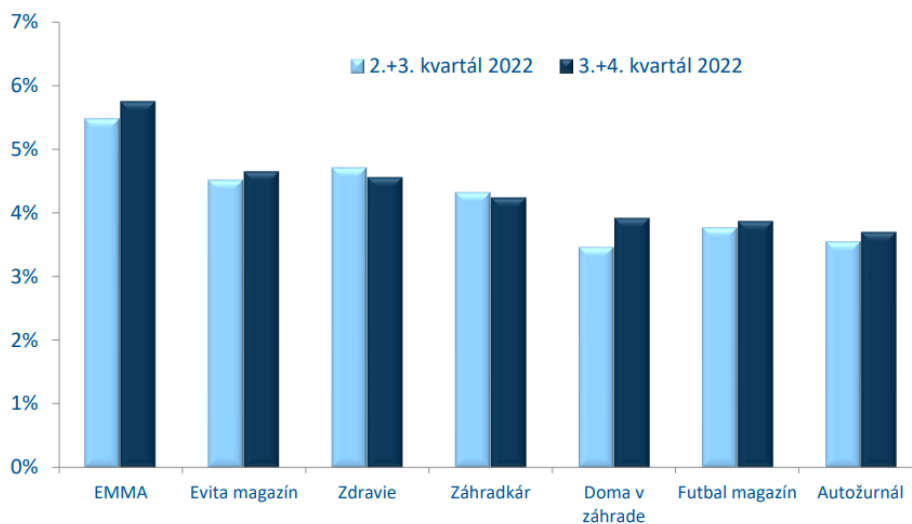
Graf 5: TÝŽDENÍKY na Slovensku - čítanosť posledného vydania

Zdroj: MEDIAN SK, MML-TGI, 2023

Celková čítanosť mesačníkov bola počas sledovaného obdobia na úrovni 43 %. Najväčšiu čítanosť mal časopis *Emma* (6 %), nasledovali *Evita Magazín* a *Zdravie* dosiahli čítanosť 5 %. *Záhradkár* dosiahol 4% čítanosť, rovnako aj *Doma v záhrade*, *Futbal magazín* a *Autožurnál* (MEDIAN SK, 2023).

Graf 6: MESAČNÍKY na Slovensku - čítanosť posledného vydania

Zdroj: MEDIAN SK, MML-TGI, 2023

Rozdiely medzi tlačеныmi médiami a spravodajskými portálmi

Tlačené média čelia (nielen) na Slovensku výzve v podobe klesajúceho počtu čitateľov. Príčinou poklesu je existencia a zvyšujúci sa vplyv spravodajských portálov – digitálnych verzii klasických novín a časopisov, ktoré pomaly ale iste nahrádzajú média v tlačenej podobe. Tieto portály ponúkajú pohodlný prístup k informáciám priamo zo svojich mobilných telefónov, počítačov, alebo tabletov. Spravodajské portály predstavujú substitút a konkurenciu tradičným tlačným novinám a časopisom, napriek tomu ich zatiaľ úplne nenahradili a tlačné médiá stále prinášajú hodnotu pre zákazníka (Jucha, Čorejová, 2019). V nasledujúcej časti diplomovej práce budú predstavené hlavné rozdiely, výhody a nevýhody spravodajských portálov a tlačných médií.

Slovenský mediálny poradca, Pavol Múdry, v rozhovore pre televíziu TA3 tvrdí, že tlačné médiá v 90. rokoch fenomén internetu podcenili. Nebrali ho ako formu konkurencie v rámci ich biznisu, vnímali ho skôr ako zdroj zábavy pre ľudí. Po tom, ako prišli na to, že internet môže predstavovať konkurenciu, začali s ním bojovať, čo bola podľa Pavla Múdreho (2016) chyba. Dnes sa množstvo seriózných tlačných médií snaží pretlačiť svoj produkt na internet. Avšak, vytvára sa priestor na otázku, nakoľko je tento krok kontraproduktívny voči printom a či nedochádza ku kanibalizmu vlastného produktu. Spolunažívanie digitálnej a tlačenej verzie jedného titulu vníma ako problematické, pretože ide o zápas o jedného zákazníka (Pavol Múdry, 2016).

Pavol Múdry (2016) ďalej vidí problém aj v tom, že internet poškodil tradičnej žurnalistike. V obsahoch na internete je využívaný jednoduchší a stručnejší jazyk, zatiaľ čo sa úspešnosť článkov hodnotí na základe kliknutí na internete. Nehľadíme tak na kvalitu obsahu, no na atraktivnosť titulku, ktorý ľudí upútal natoľko, že si článok otvorili.

V súčasnej dobe ľudia vyhľadávajú a vyžadujú rýchly, okamžitý, efektívny a komfortný prístup k informáciám, a práve to je dôvodom, prečo sa do popredia dostávajú spravodajské portály, ktoré dokážu zverejňovať aktuálne informácie v priebehu pár hodín, dokonca aj pár minút. To predstavuje hlavný rozdiel oproti klasickým tlačným médiám, ktoré poskytujú čitateľom informácie s väčším oneskorením, najskôr na nasledujúci deň (Jucha, Čorejová, 2019). Veľkou výhodou digitálnych spravodajských portálov je interaktivita. Čitateľom je umožnené zapojiť sa do diskusie v sekcii

komentárov pod príspevkami, rovnako jednotlivé články môžu šíriť zdieľaním na sociálnych sieťach (Satyabrata, 2023).

Ďalším rozdielom, ktorý vo veľkej miere ovplyvňuje preferencie občanov vo výbere medzi spomínanými zdrojmi informácií je ochota občanov zaplatiť si za obsah. Medzi spravodajskými portálmi je istý nesúlad v možnostiach prístupu ich návštevníkov k obsahu. Zatiaľ, čo slovenský portál ako *Sme.sk* neposkytuje bezplatný prístup k najaktuálnejším informáciám, obsah na portáli *aktuality.sk* je bezplatný (Jucha, Čorejová, 2019). *„Pokiaľ majú ľudia neobmedzený a bezplatný prístup k aktuálnym informáciám, nebudú považovať za nutné, aby za ne platili či už v internetovej alebo tlačenej podobe. A za tlačené médiá je vždy potrebné zaplatiť,“* (Jucha, Čorejová, 2019, s.31).

Podľa spoločnosti MarketingProfs (2019) až 92 % ľudí vo veku od 18-23 rokov uviedlo, že tlačené médiá vnímajú ako ľahšie čitateľné oproti digitálnym médiám. Medzi ďalšie výhody tlačených médií patrí vysoká vierohodnosť a široké pokrytie miestneho trhu. Avšak, majú krátku životnosť, menší počet čitateľov v prepočte na jeden výtlačok a pôsobia len vizuálne (Jucha, Čorejová, 2019).

Pre lepšie porovnanie klasických tlačených médií a online spravodajských portálov slúži tabuľka 1, kde sú popísané rozdiely medzi spomínanými typmi, no zároveň aj ich plusy a mínusy.

Tabuľka 1: Porovnanie tlačných médií a spravodajských portálov

TLAČENÉ MÉDIÁ	SPRAVODAJSKÉ POTRÁLY
Tlačné médiá poskytujú svoj obsah formou fyzických výtlačkov.	Elektronické médiá sú formou masmédií, ktoré vytvárajú, prinášajú správy a informácie prostredníctvom elektronického média.
Tlačné médiá sú jednou z najstarších foriem médií.	Elektronické médiá sú modernou formou médií.
Časová náročnosť úprav a aktualizácií z dôvodu nutnosti vydať nové tlačné materiály.	Elektronické médiá sa dajú rýchlo upravovať a aktualizovať.
Tlačné médiá nie sú dostupné 24/7, vychádzajú v intervaloch, napríklad denná tlač, mesačník atď.	Elektronické médiá sú dostupné 24/7, napríklad vďaka spravodajským aplikáciám v smartfóne atď.
Tlačné médiá je potrebné nosiť vždy so sebou, napríklad noviny alebo časopisy v taške.	Elektronické médiá je možné mať k dispozícii kdekoľvek a kedykoľvek s elektronickým zariadením, ako je smartfón alebo notebook.
Tlačné médiá si je nutné zakúpiť.	Obsah niektorých spravodajských portálov je zadarmo.
Oblasť pokrytia tlačných médií je obmedzená a porovnateľne menšia ako oblasť elektronických médií.	Oblasť pokrytia elektronických médií je väčšia.
Tlačné médiá sa čitateľom lepšie čítajú.	V elektronických médiách je možné k textu pripojiť video so zvukom. Je preto atraktívnejšia z diváckeho pohľadu.
Po zverejnení sa tlačné médiá nedajú upravovať.	Existuje možnosť editácie v každom okamihu.
<p>Ďalšie plusy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostupnosť obsahu na jednom mieste - dôveryhodnosť <p>Mínusy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednosmerná komunikácia - náročné vyhľadávanie v publikácii - krátka životnosť - náročné zacieliť na konkrétne publikum 	<p>Ďalšie plusy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - šetrné k životnému prostrediu - jednoduchá a rýchla aktualizácia - jednoduché vyhľadávanie - obojsmerná komunikácia <p>Mínusy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - problém so šírením dezinformácií - nižšia kvalita obsahu

Zdroj: Jena Satyabrata 2023, vlastné grafické spracovanie

Spravodajský portál Aktuality.sk

Aktuality.sk je jeden z najväčších slovenských spravodajských portálov, ktorý prináša aktuálne informácie zo Slovenska i zo sveta. Aktuality.sk boli ohodnotené Inštitútom Reuters (2022) ako naj dôveryhodnejší a najčítanejší online portál na Slovensku. Bol založený v roku 2008 a patrí do skupiny vydavateľstva Ringier Axel Springer Slovakia (Aktuality.sk, 2023).

Spravodajský portál Aktuality.sk sa snaží byť vždy aktuálny a poskytovať čitateľom kvalitné, overené a predovšetkým dostupné a bezplatné informácie. Portál ponúka široké spektrum spravodajských a publicistických tém, ktoré pokrývajú politiku, kultúru, ekonomiku, šport, zábavu a mnoho ďalších. Portál zverejňuje články, rozhovory, reportáže, videá a fotoreportáže.

Šéfredaktorom Aktuality.sk je Peter Bárty a redakcia má tím skúsených novinárov a komentátorov, ktorí sledujú dianie v Slovensku a vo svete a informujú o najdôležitejších udalostiach. Jedným z redaktorov bol aj investigatívny novinár Ján Kuciak, ktorý bol so snúbenicou v roku 2018 zavraždený (Aktuality.sk, 2023).

Spravodajský portál Postoj.sk

Konzervatívny denník Postoj.sk je jediným médiom na Slovensku, ktoré sa otvorene hlási ku konzervatívnym hodnotám. Bol založený v roku 2015 a zameriava sa na spravodajstvo, komentáre a analýzy udalostí v politike, spoločnosti, kultúre, zastrešuje témy ako z domova, tak aj z medzinárodnej scény. Už po piatich rokoch svojho fungovania sa denník teší z popularity a „*mimoriadne vysokej čítanosti denníka, ktorá sa v posledných mesiacoch priblížila k miliónu používateľov mesačne,*“ (Postoj.sk, 2020).

Bezplatný obsah denníka je tvorený skúsenými novinármi, ktorí do projektu prišli z viacerých najvýznamnejších slovenských médií. Významní redaktori konzervatívneho denníka Postoj.sk sú napríklad Jozef Majchrák, Eva Čobejová a Marek Vagovič, ktorí sa venujú politickým či spoločenským témam (Postoj.sk, 2023).

Šéfredaktor spravodajského portálu, Martin Hanus tvrdí, že hlavným „*cieľom nie je naháňať čítanosť, ale, naopak, snažíme sa odolať tomuto škodlivému trendu a seriózne sa zapojiť do verejnej debaty z konzervatívnej pozície. Vďaka tomu sme rešpektovaným partnerom pre autority verejného života,*“ (Hanus, 2023). Šéfredaktor ďalej dodáva, že

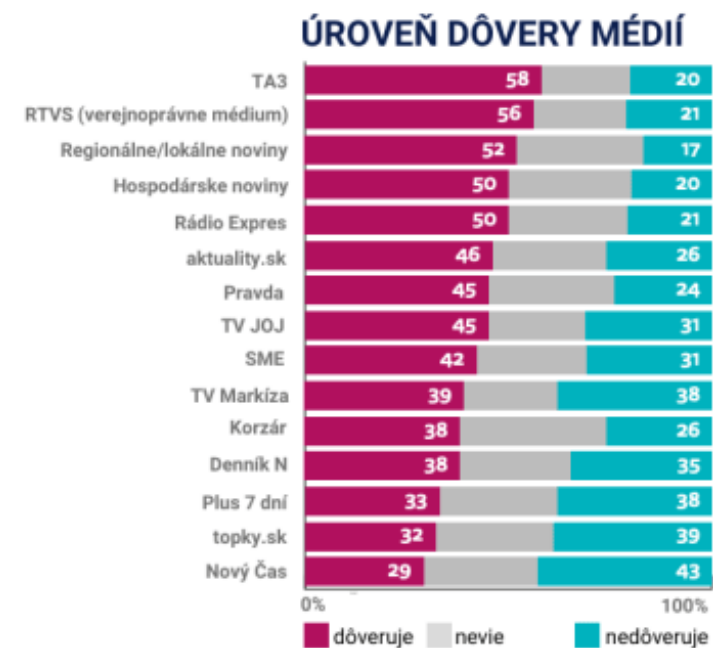

hlavným zdrojom financovania denníka je podpora dobrovoľných predplatiteľov. Chod denníka nie je financovaný finančnými skupinami, cirkvou, či inými veľkými investormi (Hanus, 2023).

Dôvera v médiá na Slovensku

Medzi informácie vykresľujúce súčasný stav médií na Slovensku bezpochyby patrí aj postoj obyvateľov k médiám. Inštitút Reuters (2022) uvádza, že dôvera v médiá na Slovensku dosiahla veľmi zlé výsledky a spolu s USA obsadilo poslednú priečku z pozorovaných 46 štátov. Iba 26 % Slovákov dôveruje slovenským médiám. Nízka dôvera je spojená s presvedčením značného percenta obyvateľov (75 %), že médiá nie sú nezávislé, a teda sú značne politicky a mocensky ovplyvňované (Reuters, 2022). Najväčšej dôvere sa môže tešiť televízia TA3, ktorej dôveruje 58 % Slovákov a RTVS, ktoré získalo 56% dôveru. Pre túto prácu je dôležité zistenie, že spravodajský portál Aktuality.sk, v ktorom budú mapované a analyzované články na témy súvisiace s poľskou politikou získalo 46% dôveru, čo naznačuje graf č. 7 (Reuters, 2022).

Graf 7: Úroveň dôvery médií na Slovensku

Dôveruje = zisk 6-10 % na škále do 10. Nedôveruje = 0-4, nevie = 5. Tí, ktorí o danom médiu nikdy nepočuli, boli vylúčení. Do prieskumu boli zaradené iba vyššie menované médiá, prieskum teda nemôže slúžiť ako rebríček najdôveryhodnejších médií.

Zdroj: Reuters Institute, Digital News Report, 2022. Preklad: Infosecurity.sk

Inštitút Reuters (2022) taktiež uvádza, že sa Slováci postupne odvracajú od televízie a printu, ako spravodajských zdrojov. Naopak sila sociálnych sietí rastie a Slováci prijímajú správy najmä na platformách Facebook (54 %) a Youtube (27 %). V mladšej vekovej skupine (18-24) dominuje ako hlavný zdroj získavania informácií Instagram (15 %). Ďalej nasleduje Whatsapp (9 %) a TikTok (4 %).

Poľsko počas vlády strany PiS

Tretia kapitola približuje kontext vlády pravicovej strany Právo a Spravodlivosť (PiS) v Poľsku od roku 2015. Napriek tomu, že sa diplomová práca zameriava na obdobie od roku 2019, práve spomínaný rok 2015 bol pre vládnu stranu Právo a Spravodlivosť dôležitým míľnikom, ktorý ovplyvnil politickú a spoločenskú scénu v Poľsku. Strana Právo a Spravodlivosť v poslednom volebnom období od roku 2019 nadväzovala na začatú prácu z minulého obdobia, preto je kontext vlády PiS od roku 2015 dôležité popísať.

Vývoj politickej situácie v Poľsku v rokoch 2015-2022

Parlamentné voľby v roku 2015

Rok 2015 sa v Poľsku niesol v duchu volieb. Nešlo totižto len o voľby parlamentné, Poliaci si v krátkom čase volili aj nového prezidenta. V oboch prípadoch však šlo o boj medzi stranami stojacich na opačných politických brehoch: konzervatívnej pravicovej strany Právo a Spravodlivosť (PiS) a ľavicovo orientovanej strany Občianska Platforma (PO). V prezidentských voľbách v roku 2015 zvíťazil Andrzej Duda (PiS), ktorý v druhom kole porazil Bronislawa Komorowského (PO). Výsledok týchto volieb naznačil úspech PiS aj v parlamentných voľbách, čo sa nakoniec potvrdilo.

Osem rokov po poslednom volebnom víťazstve, PiS zmodernizovalo svoju víziu a dokázalo získať podporu nielen sociálne ohrozených skupín Poliakov, ale aj množstva veriacich a mladých ľudí, ktorí sa obávali o ich možnosti na trhu práce (Joannin, Deloy, 2015). Na rozhodnutie voličov mala obrovský vplyv prijatá zmena veku odchodu do dôchodku zo 60 rokov pre ženy a 65 rokov pre mužov na 67 v oboch prípadoch, ktorá v Poľsku vyvolala vlnu kritiky (The Guardian, 2015). K výhre PiS pomohla rovnako kritizovaná reforma školstva, prijatá Občianskou Platformou a taktiež migračná kríza. Právo a Spravodlivosť v boji o víťazstvo sústredilo na kritiku a na prísľub nápravy vyššie spomínaného veku odchodu do dôchodku a zároveň sa zameralo na sociálnu politiku so svojim štedrým finančným balíčkom s názvom *Rodzina 500+*. PiS získalo silnú podporu od katolíckej cirkvi, ktorá svojím postojom otvorene motivovala a nabádala veriacich k

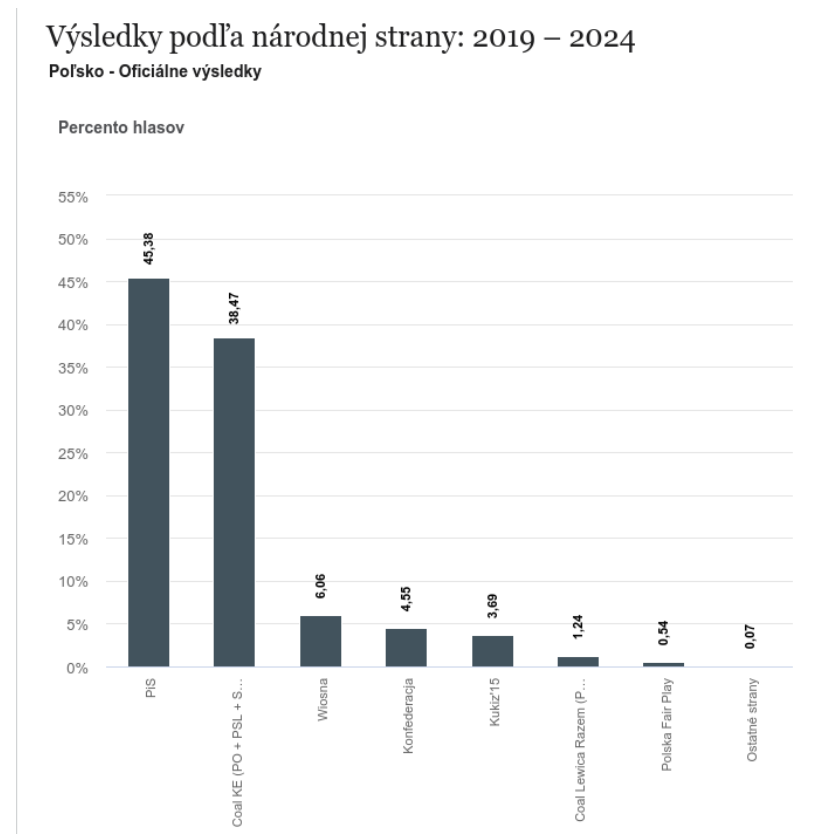
podpore tejto strany. Ich najväčší protivník – strana Občianska Platforma sa zameriavala na posilnenie liberálnych hodnôt a približovanie sa politickej ľavici (Sobczak, Szary, 2015).

Ako už bolo naznačené, parlamentné voľby v roku 2015 vyhrala konzervatívna euroskeptická katolícka strana PiS, pričom vo voľbách získala 37,58 % hlasov, čím si zabezpečila svoje víťazstvo. PiS bolo schopné vytvoriť vládu jednej strany, čo sa v Poľsku stalo prvýkrát od pádu komunizmu v roku 1989. Na druhom mieste skončila PO s 24,09 % hlasov, za ktorou nasledovalo hnutie Kukiz'15 s 8,8 % hlasov (Joannin, Deloy, 2015). Krátko po voľbách sa vládnuca strana PiS pustila do prípravy problematických reforiem, ktoré zasiahli rôzne oblasti. Ďalej v kapitole sú tieto reformy bližšie popísané.

Parlamentné voľby v roku 2019

Ako bolo v predchádzajúcej kapitole naznačené, parlamentné voľby v roku 2019 opäť vyhrala strana PiS so ziskom 43,59% hlasov.

Graf 8: Výsledky parlamentných volieb v Poľsku v roku 2019

Zdroj: Európsky parlament v spolupráci s Kantar, 2019

Volebná účasť bola rekordných 61,74 %, pričom ide o najvyššiu volebnú účasť od pádu bývalého režimu. Víťazná strana PiS zvýšila svoju parlamentnú väčšinu a bez problémov tak opäť zostavila jednofarebnú vládu, pričom ide o najväčší podiel hlasov, aký akákoľvek strana získala vo voľbách od pádu bývalého režimu (NRSR.sk, 2020).

Okrem kritiky opozície pomohol strane PiS vyhrať voľby mix sociálnych balíčkov pre dôchodcov a rodiny, rovnako aj boj proti LGBT. Strana PiS tak mohla okrem iného pokračovať v načatej práci z minulého volebného obdobia.

Nasledujúca časť popisuje niektoré oblasti, do ktorých vládna strana PiS zasiahla reformami, či inými krokmi, počas svojej neprerušenej vlády od roku 2015.

Migračná politika

Po parlamentných voľbách v roku 2015 zohrávala jednu z dôležitých tém migračná kríza, napriek tomu, že ňou Poľsko nebolo zásadne ovplyvnené. Poľsko, spolu s niekoľkými ďalšími krajinami odmietalo prijať povinné utečenecké kvóty, ktoré boli rozdelené Európskou úniou. Hlavnými argumentami, ktoré komunikovali verejnosti bola bezpečnosť krajiny, pričom vláda vyvolávala v občanoch strach z potenciálnych teroristických útokov. Vláda okrem zameriavania sa na bezpečnostné aspekty nútenej migrácie venovala svoj čas aj zavedeniu nových sekularizačných postupov do hodnotení a odpovedí na žiadosti o azyl na poľských hraniciach (Pędziwiatr, 2019).

Autor Pędziwiatr (2019) taktiež popisuje, ďalší krok vlády - pozastavenie platnosti dôležitého migračného dokumentu v roku 2016, ktorý pripravovala ešte bývalá vláda Občianskej Platformy. Vlastný migračný dokument s názvom „*Poľská migračná politika*“, predstavilo ministerstvo vnútra v roku 2019. Tento dokument však nikdy nebol oficiálne zverejnený, malo ísť len o verziu slúžiacu na interné účely. Po preniknutí na verejnosť si získal veľkú kritiku verejnosti. Pokiaľ ide o ľudí hľadajúcich medzinárodnú ochranu, návrh novej migračnej politiky ich zväčša spomína v kontexte bezpečnostnej hrozby. Slovo „utečenci“ je teda spájané s nelegálnou migráciou, ohrozením bezpečnosti krajiny a núteným vyhostením. Osoby utekajúce pred prenasledovaním a vojnami sú prezentované ako falošní utečenci, ktorí zneužívajú migračné zákony. Z dokumentu vyplývajú aj ďalšie obmedzenia pri žiadostiach o azyl, čo by v prípade zavedenia mohlo ešte viac ohroziť práva ľudí žiadajúcich o azyl v Poľsku (Pędziwiatr, 2019). V roku 2021

v dôsledku prudkého nárastu počtu migrantov z Blízkeho východu a Afriky smerujúcich do štátov Európy cez Bielorusko vznikla humanitárna kríza. Na spomínanú humanitárnu krízu Poľsko reagovalo vojenskou posilou a postavením múra s kamerovým systémom a detektormi pohybu na svojich 400 km dlhých hraniciach s Bieloruskom. Dva a pol metra vysoký múr mal zamedziť počtu pokusov o nelegálne prekročenie hraníc. Na projekt bolo vyčlenených 366 miliónov eur (Aktuality.sk, 2021). Utečeneckej kríze prispel Lukašenko, ktorý v reakcii na sankcie z Európskej únie nechal priväzať utečencov na poľskú hranicu vojenskými autami, zatiaľ čo medzi nimi šíril dezinformácie, v snahe destabilizovať západnú spoločnosť. Situáciu na hraniciach monitorovalo množstvo novinárov, jednou z nich bola aj Claudia Ciobanu, ktorá ostro kritizuje poľskú vládu a ich postoje a kroky voči migrantom. *„Poľská nacionalistická vláda sa absolútne nezaujíma o práva utečencov. Pritom v Poľsku žijú takmer dva milióny ekonomických migrantov z Ukrajiny, ktorí pomáhajú poľskej ekonomike. Vládna politika je ale rasistická, berie do úvahy iba migrantov, ktorí sa na Poliakov podobajú. Na nikom inom im nezáleží,“* (Zmušková, 2021).

Názor novinárky Claudie Ciobanu potvrdzuje aj ďalšia utečenecká kríza, ktorá vznikla po vypuknutí vojny na Ukrajine v roku 2022. Poľsko, rovnako ako Slovensko a ďalšie krajiny susediace s Ukrajinou čelili obrovskej výzve zvládnuť prílev vojnových migrantov utekajúcich z vojnou postihnutej domoviny. Do Poľska prišlo od začiatku invázie vyše 8,8 miliónov ľudí z Ukrajiny. Pre veľkú časť z nich bolo Poľsko len prechodnou zastávkou, no napriek tomu Poľsko poskytlo útočisko a masívnu pomoc všetkým zraneným od civilistov po vojakov (Zmušková, 2021). Dalo by sa povedať, že na pomoc Ukrajincom mali hneď niekoľko dôvodov. Poľsko je veľkým odporcom Ruska a putinovského režimu. Dolná komora parlamentu (sejm) prijala rezolúciu, kde označili Rusko za podporovateľov terorizmu. Súčasťou bol aj dodatok, ktorý obviňuje Rusko z havárie lietadla s poľským prezidentom v Smolensku v roku 2010. Jarosław Kaczyński je presvedčený, že za smrť svojho brata v roku 2010, Lecha Kaczyńskiego – bývalého prezidenta známeho pre svoju protiruskú politiku, stoja páchatelia z Ruska a Poľska, ktorí na palubu lietadla rozmiestnili výbušniny. Kremľ toto obvinenie poprel. Podľa šéfa diplomacie Európskej únie, Josepha Borella, je Poľsko lídrom v poskytovaní vojenskej pomoci pre Ukrajinu (Poľská tlačová agentúra, 2022).

Mediálne obmedzenia

Dôležitosťou a vzťahom medzi médiami a politikou sa zaoberala prvá kapitola. V nasledujúcej časti bude uvedených niekoľko príkladov, akými spôsobmi sa vládnuca strana PiS pokúšala o ukotvenie svojho vplyvu v poľských médiách. Jeden z prvých krokov, ktoré vládnuca strana vykonala bola kontroverzná novela mediálneho zákona, ktorá získala veľkú kritiku opozície. S novelou totižto vznikla aj nová *Rada národných médií*. Ide o politický orgán, ktorý má právomoc menovať vedenie verejnoprávnych médií a všetkých kontrolných orgánov. Rada národných médií má päť členov. Traja členovia sú predstavitelia vládnej strany a dvaja sú predstavitelia opozície. Pri kritike novely sa poukazyvalo na to, že doterajší predstavitelia vlády nemali v moderných dejinách žiadne právomoci rozhodovať o riadení verejnoprávnych médií. V reakcii na tento kontroverzný zákon začali v jednotlivých staniciach poľskej verejnoprávnej televízie TVP personálne zmeny, pričom zo svojich postov odstúpili riaditelia a aj mnohí skúsení novinári. Na čelo TVP bol začiatkom roku 2016 dosadený Jacek Kurski. Ide o bývalého horlivého politika zo strany Právo a Spravodlivosť. V súčasnej dobe televízia čelí obrovskej kritike, nie len zo strany opozície, ale aj verejnosti za neobjektívne a jednostranné informácie. TVP obviňujú za manipuláciu s faktami v prospech vládnucej strany (Harzer, 2019).

Za zmienku rozhodne stojí aj financovanie televízie. Poľsko má nefunkčný systém koncesionárskych poplatkov. Veľké množstvo ľudí je z platenia poplatkov oslobodených. Iba 13% poľských občanov platí koncesionárske poplatky a stratu dotuje štát. Vládne dotácie na zabezpečenie chodu televízie sa v roku 2019 vyšplhali v prepočte na 7,56 miliárd českých korún. Podobnú pomoc televízia dostala už v roku 2017 (Harzer, 2019).

Napriek tomu, že je verejnoprávna televízia kontrolovaná vládnucou stranou, súkromný sektor sa napriek snahám PiS zatiaľ nepodarilo ovplyvniť. Jednou zo súkromných televízií, ktorá si v Poľsku získala veľkú sledovanosť je TVN, vlastnená americkou spoločnosťou Discovery. Táto televízia otvorene kritizuje vládu, čo sa PiS nepáči a podniká kroky, ktorými by TVN umlčala. Jedným z týchto krokov bol aj kontroverzný mediálny zákon, podľa ktorého môžu vysielaciu licenciu získať iba subjekty so sídlom v krajinách Európskeho hospodárskeho priestoru (iROZHLAS, 2021). Národná Rada pre vysielanie hrozila neobnovením vysielacej licencie. Preto spoločnosť Discovery získala

svoju licenciu v Holandsku a nakoniec mohla televízia vysielateľ. Avšak, vládnuca strana prišla s návrhom zákona, ktorý sa zameriava na to, aby žiadna spoločnosť mimo Európskeho hospodárskeho priestoru nemohla vlastníť kontrolný podiel v poľských mediálnych spoločnostiach (Dorazín, 2021). Predseda vládnej strany Právo a spravodlivosť (PiS), Jarosław Kaczyński (2021), dlhodobo tvrdí, že médiá, ktoré sú v rukách zahraničných vlastníkov neslúžia poľským záujmom.

V predvečer schvaľovania tohto zákona prezidentom vypukli v niekoľkých poľských mestách demonštrácie, ktorých sa zúčastnili tisícky ľudí zastávajúcich slobodu médií v Poľsku. Prezident tento návrh zákona vetoval a momentálne je návrh zákona späť v dolnej komore parlamentu (Musil, 2021).

Sociálna politika - interrupcie

Postoj Poľska k interrupciám je jednej z najstriktnejších v Európe. Od roku 2015 došlo k niekoľkým legislatívnym opatreniam, ktoré obmedzili prístup poľských žien k umelému prerušeniu tehotenstva. V roku 2016 bol prijatý nový zákon, podľa ktorého je interrupcia povolená len v troch prípadoch: keď je tehotenstvo výsledkom znásilnenia alebo incestu, ak ohrozuje život alebo zdravie matky, alebo ak sa prejaví vážna vrodená chyba plodu. Novela zákona z roku 2020 prišla so zrušením tretej výnimky na vykonávanie interrupcií, ktorá sa týkala prípadov, v ktorých došlo k poškodeniu embrya alebo plodu, alebo k vývinu, ktorý je nezlučiteľný so životom (Rankin, 2023). Poškodenie plodu predstavuje až 90 % všetkých prípadov a dôvodov vykonania legálnej interrupcie. Tento krok v podstate predstavuje úplný zákaz interrupcií v Poľsku. Ak lekár vykoná interrupciu mimo povolených situácií, môže mu hroziť až päťročné väzenie. Vďaka spomínanému zákonu dochádza v Poľsku k situáciám, kedy sú ženy v ohrození života, pričom podľa zákona majú z tohto dôvodu právo na interrupciu, no strach lekárov z právneho postihu ich vedie k odmietnutiu potrat vykonať (Strzyżyńska, 2022).

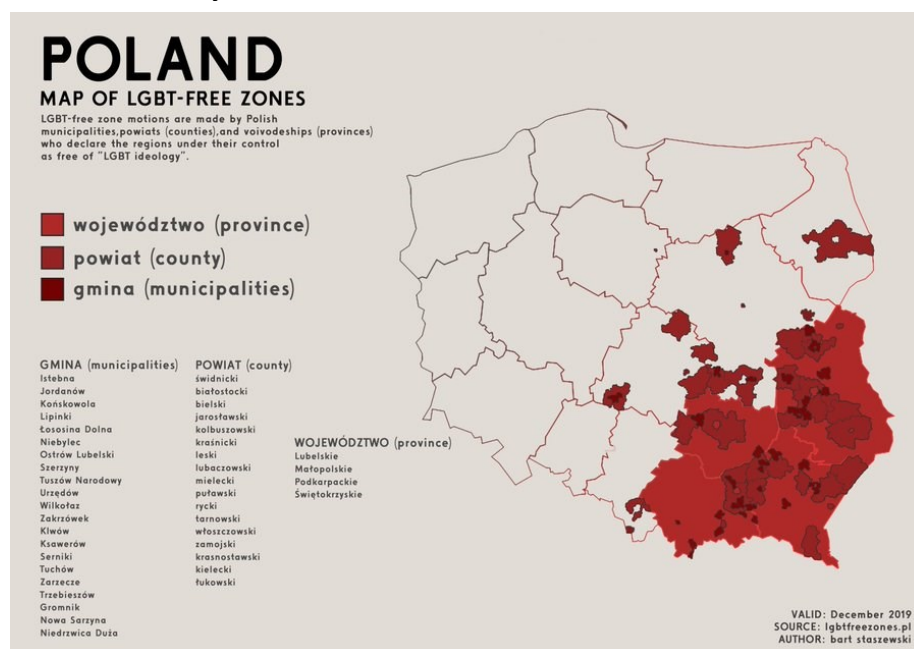
Voči interrupčnému zákonu sa valí veľká vlnka kritiky nielen zo strany opozície, ale aj verejnosti, ktorá vyústila vo veľké, opakujúce sa protesty za práva žien.

Sociálna politika – LGBT práva

Témou predvolebnej kampane bol okrem iného aj boj proti LGBT právam. „Rétorika proti LGBT skupinám narástla po tom, čo vo februári 2019 predstavil varšavský primátor Rafal Trzaskowski z opozičnej Občianskej koalície tzv. Chartu LGBT. Tá sľubovala boj proti diskriminácii a podporu pre zraniteľné komunity homosexuálov a transrodových jednotlivcov,“ (Yar, 2023). Vláda označila Chartu za neprijateľnú a v reakcii na ňu vznikli z iniciatívy niektorých regiónov a samospráv tzv. „zóny bez LGBT“, ktoré sa nachádzajú najmä na juhovýchode krajiny. V zónach bez LGBT žije viac ako 12 miliónov obyvateľov, teda takmer tretina Poľska. Napriek tomu, že Európsky parlament dôrazne odsúdil tieto diskriminačné praktiky, počet miest a obcí, ktoré sa k anti-LGBT ideológii hlásia od decembra narástol. Obce sa zaviazali zdržať sa akejkoľvek podpory tolerance voči tejto diskriminovanej skupine ľudí (Yar, 2023). Tento krok neostal bez povšimnutia Európskej únie, ktorá ho odsúdila a zároveň pohrozila zastavenie poskytovania finančných prostriedkov v týchto regiónoch. Európska komisia uviedla, že vznik týchto zón vedie k diskriminácii ľudí na základe ich sexuálnej orientácie, čo porušuje právo Európskej únie. Mnoho miestnych samospráv v Poľsku aj vďaka nátlaku Európskej únie zmenilo rétoriku a vyjadrilo podporu LGBT+ právam a snahám o zmiernenie diskriminácie (Reuters, 2022).

Obrázok 1: zóny bez LGBT v Poľsku

Zdroj: lgbtfreezones.pl, 2019

Reforma súdnictva

Ďalšou oblasťou, nad ktorou vyjadrili obavy právnici a sudcovia zo Súdneho dvora Európskej únie je nezávislosť poľských súdov. V Poľsku je dlhodobým problémom reforma súdnictva, ktorá by bola efektívna a v súlade s právom Európskej únie. Jedným z problematických bodov bol odchod do dôchodku sudcov najvyššieho súdu po dosiahnutí vekovej hranice šesťdesiatpäť rokov pre mužov a šesťdesiat rokov pre ženy. Európsky súdny dvor dospel k záveru, že zákon znižujúci dôchodkový vek sudcov je v rozpore s právom únie (Súdny dvor Európskej únie, 2019). Veková hranica bola nakoniec aj z tohto dôvodu zrušená.

Poľský parlament na čele so stranou PiS v roku 2019 taktiež odhlasoval zmeny zákona upravujúce menovanie členov najvyššieho súdu, ktoré mali zamedziť neúspešným kandidátom možnosť odvolať sa. O menovaní členov rozhoduje sudcovská rada, ktorá je z veľkej časti zvolená parlamentom. Tento krok predstavoval hrozbu narušenia nestrannosti a nezávislosti sudcov, ktorí by mohli pod vplyvom strany PiS presadzovať záujmy strany, čo je v rozpore s demokratickými princípmi. Európsky súdny dvor vydal rozhodnutie, ktorým potvrdil, že Poľsko narušuje princípy nezávislosti súdneho systému a práva (Euractiv, 2021). *„Vzhľadom na to, že novela zveruje disciplinárnemu senátu poľského Najvyššieho súdu, ktorého nezávislosť a nestrannosť nie sú zaručené, právomoc rozhodovať vo veciach majúciach priamy vplyv na postavenie a výkon funkcie sudcov, táto novela predstavuje zásah do nezávislosti sudcov,“* (súdny dvor Európskej únie, 2023). Súdny dvor tak v podstate zopakoval svoje predošlé posúdenie z roku 2021.

Polexit

Poľsko viedlo od roku 2014 spory s Európskou úniou, ktoré odštartovala sporná reforma súdnictva zasahujúca do nezávislosti justície. Poľský ústavný súd v roku 2021 rozhodol, že právo Poľska je nadradené celoeurópskej legislatíve, a teda aj všetkým rozhodnutiam Súdneho dvora Európskej únie sídliaceho v Luxemburgu. Znamenalo by to, že Súdny dvor Európskej únie by v Poľsku nemal žiadne právomoci, zatiaľ čo v ostatných krajinách Európskej únie má práve tento súd posledné slovo (Štrba, 2021). Práve tento spor pripravil úrodnú pôdu pre otázku Polexitu, teda odchodu Poľska z Európskej únie. Verejnosť opäť prejavila svoj nesúhlas s Polexitom a vôľu zotrvať v Európskej únii

v uliciach mest na protestoch. Vystúpenie z Európskej únie si neželá ani poľská vláda a Poxit označuje ako výmysel opozície. Jarosław Kaczyński sa vyjadril, že budúcnosť Poľská vidí v Európskej únii, no zároveň vyjadril nesúhlas so zasahovaním Bruselu do vnútorných záležitostí štátu.

Metodologické východiská

Nasledujúca kapitola sa zaoberá metódou výskumu diplomovej práce, ako aj výskumnými otázkami, hypotézami a popisu skúmaných premenných. Cieľom práce je zistiť a popísať aký je mediálny obraz poľskej politiky v rokoch 2019-2022 z pohľadu dvoch slovenských spravodajských portálov – Postoj.sk a Aktuality.sk. V diplomovej práci bude predstavený spôsob, ako sú v analyzovaných spravodajských portáloch vyobrazené jednotlivé politické rozhodnutia, ktoré ovplyvnili život v Poľsku.

Kvantitatívna obsahová analýza

Vzhľadom na ciele diplomovej práce a s ohľadom na množstvo skúmaných článkov bola ako metóda výskumu zvolená kvantitatívna obsahová analýza.

Kvantitatívna obsahová analýza je v oblasti skúmania mediálnych obsahov pomerne často využívanou metódou. Jej charakteristickými črtami sú vysoká miera štruktúrovanosti a značný rozsah overiteľnosti. Kvantitatívna obsahová analýza využíva kvantifikáciu, zatiaľ čo sú dáta zhromažďované a analyzované pomocou štatistických metód a postupov, vďaka čomu metóda umožňuje spracovanie veľkého objemu dát (Trampota, Vojtěchovská, 2010). Podľa Trampotu a Vojtěchovskej (2010) predstavuje veľkú výhodu jej prenositeľnosť a poskytnutie objektívnych výsledkov, ktoré sú nezávislé od výskumníka. Jej výsledky môžu byť veľmi prehľadne a jednoznačne prezentované v tabuľkách a grafoch.

Ďalšiu doplňujúcu definíciu poskytuje autorka Sedláková, ktorá definuje kvantitatívnu obsahovú analýzu ako jeden z tradičných postupov analýzy dokumentov vychádzajúci z *„neopozitivistickéj tradície skúmania, ktorá predpokladá možnosť vytvorenia všeobecnej teórie a jej testovania prostredníctvom hypotéz vypovedajúcich o vzťahu dvoch a viac premenných,“* (Sedláková, 2014, s. 291). *„Samotný výstup obsahovej analýzy je novým textom, ktorého význam sa môže, ba dokonca musí líšiť od pôvodného zdrojového materiálu,“* (McQuail, 2009, s. 376).

Napriek množstvu výhod kvantitatívnej obsahovej analýzy je nutné spomenúť aj jej obmedzenie, ktoré popísal autor McQuail (2009). Autor tvrdí, že kvôli kvantifikácii sa

môžu niektoré drobnejšie významové aspekty prehliadnúť rovnako aj vnútorný vzťah medzi jednotlivými referenciami. Tým, že sa obsahová analýza obmedzuje len na sledovanie určitých znakov, je do určitej miery selektívna. Z toho dôvodu boli premenné v kvantitatívnej obsahovej analýze v predloženej práci zvolené tak, aby boli vzhľadom na tému, otázky a hypotézy pre tento výskum relevantné.

Postup pri kvantitatívnej obsahovej analýze definovali v roku 2006 autori Wimmer a Dominick, ktorí vymedzili niekoľko základných krokov. Prvým krokom je stanovenie výskumných otázok a hypotéz. Nasleduje definovanie výberového súboru, vzorky a jednotky merania. Následne je nutné vytvoriť kategórie analyzovaného obsahu a zostavenie systému kvantifikácie. Po tréningu kódovačov by mal prebehnúť pilotný výskum a následne kódovanie obsahu. Predposledným krokom je analýza dát, po ktorej nasleduje popísanie záveru (Wimmer, Dominick, 2006).

Ďalšie kroky, akými je možné postupovať, zhrnul autor McQuail (2009) v piatich bodoch. Prvým bodom je definovanie vzorky obsahu. V druhom bode je nutné vytvoriť relevantný rámec kategórií vonkajších referentov, ktorí sa vzťahujú k účelu skúmania. V treťom kroku je dôležité zvoliť jednotku analýzy obsahu, ktorá môže byť slovo, veta, článok alebo iné. Nasledujúcim krokom je podľa vypočítanej frekvencie zvolených jednotiek obsahu, ktoré sa týkajú relevantných tém, umiestniť obsah do pripraveného rámca. V poslednom bode je potrebné popísať výsledky ako celkovú skladbu vybranej vzorky obsahu, podľa frekvencie hľadaných referencií.

Pri obsahovej analýze predloženej diplomovej práce budú využité oba vyššie uvedené postupy výskumu. V nasledujúcej podkapitole budú uvedené výskumné otázky a k nim naformulované hypotézy a zdôvodnenie ich voľby.

Výskumné otázky a hypotézy

Ako bolo spomínané v predošlej podkapitole, prvým krokom pri kvantitatívnej obsahovej analýze je stanovenie výskumných otázok a hypotéz, ktoré predstavujú základné piliere výskumného procesu určujúcich hlavné body, ktorými sa výskum bude zaoberať. Hlavná výskumná otázka (HVO) vychádzajúca z témy a cieľu práce znie nasledovne:

HVO: Aký je mediálny obraz politiky v Poľsku v rokoch 2019-2022 vo vybraných slovenských spravodajských portáloch?

Avšak, na zodpovedanie tejto otázky je nutné definovať nadväzujúce vedľajšie otázky (VVO) a hypotézy (H), ktoré poskytnú detailnejšie uchopenie problematiky.

Vedľajšia výskumná otázka č. 1: Prostredníctvom akých tém, udalostí a aktérov súvisiacich s poľskou politikou v rokoch 2019-2022 bol mediálny obraz vykonštruovaný?

Aby bolo možné popísať celkový mediálny obraz, je nutné zistiť, ktoré témy boli nastolené vo vybraných spravodajských portáloch. Vzhľadom na to, že udalosti a kroky vládnucej strany PiS popísané v tretej kapitole vyvolali veľké ohlasy verejnosti, opozície a zástupcov iných štátov, predpokladám, že denníky Postoj.sk a Aktuality.sk práve týmto témam venovali najväčšiu pozornosť.

Hypotéza H1: Hlavnými nastolenými témami tvoriacimi celkový mediálny obraz o poľskej politike v rokoch 2019-2022 sú témy: reforma súdnictva, mediálne zákony, sociálna a zahraničná politika.

Hypotéza H2: Dominujúcou témou na spravodajskom portáli Postoj.sk je reforma súdnictva, zatiaľ čo dominujúcou témou na spravodajskom portáli Aktuality.sk je sprísňovanie interrupčného zákona v Poľsku.

Výskum sa zameriava taktiež na identifikovanie osobností, ktoré mali najväčší mediálny priestor, a ktoré mali vplyv na formovanie obrazu o poľskej politike v skúmanom období. Dôležitým zistením bude aj množstvo citácií daného aktéra.

Hypotéza H3: Najväčší mediálny priestor spolu na oboch spravodajských portáloch získal Jarosław Kaczyński a zároveň bol najviac citovaným aktérom spolu na oboch skúmaných spravodajských portáloch.

Vedľajšia výskumná otázka č. 2: Aký priestor bol vo vybraných spravodajských portáloch nastoleným témam venovaný?

Spomedzi všetkých tém týkajúcich sa poľskej politiky sa výskum zameriava na počet publikovaných článkov zaoberajúcich sa konkrétnymi témami. Sledovaný bude taktiež rozsah článku.

Vzhľadom k tomu, že Aktuality.sk sú jeden z najväčších slovenských spravodajských portálov, ktoré sa tešia veľkej dôveryhodnosti a čitateľnosti, zatiaľ čo majú veľmi bohatu zastúpený redakčný tím, je pravdepodobné, že téme týkajúcej sa poľskej politiky v rokoch 2019-2022 bol vymedzený väčší mediálny priestor, než na portáli Postoj.sk.

Hypotéza H4: Celkový počet článkov na portáli Aktuality.sk je vyšší, než celkový počet článkov portálu Postoj.sk.

Predložená diplomová práca sa bude okrem definovaných výskumných otázok a hypotéz zameriavať aj na ďalšie oblasti, ktoré môžu byť veľmi prínosné pri charakterizovaní mediálneho obrazu poľskej politiky v očiach dvoch slovenských spravodajských denníkov.

Vzhľadom na to, že na výskum v diplomovej práci boli zvolené v istých aspektoch kontrastné spravodajské portály, je možné, že mediálny obraz sa v jednotlivých portáloch bude odlišovať. Pri analýze obsahov budú tieto aspekty identifikované a popísané. Hlavným predpokladaným rozdielom je nerovnomerný výskyt a priestor tém súvisiacich s poľskou politikou vo vybraných spravodajských portáloch. Berúc v úvahu veľkosť redakcie, je veľmi pravdepodobné, že portál Aktuality.sk zastrelil skúmanú tému väčším množstvom článkov, než denník Postoj.sk.

Rovnako zaujímavé bude na skúmaných portáloch pozorovať rozdiely v mediálnom priestore venovanom jednotlivým aktérom.

Výskum bude ďalej skúmať, nakoľko sa premietli ideologické postoje jednotlivých portálov do spracovania článkov na danú tému na základe využitia emocionálne nabitých slov, silných adjektív, prídavných mien, ktoré môžu naznačovať postoje autora, či portálu k danej problematike. Dôležitým ukazovateľom budú aj prípadné komentáre, alebo subjektívne stanoviská autora textu. Vzhľadom na konzervatívne ukotvenie denníka Postoj.sk je možné, že pri istom percente článkov bude možné spozorovať sympatie a súhlas k danej problematike. Naopak, pri portáli Aktuality.sk predpokladám kritiku autorov k niektorým kontroverzným témam.

Výskumná vzorka a premenné

Predmetom analýzy v predloženej diplomovej práci sú dva slovenské spravodajské denníky Postoj.sk a Aktuality.sk a články v nich. Výskumnou vzorkou sú preto všetky články na oboch portáloch, ktoré sa venovali téme poľskej politiky v období od 1.1.2019 do 31.12.2022. Základnou kódovacou jednotkou je článok publikovaný na jednom z portálov v monitorovanom období. Oba spravodajské portály majú na svojich internetových stránkach prístup k archívu, kde je možné vyfiltrovať kľúčové slová, na základe ktorých sa zobrazia relevantné príspevky. Kľúčové slová použité pri filtrovaní článkov použitých v analýze predloženej diplomovej práce boli: „Poľsko“, „poľská politika“, „PiS“, respektíve „Právo a Spravodlivosť“. V prípade, že sa v článkoch Poľsko, no najmä poľská politika spomínali len okrajovo a ústredná téma sa venovala inej problematike, článok bol z analýzy vylúčený. Medzi články, ktoré neboli do analýzy zaradené patria napríklad tieto: *Prieskum: Pandémia rozdelila svet, najviac v Amerike. Starší ľudia si viac vážia vakcíny* (Štrba, 2022). Tento článok sa ocitol medzi vyfiltrovanými článkami z toho dôvodu, že sa v ňom okrajovo spomínalo Poľsko s strana PiS v súvislosti s pandémiou koronavírusu a názorom ľudí jednotlivých krajín na očkovanie a zvládanie mimoriadne náročnej situácie. Avšak, v článku neboli bližšie špecifikované kroky vlády v súvislosti s pandémiou, preto do analýzy zaradený nebol. Ďalším takýto článok mal názov: *„Odborníci na holokaust na poľskom súde prehrali. Môže to ohroziť ďalší výskum“* (Garaiová, 2021). Ústrednou témou článku nie je poľská politika, ale súdny spor medzi odborníkmi skúmajúcimi príbehy z obdobia holokaustu a poškodenými osobami. Tento článok nebol pre výskum relevantný.

V rámci výskumu sú dôležitými nástrojmi premenné, ktoré pomáhajú výskum štrukturovať, rovnako sú kľúčové pri overovaní hypotéz a zodpovedaní výskumných otázok a poskytnutiu zaujímavých zistení. V rámci výskumu k predloženej diplomovej práci sa sledujú tieto premenné:

- 1. Názov spravodajského portálu** – V prípade tejto diplomovej práce sú to dva slovenské spravodajské portály Postoj.sk a Aktuality.sk.
- 2. Dátum** – Premenná zaznamenáva dátum vydania článku na danom spravodajskom portáli.

3. **Názov článku** – Hlavný titulok článku.
4. **Téma článku** – Premenná sleduje, aká je primárna téma článku. Na základe predvýskumu som určila niekoľko tematických kategórií, do ktorých budú jednotlivé články na základe ich primárnej témy zaradené. Sú nimi:
  1. Voľby – články týkajúce sa prezidentských a parlamentných volieb
  2. Migrácia – články zachytávajú tému migračnej politiky
  3. Súdnictvo – články spojené s reformou súdnictva
  4. LGBT – články zaoberajúcej sa LGBT právam v Poľsku
  5. Interrupcie – články, ktoré popisujú interrupčný zákon a udalosti s ním spojené
  6. Média – články popisujúce mediálne zákony
  7. Zahraničná politika – články sa zameriavajú na udalosti, témy a politické rozhodnutia, ktoré sa týkajú medzinárodných vzťahov
  8. Polexit – články, ktoré informujú o téme odchodu Poľska z Európskej únie
  9. Vojna – články reagujúce na vojnu na Ukrajine v súvislosti s postojom Poľska k nej.
  10. Vnútoraná politika štátu – články, ktoré sa venujú iným témam než sú vyššie popísané
5. **Rozsah článku** – Premenná zisťuje počet znakov článku s medzerami. Do rozsahu sa počíta titulok článku, perex, popisy obrázkov a text článku. Rozsah článku som podľa počtu znakov rozdelila nasledovne:
  - a. Krátky článok (do 1600 znakov)
  - b. Stredne dlhý článok (od 1601 – 3000 znakov)
  - c. Dlhý článok (od 3001 znakov)
6. **Politický predstaviteľ/ iný aktér** – Premenná identifikuje osobnosť, ktorá bola v článku spomínaná, alebo v ňom iným spôsobom dostala priestor.
7. **Citácie** – Premenná zaznamenáva citácie v článku, pričom sleduje nasledovné údaje:
  - a. Meno citovaného
  - b. Počet citácií v článku

8. **Tón spravodajstva** – Premenná zisťuje výskyt emocionálne nabitých výrazov, silných adjektív. Ak je jednoznačne možné určiť, premenná rovnako sleduje postoje autora na základe jeho komentárov k tematike.

Výsledky analýzy

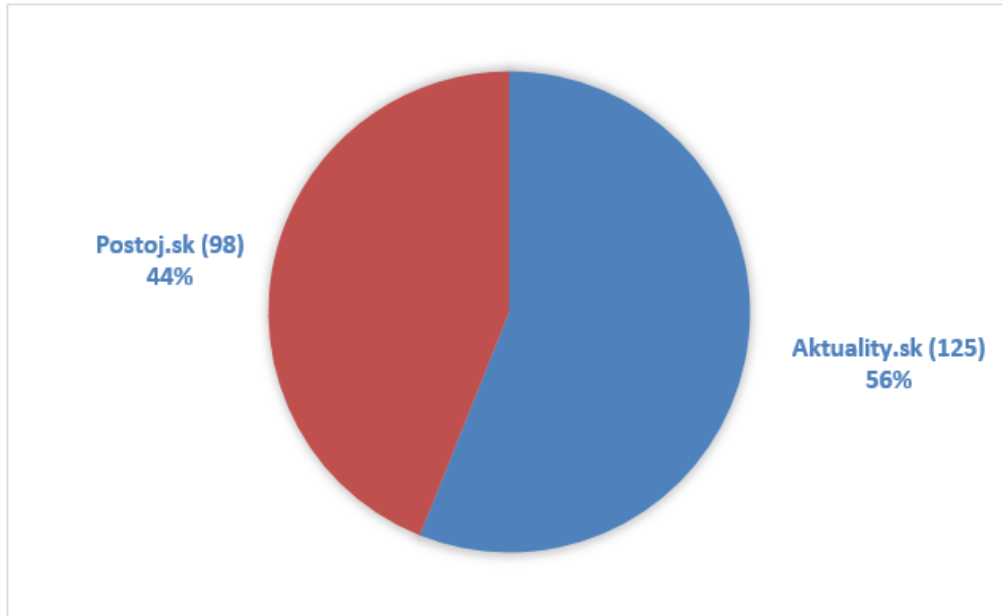
V nasledujúcej kapitole budú prezentované výsledky kvantitatívnej obsahovej analýzy. V rámci tejto kapitoly budú predstavené výsledky analýzy založené na identifikovaných premenných, ktoré boli sledované a merané a následne premenené do číselných údajov a grafov. Analyzované dáta poskytujú cenné informácie týkajúce sa problematiky. Cieľom tejto kapitoly je poskytnúť komplexný pohľad na výsledky výskumu a poskytnúť odpovede na výskumné otázky. Rovnako budú výsledky analýzy konfrontované s predom stanovenými hypotézami, ktoré budú na základe dát potvrdené, alebo vyvrátené.

Charakteristika výskumnej vzorky

Do výberového súboru bolo celkom zaradených 223 článkov z dvoch slovenských spravodajských portálov Aktuality.sk a Postoj.sk. Spravodajské portály boli zvolené s predpokladom, že pri analýze bude možné mapovať rozdiely v uchopení témy poľskej politiky medzi jednotlivými portálmi. Zatiaľ, čo denník Postoj.sk sa ako jediný slovenský denník otvorene hlási ku konzervatívnym hodnotám, za názorovú a hodnotovú opozíciu mu bol zvolený portál Aktuality.sk, ktorý je naj dôveryhodnejším spravodajským médiom na Slovensku (Reuters, 2022).

Ako je možné vidieť na grafe 9, rozloženie článkov je nerovnomerné. Z celkového množstva skúmaných článkov (223) bolo 125 článkov analyzovaných z online spravodajského portálu Aktuality.sk, čo predstavuje 56 % z celkového množstva skúmaných článkov. Zvyšných 98 článkov pochádza z online spravodajského denníka Postoj.sk, čo predstavuje 44 % z celkového počtu článkov. Spravodajský portál Aktuality.sk pokryl tému poľskej politiky väčším počtom článkov, než je to v prípade denníka Postoj.sk.

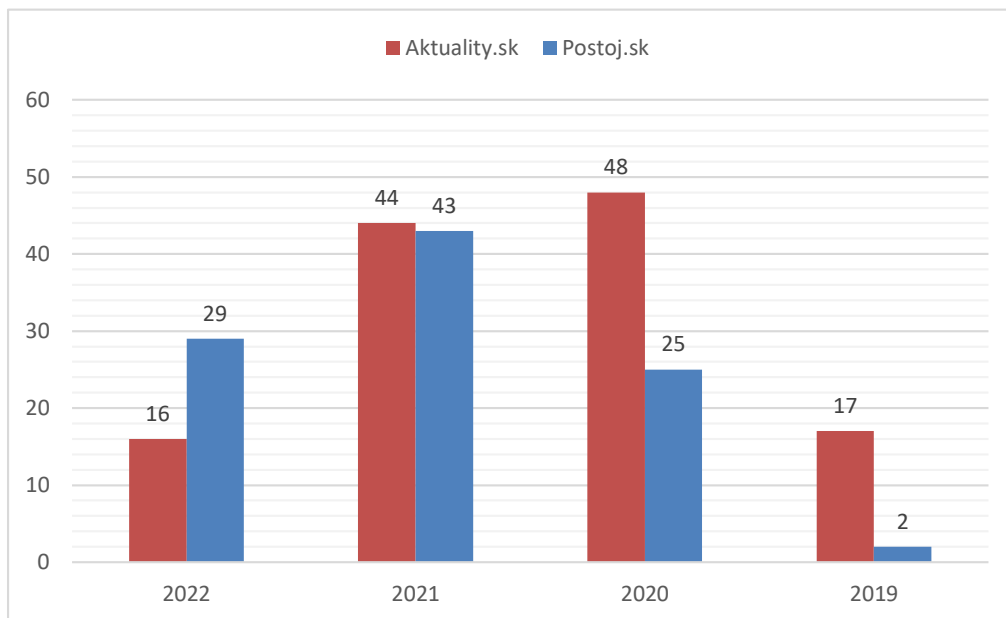
Graf 9: Počet skúmaných článkov rozdelených podľa portálu

Zdroj: vlastné spracovanie na základe výskumu

Na základe uvedených dát znázornených na grafe 9, je možné označiť hypotézu H4 za pravdivú. Hypotéza H4 znela nasledovne: **Celkový počet článkov na portáli Aktuality.sk je vyšší, než celkový počet článkov portálu Postoj.sk.** Ako bolo uvedené v druhej kapitole diplomovej práce, spravodajský portál Aktuality.sk patrí medzi najväčšie online médiá s veľkou popularitou a dôveryhodnosťou. Vďaka svojmu skutočne bohatému tímu redaktorov a autorov dokážu pokryť širokú škálu tém, čo môže byť dôvodom toho, že na tému poľskej politiky bolo publikovaných viac článkov, než to bolo v prípade denníku Postoj.sk, ktorého redakčný tím má menej členov.

Graf 10: Počet článkov v priebehu skúmaného obdobia na daných portáloch

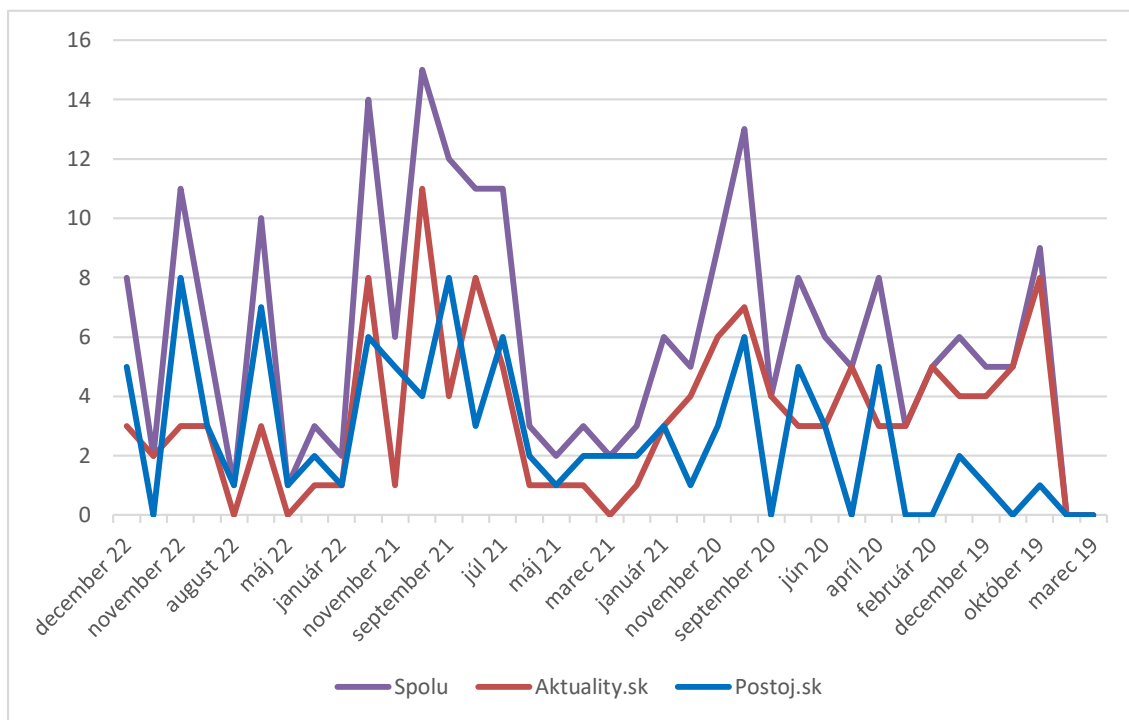

Zdroj: vlastné spracovanie na základe výskumu

Graf 10 zobrazuje počet článkov súvisiacich s témou v jednotlivých rokoch skúmaného obdobia. Na grafe je možné vidieť nárast obsahu na oboch portáloch od roku 2019. Najviac publikovaných článkov bolo v oboch portáloch v roku 2021, po ktorom nasledoval pokles. V prípade portálu Aktuality.sk to bolo zo 44 článkov na 16 a v prípade denníka Postoj.sk bol pokles zo 43 článkov na 29. Najmenší počet článkov bol v prípade Postoj.sk v roku 2019 (2) a v prípade portálu Aktuality.sk v roku 2022 (16).

Na základe predložených dát je možné badať pomerne veľký rozdiel v počte článkov v roku 2020, kedy portál Aktuality.sk zastrelil tému 48 článkami, zatiaľ čo Postoj.sk téme venoval len 25 článkov. Zaujímavým zistením bolo, že v roku 2020 sa jednotlivé spravodajské portály obsahom zastrešených tém veľmi líšili. Zatiaľ, čo drvivá väčšina článkov na Postoji.sk sa v roku 2020 týkala LGBT práv a problematiky, Aktuality.sk túto tému neotvorili ani raz, no priestor venovali reforme súdnictva, interrupciám a voľbám. Podobnú situáciu je vidieť aj v roku 2019, kedy Aktuality.sk téme poľskej politiky venovali o 15 článkov viac, než to bolo na denníku Postoj.sk. V tomto prípade sa oba portály venovali rovnakým témam: reforme súdnictva a voľbám. Pri počte článkov v roku 2022, naopak prevyšoval Postoj.sk. Silnou témou v roku 2022 boli na denníku Postoj.sk vojna na Ukrajine a zahraničná politika, čo rovnako odpovedalo témam v danom roku na portáli Aktuality.sk.

Graf 11: Časová os výskytu článkov na skúmanú tému na jednotlivých portáloch

Zdroj: vlastné spracovanie na základe výskumu

Tematická agenda

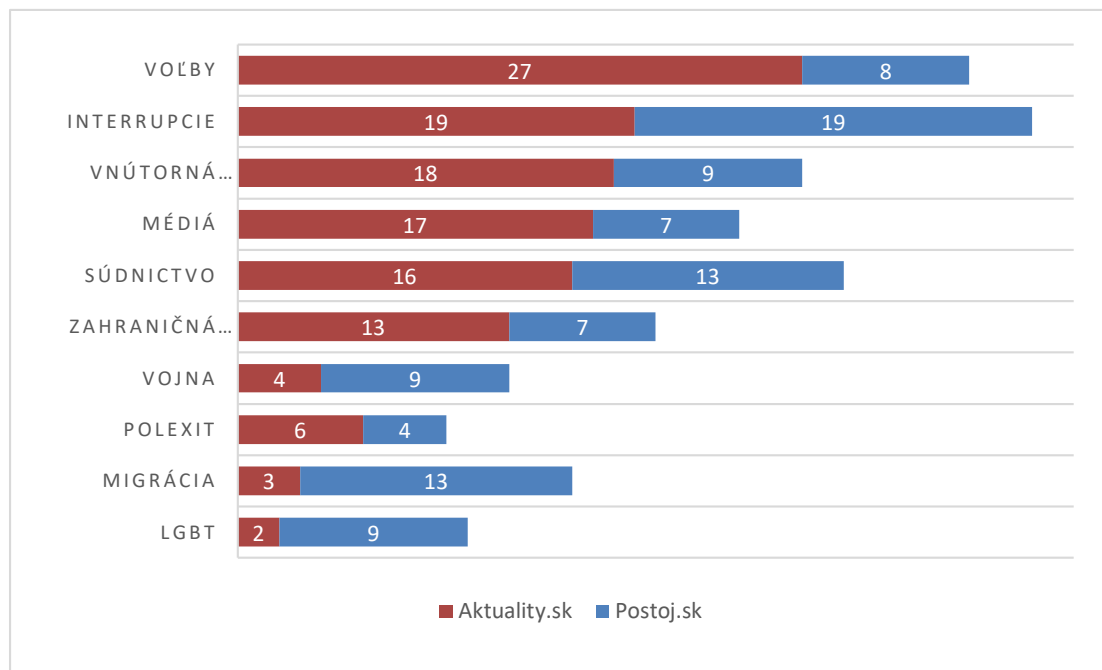
Ďalšou skúmanou premennou bola téma článku. V rámci prvej výskumnej otázky je nutné zistiť rozdiel počtu článkov na jednotlivých portáloch. Kvantita správ je jedným z prostriedkov, ako najlepšie nastoliť mediálnu agendu (McCombs, Gilbert 1986).

Pri kódovaní premennej bolo vytvorených desať kategórií (voľby, migrácia, súdnictvo, LGBT, interrupcie, médiá, zahraničná politika, vnútorná politika, polexit, vojna), do ktorých sa jednotlivé články rozdeľovali. Zmiených tém mohla jedna kódovacia jednotka obsahovať niekoľko, v takom prípade prevážila dominujúca téma.

Na grafe 12 je možné vidieť rebríček najčastejšie vyskytujúcich sa tém súvisiacich s poľskou politikou v rokoch 2019-2022 na oboch skúmaných portáloch. Najväčší priestor dostala téma interrupcií a sprísňovania interrupčného zákona a s ním spojené protesty verejnosti. Téma predstavuje 17 % z celkového množstva skúmaných článkov. Druhou najzastúpenejšou témou sú parlamentné a prezidentské voľby (16 %), po ktorých nasleduje reforma súdnictva (13 %) a médií (11 %). Na posledných miestach v rebríčku sa nachádzajú témy migrácie (7 %), vojny na Ukrajine (6 %), LGBT (5 %)

a plexit (4 %). Do pomerne zastúpenej kategórie „vnútorná politika“ (12 %) spadlo širšie spektrum tém, ktoré však nebolo možné zoskupiť do viacerých väčších kategórii. Z toho dôvodu je pomerne zastúpenou kategóriou. Príkladom takýchto tém bolo odstúpenie Jaroslawa Kaczynského z postu vicepremiéra, alebo žiadosť poľského senátu o schválenie rozpočtu z Európskej únie.

Graf 12: Súčet najčastejšie sa vyskytujúcich článkov na oboch portáloch

Zdroj: vlastné spracovanie na základe výskumu

S predloženými zisteniami súvisela hypotéza H1, ktorá znela nasledovne:

Hypotéza H1: Hlavnými nastolenými témami tvoriacimi celkový mediálny obraz o poľskej politike v rokoch 2019-2022 sú témy: reforma súdnictva, mediálne zákony, sociálna a zahraničná politika.

Hypotéza sa čiastočne potvrdila. Ako dokazuje graf 12, hlavnými nastolenými témami, ktoré tvoria mediálny obraz o poľskej politike je sociálna politika (interrupcie), reforma súdnictva a mediálne zákony. Avšak, dominantnou témou nebola zahraničná politika, ako som sa pôvodne domnievala, ale prezidentské a parlamentné voľby a vnútorná politika štátu. Tieto témy tvoria spoločne 69 % zo všetkých skúmaných tém.

Ďalšia hypotéza, ktorá sa zaoberala tematickou agendou znela nasledovne:

Hypotéza H2: Dominujúcou témou na spravodajskom portáli Postoj.sk je reforma súdnictva, zatiaľ čo dominujúcou témou na spravodajskom portáli Aktuality.sk je sprísňovanie interrupčného zákona v Poľsku.

Na grafe 12 je možné vidieť prehľad a porovnanie najčastejšie nastoľovaných tém týkajúcich sa poľskej politiky v skúmanom období na spravodajských portáloch Aktuality.sk a Postoj.sk. Dominantnou témou spravodajského portálu Aktuality.sk je téma prezidentských a parlamentných volieb, ktoré predstavujú 22 % z celkového počtu článkov skúmaných na spravodajskom portáli Aktuality.sk. Ďalšími výrazne zastrešenými témami sú interrupčné (15 %) a mediálne zákony (14 %), reforma súdnictva (13 %) a zahraničná politika (10 %). Naopak, témy týkajúce sa vojny na Ukrajine (3 %), LGBT (2 %) a migrácie (2 %) boli zastúpené minimálne.

Dominujúcou témou na denníku Postoj.sk je téma interrupcií, ktorá predstavuje 19 % zo všetkých článkov skúmaných na denníku Postoj.sk. Po nej nasleduje reforma súdnictva (13 %), migračná politika (13 %), vojna na Ukrajine (9 %), a sociálna politika týkajúca sa LGBT (9 %). Najmenej zastúpenou témou bol odchod Poľska z Európskej únie, tzv. „polest“ (4 %).

Hypotéza nebola potvrdená, avšak na denníku Postoj.sk bola reforma súdnictva druhou najzastúpenejšou témou, ktorá nasledovala po téme interrupcií. Na spravodajskom portáli Aktuality.sk boli dominantnou témou voľby, za ktorými nasledovala téma interrupcií.

Ďalšou premennou, ktorá bola vo výskume sledovaná je rozsah článkov. Na základe počtu znakov boli články rozdelené do troch kategórií na krátky (do 1600 znakov), stredne dlhý (od 1601 do 3000 znakov) a dlhý článok (od 3001 znakov).

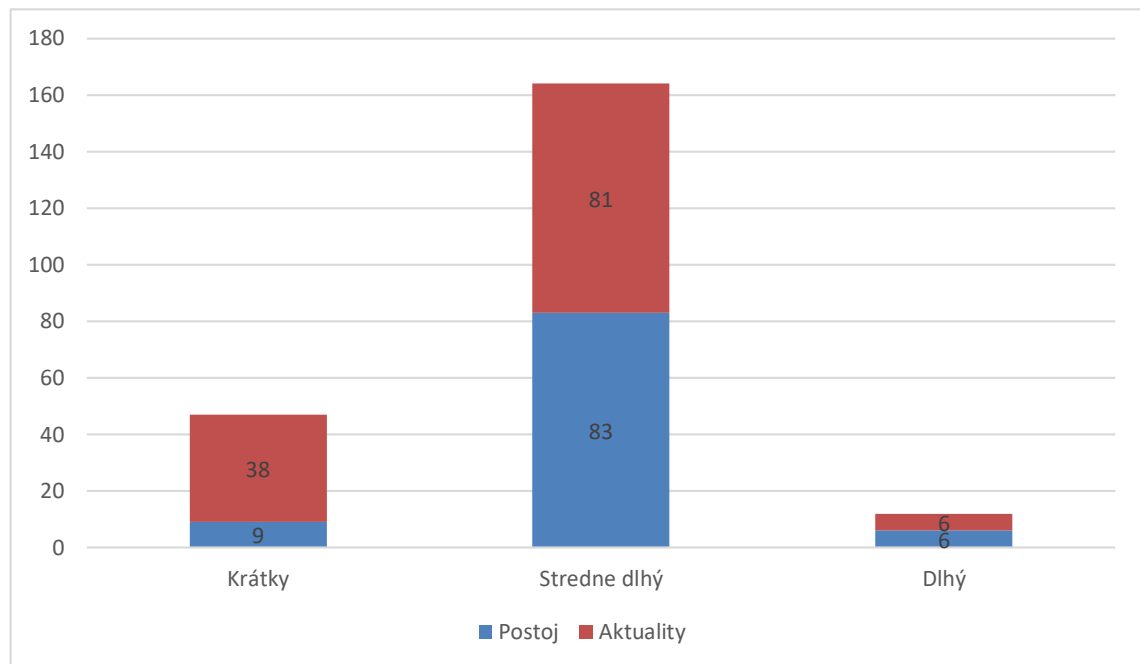
Ako naznačuje graf 13, najpočetnejšie zastúpenie má kategória stredne dlhých článkov. Tvorí ju až 164 článkov z celkového skúmaného množstva 223, čo predstavuje 73 %. Druhou najväčšou kategóriou sú krátke články s počtom 47, čo predstavuje 21 %. Poslednou, najmenej početnou kategóriou sú dlhé články, ktoré predstavujú len 5 % zo všetkých skúmaných článkov.

Z hľadiska dĺžky príspevku charakterizuje súbor vysoký počet stredne dlhých článkov. Najkratší článok mal 910 znakov, čo predstavuje približne pol normostrany a najdlhší

4471 znakov, čo predstavuje 2,5 normostrany. Najlepším ukazateľnom priemernej hodnoty je preto medián, ktorý nie je ovplyvnený extrémnymi hodnotami. Hodnota mediánu je 1943 znakov.

Graf 13: Prehľad rozsahu článkov

Zdroj: vlastné spracovanie na základe výskumu

Aktéri

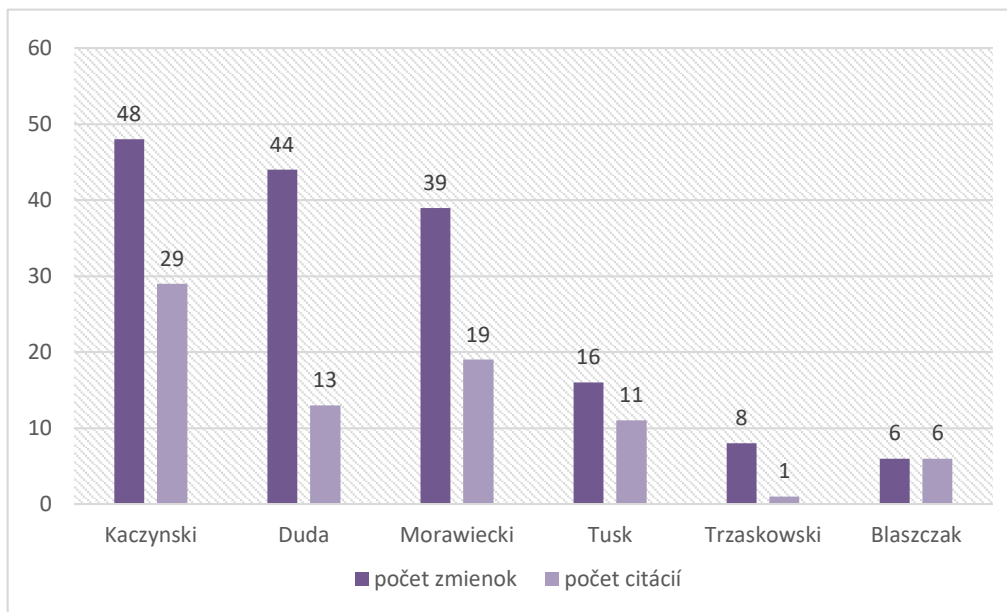
Aby bolo možné zistiť, ktorí aktéri sa na vytváraní mediálnej agendy súvisiacej s témou poľskej politiky podieľali, ďalšou dôležitou premennou, ktorá dotvára mediálny obraz poľskej politiky bola premenná „aktér“, vďaka ktorej bolo možné identifikovať osobnosť s najväčším mediálnym priestorom v rámci kódovacej jednotky. Do premennej boli zaradení aktéri, ktorým bol v článkoch venovaný priestor prostredníctvom citácií, parafráz, či inej zmienky. Spoločne s premennou „aktér“, bola sledovaná aj premenná „citácie“, zaznamenávajúca množstvo prehovorov aktéra v rámci jednej kódovacej jednotky. Na základe analýzy spomínaných premenných bolo možné určiť pravdivosť hypotézy H3, ktorá znela nasledovne:

Hypotéza H3: Najväčší mediálny priestor spolu na oboch spravodajských portáloch získal Jarosław Kaczyński, a zároveň bol najviac citovaným aktérom spolu na oboch skúmaných spravodajských portáloch.

Hypotéza bola potvrdená, čo dokazujú údaje na grafe 14, kde je možné vidieť rebríček aktérov, ktorým bol venovaný najväčší mediálny priestor v rámci skúmaného obdobia na oboch spravodajských portáloch.

Najčastejšie vyskytujúcou sa osobou s najväčším počtom citácií je poľský vicepremiér, spoluzakladateľ a predseda politickej strany Právo a Spravodlivosť, Jarosław Kaczyński. Bol mu vyčlenený priestor spolu v 48 článkoch, pričom citovaný bol 29krát. Často spomínaný bol v súvislosti s parlamentnými voľbami, ďalej pri sprísňovaní interrupčných zákonov a pri vnútroštátnych udalostiach. V grafe 14 je na druhom mieste poľský prezident Andrzej Duda, ktorý získal prezidentský mandát už v roku 2015 a v roku 2020 ho následne obhájil. Mediálny priestor získal v 44 článkoch, ktoré sa týkali volieb a mediálneho zákona, pričom citovaný bol 13krát. V rebríčku ďalej nasleduje poľský premiér, Mateusz Morawiecki, ktorý je od roku 2016 členom strany Právo a Spravodlivosť. Bol mu venovaný priestor v 39 článkoch, v ktorých bol 19krát citovaný. Témy, s ktorými bol spájaný sú voľby, reforma súdnictva, interrupčné zákony a Polexit. Zakladateľ a predseda opozičnej strany Občianska Platforma, Donald Tusk, získal mediálny priestor v 16 článkoch zaoberajúcimi sa voľbami, či mediálnym zákonom, pričom citovaný bol 11krát. Kandidát na prezidenta vo voľbách v roku 2020, Rafał Trzaskowski bol v súvislosti s voľbami spomínaný v 8 článkoch a citovaný bol raz. Minister obrany Poľska, Mariusz Błaszczak, bol spomínaný a citovaný v šiestich článkoch týkajúcich sa najmä vojny na Ukrajine a zahraničnej politiky. Z analýzy boli odstránení aktéri, ktorí získali menší mediálny priestor, než 5 zmienok zo všetkých skúmaných článkov.

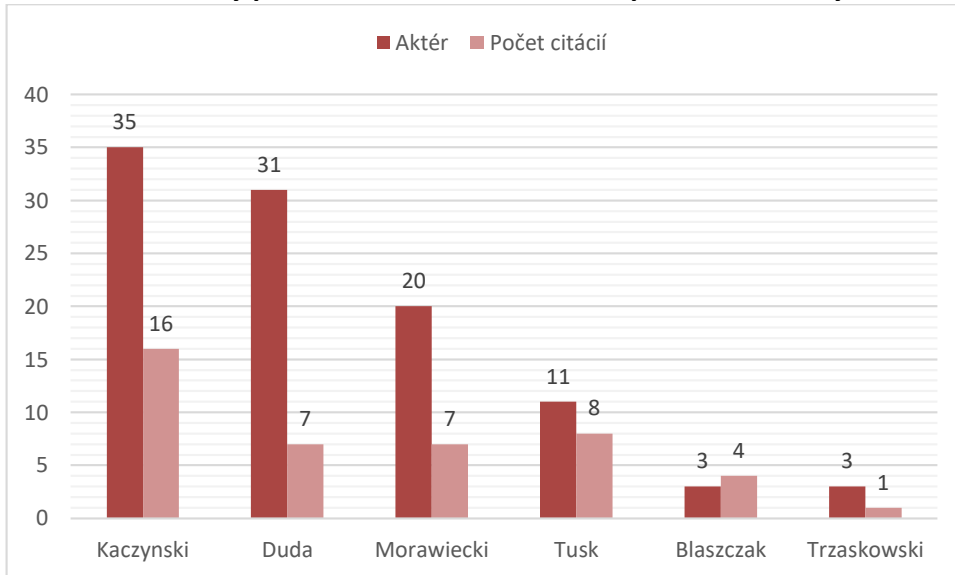
Graf 14: Mediány priestor aktérov a počet citácií na oboch skúmaných portáloch

Zdroj: vlastné spracovanie na základe výskumu

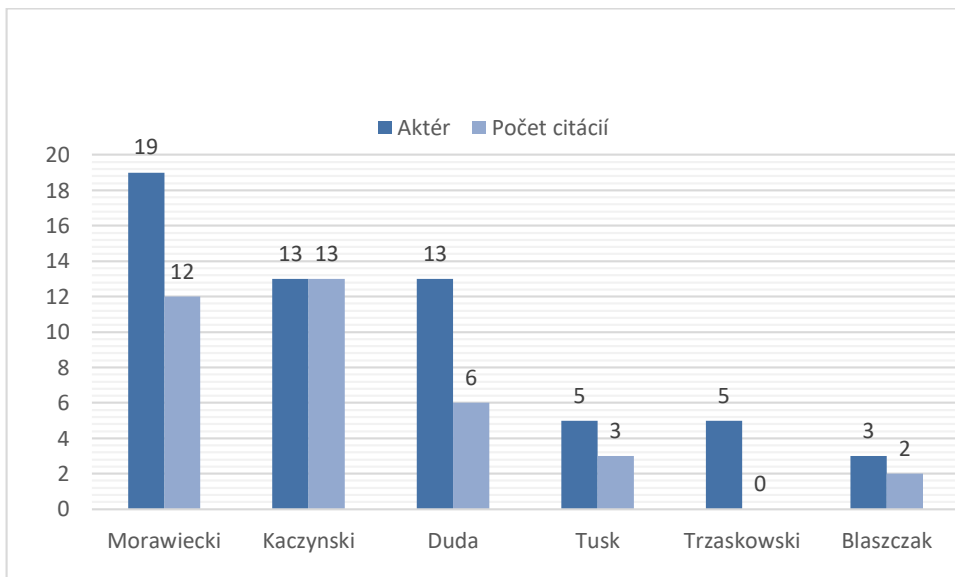
Na grafoch 15 a 16 je možné vidieť, aký mediálny obraz získali aktéri v jednotlivých denníkoch. Zaujímavým zistením je, že zatiaľ čo na portáli Aktuality.sk bol Jarosław Kaczyński aktérom s najväčším mediálnym priestorom - spomínaný je v 35 článkoch, v denníku Postoj.sk bola o aktérovi zmienka len 13krát. Podobný rozdiel je zrejmy aj pri prezidentovi Dudovi. Najväčší priestor v spravodajskom denníku Postoj.sk získal poľský premiér Mateusz Morawiecki. Dalo by sa povedať, že mediálny priestor, ktorý mu bol v oboch denníkoch vyčlenený sa zhoduje. Mateusz Morawiecki sa v denníku Postoj.sk objavil 19krát s dvanástimi citáciami, zatiaľ čo na portáli Aktuality.sk bolo zaznamenaných dvadsať článkov, ktoré mu venovali priestor, z ktorých bol citovaný sedemkrát. Dalo by sa konštatovať, že rozdiel v mediálnom priestore, ktorý bol v jednotlivých spravodajských portáloch venovaný Donaldovi Tuskovi nebol taký razantný. Na portáli Aktuality.sk mu bol venovaný priestor v jedenástich článkoch, kde bol citovaný osemkrát. V denníku Postoj.sk šlo o päť článkov a tri citácie. Pri aktéroch Blaszcákovi a Trzaskowskom bol zaznamenaný minimálny rozdiel v poskytnutí mediálneho priestoru.

Graf 15: Mediálny priestor a citácie aktérov na portáli Aktuality.sk

Zdroj: vlastné spracovanie na základe výskumu

Graf 16: Mediálny priestor a citácie aktérov na portáli Postoj.sk

Zdroj: vlastné spracovanie na základe výskumu

Avšak, je nutné podotknúť na oboch portáloch sa objavilo niekoľko ďalších aktérov alebo inštitúcií, ktorí síce nedosiahli mediálny priestor, ako vyššie spomínaní aktéri, ale rovnako sa podieľali na mediálnom obraze poľskej politiky. Týchto aktérov alebo inštitúcie som pospájala a zaradila do niekoľkých ďalších kategórií. Šlo napríklad o predstaviteľov inštitúcií na úrovni Európskej únie, Európskej komisie a Súdneho dvora európskej únie, ktorým bol venovaný priestor v 16 článkoch. Ďalej bolo možné vytvoriť kategóriu pospájaním politikov za stranu Právo a Spravodlivosť (10 článkov). Okrem poľských politikov bol mediálny priestor venovaný aj politikom z iných krajín, napríklad

maďarskému premiérovi Viktorovi Orbánovi, francúzskej političke Le Pen a iným politikom z Francúzska a Nemecka (9 článkov). Iným poľským politickým stranám bol venovaný priestor v 13 článkoch. Jednotlivé kroky poľskej vlády vyvolali vlnu ohlasov, ktoré sa pretavili do podoby protestov. Z toho dôvodu bol mediálny priestor venovaný aj rôznym demonštrantom v 10 článkoch. Demonštranti, ktorí boli v článkoch citovaní a popisovali svoj pohľad na problematiku. V jednotlivých článkoch boli citované a spomínané aj rôzne organizácie, napríklad poľská televízia TVN, poľské spravodajské denníky, poľská tajná služba alebo rezort diplomacie, ktorým bol spoločne venovaný priestor v 10 článkoch.

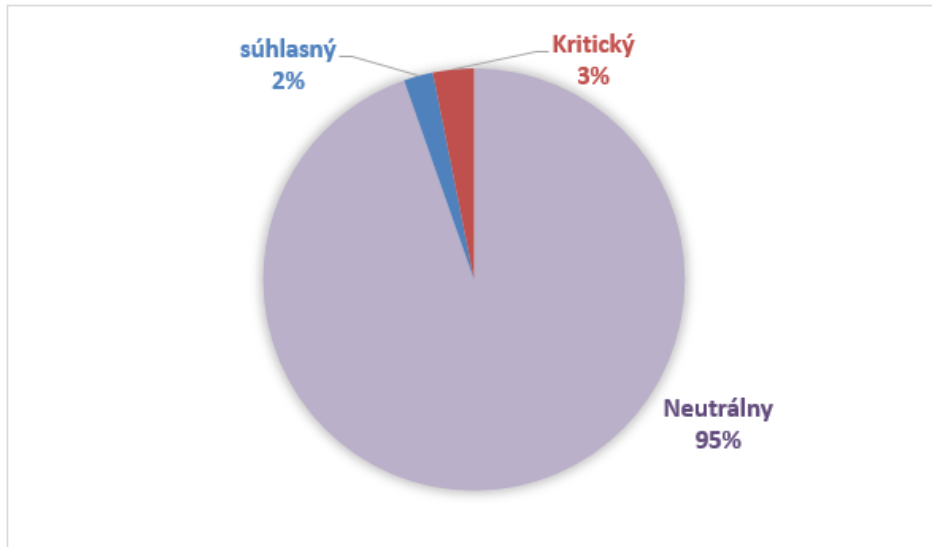
Tón spravodajstva

Vo výskume bola taktiež skúmaná premenná tón spravodajstva, ktorá popisovala, nakoľko sa do spracovania článkov premietli názory a postoje autora k danej téme. V prípade, že v kódovacej jednotke nebolo možné určiť postoje autora, rovnako sa v nej nenachádzali emocionálne nabité slová, či silné adjektíva, kódovacia jednotka nadobudla hodnotu 1 – neutrálny. Z hľadiska objektivity ma zaujímalo množstvo neutrálnych článkov a prípadne výchylky v podobe zakomponovania subjektívnych postojov autora v spracovaní článku. Až v 95% prípadov zo všetkých skúmaných článkov bola pripísaná hodnota 1, čiže šlo o neutrálny spracovaný článok, do ktorých sa nepremietli názory autora a rovnako nerefletovali hodnotové postoje denníka. V týchto článkoch nebolo možné posúdiť vyššie zmienené faktory, ako je emocionalita, či spomínané autorove postoje voči téme. Avšak, na oboch portáloch bolo publikovaných niekoľko článkov, ktorým bolo možné priradiť hodnotu 2 – súhlasný, alebo hodnotu 3 – kritický. V prípade portálu Aktuality.sk šlo o sedem článkov, ktoré nadobudli hodnotu 3, čiže obsahovali prvky kritiky autora voči danej téme. Kritiku si vyslúžili témy spojené s kontroverzným mediálnym a interrupčným zákonom, reforma súdnictva a voľby, pričom autor vyjadril nesúhlas a kritiku voči krokom poľskej vlády v týchto oblastiach. V denníku Postoj.sk, bolo možné priradiť piatim článkom hodnotu 2. Šlo o články, v ktorých sa autori stotožňovali s udalosťami a dianím v Poľsku. Konkrétne šlo o témy spojené so sprísňovaním interrupčných zákonov a o postoji Poľska voči LGBT

a teda články sympatizovali s obmedzeniami interrupcií a rovnako sa stotožňovali s diskriminačnými postojmi v Poľsku voči LGBT komunitě.

Nasleduje Graf 17, kde je možné vidieť podiel jednotlivých kategórií.

Graf 17: Tón spravodajstva v oboch skúmaných portáloch

Zdroj: vlastné spracovanie na základe výskumu

Ako je možné vidieť na Grafe 17, z celkového počtu skúmaných článkov (223) bolo 5 článkov z denníka Postoj.sk súhlasných (2 %) a 7 článkov z portálu Aktuality.sk kritických (3 %).

Rozdiely

Vzhľadom na to, že na výskum v diplomovej práci boli zvolené kontrastné spravodajské portály, dalo sa predpokladať, že mediálny obraz v jednotlivých portáloch sa bude v istých aspektoch odlišovať. Pri analýze obsahov boli zaznamenané nasledovné rozdiely:

Ako už bolo zmienené, Aktuality.sk zastrešili tému poľskej politiky väčším množstvom článkov, než Postoj.sk, čo sa premietlo aj v pomerne nerovnomernom zastúpení článkov na danú tému v jednotlivých portáloch, ktoré boli prehľadne znázornené na grafe č. 12 v časti „tematická agenda“. Z grafu 12 je zrejmé, že zatiaľ, čo Aktuality.sk zastrešili tému volieb 27 článkami, v denníku Postoj.sk ich bolo len 8. Menšie množstvo článkov bolo v Postoji v porovnaní s Aktualitami na aj tému vnútorná politika (9:18), médiá (7:17), zahraničná politika (7:13). Témy ktoré Postoj.sk zastrešil väčším množstvom článkov

v porovnaní s Aktualitami sú: vojna (9:4), migrácia (13:3), LGBT (9:2). Približne rovnako pokryté boli v oboch portáloch témy interrupcie (19:19), súdnictva (13:16) a Polexitu (4:6). Aktuality.sk venovali téme poľskej politiky v skúmanom období 125 článkov, zatiaľ čo Postoj.sk 98 článkov. Avšak, v prípade portálu Aktuality.sk bolo zaznamenaných až 38 krátkych článkov do 1600 znakov, čo je o 29 krátkych článkov viac, než bolo zaznamenaných v denníku Postoj.sk.

Ďalší rozdiel bol zaznamenaný v mediálnom priestore venovanom jednotlivým aktérom v skúmaných portáloch. Tento rozdiel bol podrobne popísaný v časti „aktéri“, kde je z grafov č. 15 a 16 možné vyčítať, že zatiaľ čo na portáli Aktuality.sk získal najväčší mediálny priestor Jarosław Kaczyński, v denníku Postoj.sk to bol Mateusz Morawiecki.

Zhrnutie výskumných otázok a hypotéz

V diplomovej práci bola stanovená hlavná výskumná otázka **HVO: Aký je mediálny obraz politiky v Poľsku v rokoch 2019-2022 vo vybraných slovenských spravodajských portáloch?** Na jej zodpovedanie boli zostavené vedľajšie výskumné otázky a hypotézy, ktoré umožnili poskytnúť podrobnejšiu odpoveď.

Vedľajšia výskumná otázka č. 1: Prostredníctvom akých tém, udalostí a aktérov súvisiacich s poľskou politikou v rokoch 2019-2022 bol mediálny obraz vykonštruovaný?

Mediálny obraz poľskej politiky v rokoch 2019-2022 bol vykonštruovaný na oboch portáloch pomocou nasledujúcich tém. Témy sú zoradené podľa najväčšieho výskytu: sprísňovanie interrupcií, voľby, súdnictvo, vnútorná politika štátu, médiá, zahraničná politika, migrácia, vojna na Ukrajine, LGBT a Polexit.

Zoradenie tematickej agendy sa v jednotlivých portáloch líšil. Témy sú opäť vymenované od najpočetnejšieho výskytu na portáli.

Aktuality.sk: Voľby, interrupcie, médiá, súdnictvo, zahraničná politika, Polexit, vojna na Ukrajine, Migrácia a LGBT.

Postoj.sk: Interrupcie, migrácia, súdnictvo, LGBT, vojna na Ukrajine, vnútorná politika štátu, voľby, médiá, zahraničná politika Polexit.

Hypotéza H1: Hlavnými nastolenými témami tvoriacimi mediálny obraz o poľskej politike v rokoch 2019-2022 sú témy: reforma súdnictva, mediálne zákony, sociálna a zahraničná politika.

Hypotéza sa čiastočne potvrdila. Témy týkajúce sa sociálnej politiky (interrupcií), reformy súdnictva a mediálnych zákonov boli hlavnými témami. Avšak zahraničná politika patrila skôr medzi vedľajšie témy s o niečo menším mediálnym priestorom. Naopak medzi hlavné témy patria okrem zmienených tém aj voľby a vnútorná politika štátu.

Hypotéza H2: Dominujúcou témou na spravodajskom portáli Postoj.sk je reforma súdnictva, zatiaľ, čo dominujúcou témou na spravodajskom portáli Aktuality.sk je sprísňovanie interrupčného zákona v Poľsku.

Hypotéza H2 sa nepotvrdila. Dominujúcou témou na portáli Postoj.sk je téma spojená so sprísňovaním interrupcií v Poľsku. Avšak, reforma súdnictva bola druhou najzastúpenejšou témou na denníku. Dominujúcou témou na portáli Aktuality.sk bola téma volieb, po ktorej nasledovala téma sprísňovania interrupčného zákona.

Výskum sa ďalej zameriaval aj na zastúpenie aktérov. Najväčší mediálny priestor s najväčším počtom citácií získal Jarosław Kaczyński (48 článkov, 29 citácií). Nasleduje prezident Andrzej Duda (44 článkov, 13 citácií), Mateusz Morawiecki (39 článkov, 19 citácií), Donald Tusk (16 článkov, 11 citácií), Rafał Trzaskowski (8 článkov, 1 citácia), Mariusz Błaszczak (6 článkov, 6 citácií).

Aj v tomto prípade však platí, že celkové poradie neodpovedá poradiu v jednotlivých portáloch. Poradie v jednotlivých portáloch je predstavené nasledovne:

Aktuality.sk: Jarosław Kaczyński (35 článkov, 16 citácií), Andrzej Duda (31 článkov, 7 citácií), Mateusz Morawiecki (20 článkov, 7 citácií), Donald Tusk (11 článkov, 8 citácií), Mariusz Błaszczak (3 články, 4 citácie), Rafał Trzaskowski (3 články, 1 citácia).

Postoj.sk:), Mateusz Morawiecki (19 článkov, 12 citácií), Jarosław Kaczyński (13 článkov, 13 citácií), Andrzej Duda (13 článkov, 6 citácií), Donald Tusk (5 článkov, 3 citácie), Rafał Trzaskowski (5 článkov, žiadna citácia), Mariusz Błaszczak (3 články, 2 citácie).

Hypotéza H3: Najväčší mediálny priestor spolu na oboch spravodajských portáloch získal Jarosław Kaczyński, a zároveň bol najviac citovaným aktérom spolu na oboch skúmaných spravodajských portáloch.

Jarosław Kaczyński je celkovo aktérom s najväčším mediálnym priestorom a počtom citácií.

Vedľajšia výskumná otázka č. 2: Aký priestor bol vo vybraných spravodajských portáloch nastoleným témam venovaný?

Téme poľskej politiky v rokoch 2019-2022 bolo spolu v oboch portáloch venovaných 223 článkov. 125 článkov bolo z portálu Aktuality.sk, čo predstavovalo 56 % z celkového množstva a 98 článkov bolo z denníka Postoj.sk, čo predstavovalo 44 %.

Na zodpovedanie vedľajšej výskumnej otázky č. 2 bol skúmaný aj rozsah článkov. Do kategórie bolo priradených až 164 článkov, čo predstavuje 73 % z celkového množstva. Skupina stredne dlhých článkov mala 1601-3000 znakov. 21 % článkov bolo zaradených do skupiny krátkych článkov (do 1600 znakov) a skupinu dlhých článkov (od 3001 znakov) tvorilo len 5 % článkov.

Hypotéza H4: Celkový počet článkov na portáli Aktuality.sk je vyšší, než celkový počet článkov portálu Postoj.sk.

Hypotéza H4 sa potvrdila. Aktuality.sk téme poľskej politiky v rokoch 2019-2022 venovali o 27 článkov viac, než Postoj.sk.

Predložená diplomová práca okrem definovaných výskumných otázok a hypotéz zameriavala aj na ďalšie oblasti, ktoré ako sa zistilo, sú veľmi prínosné pri charakterizovaní mediálneho obrazu poľskej politiky v očiach dvoch slovenských spravodajských denníkov.

Z výsledkov výskumu je možné jednoznačne určiť, že oba portály pri spracovávaní väčšiny skúmaných článkov zvolili neutrálny tón spravodajstva, a teda nebolo možné určiť postoje autora a v textoch sa nenachádzali emocionálne nabitá slová, ktoré by naznačovali názor na problematiku. Z 98 skúmaných článkov v denníku Postoj.sk bolo možné zaradiť 5 článkov do kategórie súhlasného tónu spravodajstva k problematike. Z celkového počtu skúmaných článkov ide len 2 %. Zo 125 článkov skúmaných na portáli

Aktuality.sk bolo možné určiť, že v siedmich prípadoch šlo o kritický pohľad na problematiku. Z celkového množstva skúmaných článkov ide len o 3 %.

Na základe výsledkov výskumu bolo možné popísať rozdiely v mediálnom obraze jednotlivých spravodajských portálov. Prvým rozdielom bolo nerovnomerné množstvo článkov venujúcim sa témam poľskej politiky v rokoch 2019-2022 na jednotlivých portáloch. Aktuality.sk venovali téme väčšie množstvo priestoru (125 článkov). To sa odzrkadlilo aj v nerovnomernom pokrytí jednotlivých tém. Priepastné rozdiely medzi pokrytím jednotlivých tém v portáloch bola napríklad téma volieb, kedy Aktuality.sk tému zastrešili 27 článkami, zatiaľ čo Postoj.sk len 8. Ďalšou témou bola vnútorná politika (Aktuality.sk: 18 článkov, Postoj.sk: 9), médiá (Aktuality.sk: 17 článkov, Postoj.sk: 7), zahraničná politika (Aktuality.sk: 13 článkov, Postoj.sk: 7). Témy, ktoré Postoj.sk zastrešil väčším množstvom článkov, než portál Aktuality.sk sú: migrácia (13:3), LGBT (9:2), vojna na Ukrajine (9:4). Témy, ktoré spomenuté neboli oba portály pokryli rovnako.

Ďalší rozdiel bol zaznamenaný v mediálnom priestore venovanom jednotlivým aktérom v skúmaných portáloch. Na portáli Aktuality.sk získal najväčší mediálny priestor Jarosław Kaczyński, v denníku Postoj.sk to bol Mateusz Morawiecki.

Menší rozdiel sa našiel aj pri rozsahu článkov. V prípade portálu Aktuality.sk bolo zaznamenaných až 38 krátkych článkov do 1600 znakov, čo je o 29 krátkych článkov viac, než bolo zaznamenaných v denníku Postoj.sk.

Záver

Cieľom predloženej diplomovej práce bolo popísať hlavné charakteristiky mediálneho obrazu poľskej politiky v rokoch 2019-2022 v dvoch slovenských spravodajských portáloch – Aktuality.sk a Postoj.sk.

Teoretická časť sa zameriavala na predstavenie základných teoretických východísk a pojmov, ďalej na popísanie aktuálnej situácie s médiami na Slovensku so zameraním sa na tlač a spravodajské portály. Ďalšou kapitolou bola kontextová časť, v ktorej bol priblížený kontext vlády politickej strany PiS v Poľsku. Nasledovali metodologické východiská, v ktorých boli stanovené výskumné otázky a hypotézy, ktoré boli definované na základe predchádzajúcich častí práce. Predpoklady boli následne overované pomocou kvantitatívnej obsahovej analýzy. Výskum sa prostredníctvom výskumných otázok a hypotéz zameril nielen na najčastejšie vyskytujúce sa témy spojené s poľskou politikou, na aktérov, ktorí získali v článkoch najväčší priestor, ďalej na počet citácií, tón spravodajstva, rozsah článkov a na rozdiely v zisteniach medzi jednotlivými portálmi.

Oba skúmané portály dostatočne zastrešili kroky vlády a politickú situáciu v Poľsku, a preto sa cieľ práce podarilo splniť. Počas sledovaného obdobia bolo pre výskum využitých celkom 223 článkov, z toho 125 článkov pochádzalo z portálu Aktuality.sk a 98 článkov bolo z denníka Postoj.sk. Oba spravodajské portály umožňujú na svojich weboch vyhľadávanie článkov v archívoch pomocou kľúčových slov, ktoré boli v prípade predloženej diplomovej práce „PiS“, „poľská politika“, „Poľsko“. Avšak, v archívoch boli nájdené aj články, ktoré nezodpovedali vymedzeniu témy práce. Tieto články neboli do výskumu zahrnuté.

Na základe získaných dát je možné konštatovať, že mediálny obraz poľskej politiky je konštruovaný predovšetkým nasledujúcimi nastolenými témami: najväčší priestor dostala téma interrupcií a sprísňovania interrupčného zákona a s ním spojené protesty verejnosti. Téma predstavuje 17 % z celkového množstva skúmaných článkov. Druhou najzastúpenejšou témou sú parlamentné a prezidentské voľby (16 %), po ktorých nasleduje reforma súdnictva (13 %) a médií (11%). Na posledných miestach v rebríčku sa nachádzajú témy migrácie (7 %), vojny na Ukrajine (6 %), LGBT (5 %) a polexit (4 %). Do pomerne zastúpenej kategórie „vnútorná politika“ (12 %) spadlo širšie spektrum tém,

ktoré však nebolo možné zoskupiť do viacerých väčších kategórii. Z toho dôvodu je pomerne zastúpenou kategóriou. Príkladom takýchto tém bolo odstúpenie Jarosława Kaczyńského z postu vicepremiéra, alebo žiadosť poľského senátu o schválenie rozpočtu z Európskej únie.

Pri pohľade na aktérov, ktorým bol venovaný najväčší priestor som zistila, že najčastejšie vyskytujúcou sa osobou s najväčším počtom citácií je poľský vicepremiér, spoluzakladateľ a predseda politickej strany Právo a Spravodlivosť, Jarosław Kaczyński. Bol mu vyčlenený priestor spolu v 48 článkoch, pričom citovaný bol 29krát. Na druhom mieste je poľský prezident Andrzej Duda. Mediálny priestor získal v 44 článkoch, pričom citovaný bol 13krát. V rebríčku ďalej nasleduje poľský premiér, Mateusz Morawiecki, ktorý je od roku 2016 členom strany Právo a Spravodlivosť. Bol mu venovaný priestor v 39 článkoch, v ktorých bol 19krát citovaný. Zakladateľ a predseda opozičnej strany Občianska Platforma, Donald Tusk, získal mediálny priestor v 16 článkoch zaoberajúcimi sa voľbami, či mediálnym zákonom, pričom citovaný bol 11krát. Kandidát na prezidenta vo voľbách v roku 2020, Rafał Trzaskowski bol v súvislosti s voľbami spomínaný v 8 článkoch a citovaný bol raz. Minister obrany Poľska, Mariusz Błaszczak, bol spomínaný a citovaný v šiestich článkoch. Z analýzy boli odstránení aktéri, ktorí získali menší mediálny priestor, než 5 zmienok zo všetkých skúmaných článkov.

Výskum sa ďalej zamerával aj na rozsah článku a tón spravodajstva. Výskum ukázal, že najpočetnejšiu skupinu článkov tvoria stredne dlhé články s počtom znakov od 1601-3000. Táto kategória predstavuje až 73 % z celkového množstva skúmaných článkov. Pri tóne spravodajstva sa zisťovalo, či je možné v jednotlivých článkoch rozpoznať osobný názor autora na problematiku, napr. priamym vyjadrením, alebo pomocou emocionálne nabitých slov a výrazov. Výskum ukázal, že až 95 % skúmaných článkov boli neutrálne, a teda nebolo možné odkaliť autorove postoje k problematike. Pre detailnejšiu analýzu tónu spravodajstva na jednotlivých portáloch by bolo v prípade nadväzujúceho výskumu vhodnejšie využiť kvalitatívny výskum a jeho metódy, ktoré dokážu lepšie odhaliť náklonnosť média k jednotlivým stranám problematiky.

Pri porovnaní výsledkov analýzy v jednotlivých portáloch bolo objavených niekoľko rozdielov. Prvým rozdielom bolo nerovnomerné množstvo článkov venujúcich sa poľskej politike v rokoch 2019-2022 v jednotlivých portáloch. Aktuality.sk venovali téme väčšie

množstvo priestoru (125 článkov). To sa odzrkadlilo aj v nerovnomernom pokrytí jednotlivých tém. Väčšie rozdiely medzi pokrytím jednotlivých tém na portáloch bola napríklad téma volieb, kedy Aktuality.sk tému zastrešili 27 článkami, zatiaľ čo Postoj.sk len 8. Ďalšou témou bola vnútorná politika (Aktuality.sk: 18 článkov, Postoj.sk: 9), médiá (Aktuality.sk: 17 článkov, Postoj.sk: 7), zahraničná politika (Aktuality.sk: 13 článkov, Postoj.sk: 7). Témy, ktoré Postoj.sk zastrešil väčším množstvom článkov, než portál Aktuality.sk sú: migrácia (13:3), LGBT (9:2), vojna na Ukrajine (9:4). Témy, ktoré spomenuté neboli oba portály pokryli rovnako.

Ďalší rozdiel bol zaznamenaný v mediálnom priestore venovanom jednotlivým aktérom v skúmaných portáloch. Na portáli Aktuality.sk získal najväčší mediálny priestor Jarosław Kaczyński, v denníku Postoj.sk to bol Mateusz Morawiecki.

Ďalší rozdiel sa našiel aj pri rozsahu článkov. V prípade portálu Aktuality.sk bolo zaznamenaných až 38 krátkych článkov do 1600 znakov, čo je o 29 krátkych článkov viac, než bolo zaznamenaných v denníku Postoj.sk.

Čo sa týka získaných poznatkov, všeobecne sa dá povedať, že sila mediálnej agendy poľskej politiky naberala v čase na sile. Záujem skúmaných portálov o problematiku poľskej politiky rástol v podobe počtu článkov počas skúmaného obdobia (až v roku 2022 došlo k miernemu poklesu). Oba skúmané portály si pri spracovávaní väčšiny článkov udržiavali neutralitu. Rozdiel bol zistený v nerovnomernom zastrešení tém týkajúcich sa poľskej politiky, čo sa prejavilo v nepomere počtu skúmaných článkov na jednotlivých portáloch, no aj v rozsahu článkov. Ďalší rozdiel bol v tematickej agende nastolenej jednotlivými portálmi, rovnako aj v mediálnom priestore venovanom konkrétnym aktérom. Domnievam sa, že práca priniesla zaujímavé poznatky týkajúce sa mediálneho obrazu poľskej politiky v rokoch 2019-2022 očami slovenských spravodajských portálov a môže tak podporiť ďalšie skúmanie tejto problematiky.

Summary

The aim of this thesis was to describe the main characteristics of the media image of Polish politics in 2019-2022 in two Slovak news websites - Aktuality.sk and Postoj.sk.

Through the research questions and hypotheses, the research focused not only on the most frequently occurring topics related to Polish politics, but also on the partakers that received the most attention in the articles, as well as the number of citations, the tone of the coverage, the scope of the articles, and the differences in the findings between the different news websites.

The two examined news websites sufficiently covered the actions of the government and the political situation in Poland, and therefore the aim of the thesis was achieved. During the period under review, a total of 223 articles were used for the research, of which 125 articles were from Aktuality.sk and 98 articles were from Postoj.sk.

On the basis of the obtained data, it can be stated that the media image of Polish politics is constructed mainly by the following topics: the topic of abortion and the tightening of the abortion law and the associated public protests received the most space. The topic accounts for 17% of the total number of articles examined. The second most covered topic is the parliamentary and presidential elections (16%), followed by the reform of the judiciary (13%) and the media (11%). The topics of migration (7%), the war in Ukraine (6%), LGBT (5%) and polexit (4%) are the last ones on the list. A wider range of topics fell into the relatively well-represented "home politics" category (12%), but could not be grouped into a number of larger categories. Hence, it is a fairly represented category.

Looking at the partakers who were given the most space, I found that the person with the most citations was the Polish Deputy Prime Minister, co-founder and chairman of the Law and Justice political party, Jarosław Kaczyński. He was given space in a total of 48 articles and was quoted 29 times. In second place is Polish President Andrzej Duda. He received media space in 44 articles and was quoted 13 times. The Polish Prime Minister, Mateusz Morawiecki, who has been a member of the Law and Justice party since 2016, follows next in the ranking. He was given space in 39 articles, in which he was quoted 19 times. Donald Tusk, the founder and chairman of the opposition Civic

Platform party, received media space in 16 articles dealing with the elections or the media law, and was quoted 11 times. Rafał Trzaskowski, a presidential candidate in the 2020 elections, was mentioned in 8 articles related to the elections and quoted once. The Minister of Defence of Poland, Mariusz Błaszczak, was mentioned and quoted in six articles. Partakers that received less media space than 5 mentions out of all articles examined were removed from the analysis.

Further, the research also focused on the scope of the article and the tone of the coverage. The research showed that the largest group of articles was medium-length articles with character counts ranging from 1,601-3,000. This category accounts for up to 73% of the total number of articles studied. The tone of the coverage was examined to see whether the author's personal opinion on the issue could be discerned in the individual articles, e.g. by direct expression or by using emotionally charged words and expressions. The research showed that up to 95% of the articles examined were neutral and thus it was not possible to discern the author's views on the issue. For a more detailed analysis of the tone of the news coverage on the different websites, qualitative research and its methods would be more appropriate for follow-up research, as it can better reveal the media's leanings on different sides of an issue.

When comparing the results of the analysis across websites, several differences were discovered. The first difference was the uneven amount of articles dealing with Polish politics in 2019-2022 in each news websites. Aktuality.sk devoted more space to the topic (125 articles). This was also reflected in the uneven coverage of individual topics. For example, the topic of elections was the one with the greater differences between the coverage of individual topics in the dailies, where Aktuality.sk covered the topic with 27 articles, while Postoj.sk covered it with only 8. Other topics were internal politics (Aktuality.sk: 18 articles, Postoj.sk: 9), media (Aktuality.sk: 17 articles, Postoj.sk: 7), and foreign policy (Aktuality.sk: 13 articles, Postoj.sk: 7). The topics that Postoj.sk covered with more articles than Aktuality.sk are: migration (13:3), LGBT (9:2), war in Ukraine (9:4).

Another difference was noted in the media space devoted to individual partakers in the newspapers studied. In the daily Aktuality.sk, Jarosław Kaczyński received the most media space, in the daily Postoj.sk it was Mateusz Morawiecki.

Another difference was also found in the scope of the articles. In the case of Aktuality.sk, there were 38 short articles of up to 1,600 characters, which is 29 short articles more than in the case of Postoj.sk.

As far as the findings are concerned, in general it can be said that the strength of the media agenda of Polish politics has been gaining momentum over time. The interest of the studied websites in the issue of Polish politics grew in the form of the number of articles during the period under study (only in 2022 there was a slight decrease). Both examined daily newspapers maintained neutrality in the treatment of the majority of articles. The difference was found in the uneven coverage of topics related to Polish politics, which was reflected in the disproportionate number of articles examined on each portal, but also in the scope of the articles. Another difference was in the thematic agenda set by the individual newspapers, as well as in the media space devoted to specific partakers.

I believe that the thesis has provided interesting insights into the media image of Polish politics in 2019-2022 through the eyes of Slovak news websites and can thus support further research into this issue.

Bibliografický záznam

BURTON, Graeme, JIRÁK, Jan. *Úvod do studia médií*. Brno: Barrister & Principal, 2001. ISBN 80-85947-67-6.

ENTMAN, M. Robert. Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm. *Journal of Communication*. 1993. Vol. 43(4):51-58. DOI: 10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x

ENTMAN, M. Robert. *How the Media Affect What People Think: An Information Processing Approach*. *The Journal of Politics* vol 51. 1989.

JIRÁK, Jan, KÖPPLOVÁ, Barbara. *Masová média*. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0743-6.

JIRÁK, Jan, KÖPPLOVÁ, Barbara. *Média a společnost*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-697-7.

KŘEČEK, Jan. *Politická komunikace. Od res publica po public relations*. Praha: Grada Publishing, 2013. ISBN 978-80-247-3536-8.

MCCOMBS, Maxwell, GILBERT, Sheldon. *News Influence on Our Pictures of the World. Perspectives on Media Effect*. Ed. Bryant, Jennings – Zillman, Dolf. Hillsdale – New Jersey: Erlbaum, 1986.

MCCOMBS, Maxwell. *Agenda setting. Nastolování agendy: masová média a veřejné mínění*. 1. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-591-2.

MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. 4. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-574-5.

POSPÍŠIL, Jan, ZÁVODNÁ, Lucie Sára. *Mediální výchova*. 1. vyd. Kralice na Hané: Computer Media, 2009. 88 s. ISBN 978-80-7402-022-3.

REIFOVÁ, Irena. *Slovník mediální komunikace*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-926-7.

SEDLÁKOVÁ, Renáta. 2014. *Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky*. Praha: Grada. ISBN: 978-80-247-3568-9

SHOEMAKER, Pamela J., VOS, Timothy. *Gatekeeping Theory*. Routledge, 2009. ISBN 0-415-98139-5.

TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-683-4.

TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-096-8.

WEAVER, David H., G. CLEVELAND WILHOIT. *The American journalist: A portrait of U.S. news people and their work*. Bloomington: Indiana University Press, 1986. ISBN: 0-253-30602-7.

WIMMER, R. D., DOMINICK, J. R. *Mass Media Research: An Introduction* (8th ed.). Belmont, CA: Thomson Wadsworth Publishing, 2006.

Online zdroje

AKTUALITY.SK. *Poľsko chce postaviť trvalú bariéru na hraniciach s Bieloruskom* [online]. 2021 [cit. 10.06.2023]. Dostupné z: <https://www.aktuality.sk/clanok/swf7m78/polsko-chce-postavit-trvalu-barieru-na-hraniciach-s-bieloruskom/>

AKTUALITY.SK. *Verejnoprávne médiá* [online]. 2023 [cit. 06.06.2023]. Dostupné z: <https://www.aktuality.sk/tema/verejnopravne-media/>

DENNÍK POSTOJ. *Poľský sejm schválil rezolúciu označujúcu Rusko za podporovateľa terorizmu* [online]. 2022 [cit. 10.06.2023]. Dostupné z: <https://www.postoj.sk/120509/polsky-sejm-schvalil-rezoluciu-oznacujucu-rusko-za-podporovateľa-terorizmu>

DENNÍK POSTOJ. *Redakcia* [online]. 2023 [cit. 06.06.2023]. Dostupné z: <https://www.postoj.sk/25361/redakcia>

DORAŽÍN, M. *Polská Rada prodloužila licenci nezávislé televizi TVN24. Žádá ale změny ve vlastnictví*. *iROZHLAS.cz*. [online]. 2021 [cit. 06.06.2023]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/polsko-rada-vysilani-tvn24-licence-nezavisla-televize_2109222151_btk

EURACTIV.CZ. *Unijní soudci opět zpochybnili nezávislost polského soudnictví kvůli nedostatečné právní ochraně občanů*. [online]. 2021 [cit. 06.06.2023]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/aktualne-v-eu/news/unijni-soudci-opet-zpochybnili-nezavislost-polskeho-soudnictvi-kvuli-nedostatecne-pravni-ochrane-obcanu/>

EURÓPSKY PARLAMENT. *Výsledky európskych volieb pre rok 2019* [online]. 2019 [cit. 15.06.2023]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/election-results-2019/sk/narodne-vysledky/polsko/2019-2024/>

ESSER, F., REINEMANN, C., FAN, D. *Spin Doctoring in British and German Election Campaigns: How the Press is Being Confronted with a New Quality of Political PR*.

European Journal of Communication, 15(2), 209–239 [online]. 2000 [cit.15.06.2023].
Dostupné z: <https://doi.org/10.1177/0267323100015002003>

FORER, Laura. *Print: A Tangible Way to Invigorate Your Marketing Strategy*. MarketingProfs. [online]. 2019 [cit. 10. 7. 2023]. Dostupné z: <https://www.marketingprofs.com/chirp/2017/32613/print-a-tangible-way-to-invigorate-your-marketing-strategy-infographic>

FREELAND, Amber. *An Overview of Agenda Setting Theory in Mass Communications*. [online]. 2012 [cit. 26. 3. 2023]. Dostupné z: https://www.academia.edu/3355260/An_Overview_of_Agenda_Setting_Theory_in_Mass_Communications

GARAIOVÁ, Kristína. *Odborníci na holokaust na poľskom súde prehrali. Môže to ohroziť ďalší výskum* [online]. 2021 [cit. 06.07.2023]. Dostupné z: <https://www.aktuality.sk/clanok/865263/polsko-holokaust-vyskum-ohrozenie-sud/>

HANUS, Martin. *O denníku* [online]. 2023 [cit. 06.06.2023]. Dostupné z: <https://www.postoj.sk/25362/o-denniku>

HARZEL, Filip. *‘Černobilý svět.’ Polská veřejnoprávní televize manipuluje ve prospěch vlády, tvrdí analýza*. iROZHLAS.cz. [online]. 2019 [cit. 06.06.2023]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/polska-televize-verejnopravni-media-polsko-tvp-manipulace-pis-vlada_1904040701_haf

HARZEL, Filip. *Varování pro Českou televizi. Stačí se podívat do Polska - Seznam Zprávy*. [online]. 2020 [cit. 06.06.2023]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/polska-televize-uz-je-pet-let-narodni-zpravy-nahradila-propagandou-131163>

HARZER, Filip. *Čistky začaly. Polští naftaři po nákupu novin vyhazují šéfredaktory - Seznam Zprávy*. [online]. 2021 [cit. 06.06.2023]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/cistky-zacaly-polsti-naftari-po-nakupu-novin-vyhazuji-sefredaktory-153152>

HRNČÁROVÁ, Katarína. *Prieskum: Najpopulárnejšie slovenské médiá sú Markíza, Expres a Nový Čas* [online]. 2023 [cit. 15.04. 2023]. Dostupné z: <https://www.mediaklik.sk/media/clanok/655495-prieskum-najpopularnejsie-slovenske-media-su-markiza-expres-a-novy-cas/>

INSTITUT POLITICKÉHO MARKETINGU. *Slovník politického marketingu: Spin doctoring*. [online]. 2013 [cit. 26. 3. 2023]. Dostupné z <https://politickymarketing.com/glossary/spin-doctoring>

iROZHLAS. *Polský parlament přijal mediální zákon namířený proti TVN. Vláda nakonec sehnala dostatek hlasů.* iROZHLAS [online]. 2021 [cit. 03.04.2022]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/polsko-tvn-televize-pis-pravo-a-spravedlnost_2108112147_jgr

JIRÁK, Jan. *Média a politika.* Metodický portál RVP.CZ [online]. 2006 [cit. 15.02. 2023]. Dostupný z <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/ZVOF/556/MEDIA-A-POLITIKA.html>

JOANNIN, P., DELOY, C. *The Law and Justice Party win the parliamentary elections and the absolute majority.* [online]. 2015 [cit. 06.06.2023]. Dostupné z: <https://www.robert-schuman.eu/en/doc/oeo/oeo-1614-en.pdf>

JUCHA, Peter a Tatiana ČOREJOVÁ. *Tlačené médiá vs. spravodajské portály* [online]. 2019 [cit. 06.04.2023]. Dostupné z: <https://drepo.uniza.sk/bitstream/handle/hdluniza/215/pte.C.2019.2.4.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

LEGUTKO, Piotr. *Politika a média: Strategie pro dobu krize.* Centrum pro studium demokracie a kultury [online]. 2023 [cit. 26. 03. 2023]. Dostupné z: <https://www.cdk.cz/politika-media>

LGBTFREEZONES.PL. *Map of LGBT-free zones kept by polish activists.* [online]. 2023 [cit. 15.6. 2023]. Dostupné z: <https://lgbtfreezones.pl/blog/page/3/>

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY. *Parlamentné voľby vo vybraných štátoch v roku 2019.* [online]. 2020 [cit. 15.6. 2023]. Dostupné z: file:///C:/Users/admin/Downloads/Prehľad%2001_2020%20Parlamentne%20volby%20vo%20svete%20v%202019.pdf

MCCOMBS, Maxwell, SHAWN, Donald. *The agenda-setting function of mass media.* [online]. 1972 [cit. 26. 3. 2023]. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/317122086_The_Agenda-Setting_function_of_mass_media

MEDIAN.SK. *MML-TGI národný prieskum spotreby, médií a životného štýlu Market & Media & Lifestyle -TGI: Základné výsledky za 3. a 4. kvartál 2022* [online]. 2023 [cit. 06.03.2023]. Dostupné z: <https://www.median.sk/pdf/2022/ZS224SR.pdf>

MISTRÍKOVÁ, Zuzana, ŽITNÝ, Milam. *Médiá na Slovensku: Situácia slovenských médií* [online]. 2023 [cit. 15.04. 2023]. Dostupné z: <https://www.eurostar.sk/media-na-slovensku.html>

MUSIL, A. *Poláci protestovali na podporu televize kritické k vládě. Kabinet ji chce přiškrtit zákonem.ČT24.* [online]. 2021 [cit. 17.4.2023]. Dostupné z:

<https://ct24.ceska televize.cz/svet/3353172-polaci-protestovali-na-podporu-televize-kriticke-k-vlade-kabinet-ji-chce-priskrtit>

MÚDRY, Pavol. Budúcnosť printových médií. TV TA3. [online]. 2016 [cit. 17.7.2023]. Dostupné z: <https://www.ta3.com/relacia/10986/buducnost-printovych-medii#article-wrapper>

PACEK, Małgorzata. *Polish Migration Policy in the Context of the Migration Crisis* [online]. 2023 [cit. 15. 06. 2023]. Dostupné z: <https://d-nb.info/1266914188/34>

PĘDZIWIATR, Konrad. *Migration policy and politics in poland* [online]. 2019 [cit. 17.4.2023]. Dostupné z: <https://respondmigration.com/blog-1/migration-policy-politics-poland>

POLISH PRESS AGENCY (PAP). *Poland leader in military aid to Ukraine says Borell.* [online]. 2022 [cit. 17.6.2023]. Dostupné z: <https://www.pap.pl/en/news/news%2C1514449%2Cpoland-leader-military-aid-ukraine-says-borrell.html>

POSTOJ.SK. Redakcia. [online]. 2023 [cit. 12.6.2023]. Dostupné z: <https://www.postoj.sk/25361/redakcia>

RANKIN, Jennifer. *'I will do the same again': activists continue fight against Poland's strict abortion laws.* TheGuardian.com [online]. 2023 [cit. 15.04. 2023]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2023/may/24/i-will-do-the-same-again-activists-continue-fight-against-poland-strict-abortion-laws>

RADA PRE VYSIELANIE A RETRANSMISIU. *Základné informácie* [online]. 2023 [cit. 15.04. 2023]. Dostupné z: <https://www.rvr.sk/rada-zakladne-informacie>

REUTERS INSTITUTE. *Digital News Report 2022: Slovakia.* [online]. 2022. [cit. 15.04. 2023]. Dostupné z: [https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/2022-06/Digital News-Report 2022.pdf](https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/2022-06/Digital%20News-Report%202022.pdf)

REUTERS INSTITUTE. *Polish court rules that four "LGBT-free zones" must be abolished* [online]. 2022. [cit. 15.06. 2023]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/world/europe/polish-court-rules-that-four-lgbt-free-zones-must-be-abolished-2022-06-28/>

SATYABRATA, Jena. *Difference between Print Media and Electronic Media.* [online]. 2023 [cit. 15.06. 2023]. Dostupné z: <https://www.geeksforgeeks.org/difference-between-print-media-and-electronic-media/>

SOBCZAK Pawel, SZARY Wiktor. *Euroscptics claim victory in landmark Poland election*. Reuters.com [online]. 2015 [cit. 15.06. 2023]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/uk-poland-election-idUKKCN0SJ00H20151025>

SLOVAKIASITE. *Masmédiá* [online]. 2023 [cit. 15.04. 2023]. Dostupné z: <http://www.slovakiasite.com/sk/massmedia.php>

STRZYŻYŃSKA, Weronika. *Protests flare across Poland after death of young mother denied an abortion*. TheGuardian.com. [online]. 2022 [cit. 18.06. 2023]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/global-development/2022/jan/27/protests-flare-across-poland-after-death-of-young-mother-denied-an-abortion>

SÚDNY DVOR EURÓPSKEJ ÚNIE. *Poľské pravidlá týkajúce sa veku odchodu do dôchodku pre sudcov a prokurátorov prijaté v júli 2017 sú v rozpore s právom Únie*. [online]. 2019 [cit. 15.06. 2023]. Dostupné z: <https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2019-11/cp190134sk.pdf>

SÚDNY DVOR EURÓPSKEJ ÚNIE. *Právny štát: reforma poľského súdnictva z decembra 2019 porušuje právo Únie* [online]. 2023 [cit. 16.06. 2023]. Dostupné z: <https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2023-06/cp230089sk.pdf>

ŠTRBA, Pavol. *Polexit: Hrozí Poľsku odchod z EÚ? Poliaci hovoria nie, ale Brusel sa obáva* [online]. 2021 [cit. 2.07. 2023]. Dostupné z: <https://www.aktuality.sk/clanok/37mg596/polexit-hrozi-polsku-odchod-z-eu-poliaci-hovoria-nie-ale-brusel-sa-obava/>

ŠTRBA, Pavol. *Prieskum: Pandémia rozdelila svet, najviac v Amerike. Starší ľudia si viac vážia vakcíny (+grafy)*. [online]. 2022 [cit. 2.07. 2023]. Dostupné z: <https://www.aktuality.sk/clanok/PARnjFZ/prieskum-pandemia-rozdelila-svet-najviac-v-amerike-starsi-ludia-si-viac-vazia-vakciny-grafy/>

THE GUARDIAN. *Rightwing Law and Justice party wins overall majority in Polish election* [online]. 2015 [cit. 15.06. 2023]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2015/oct/27/poland-law-justice-party-wins-235-seats-can-govern-alone>

Volek, Jaromír. *Mediální obraz ve volební kampani: první prezidentská volba v médiích jako ritualizované (melo)drama o hledání aristokrata plebejce. Mediální obraz politiky (a)*. Sborník 22. konference člověk a média. Praha: Americké centrum, s. 5-18. [online]. 2013 [cit. 15.04. 2023]. Dostupné z: http://www.clovekamedia.cz/konference/sborniky/cm_2013_jaro.pdf.

WHITE, Daniel. *The „Gate Keeper“: A Case Study in the Selection of News* [online]. 1950 [cit. 26. 3. 2023]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1177/107769905002700403>

YAR, Lucia. *Tretina Poliakov žije v obciach, ktoré sa vyhlásili za „zóny bez LGBT“*. Euractiv.sk. [online]. 2023 [cit. 15.06. 2023]. Dostupné z: <https://euractiv.sk/section/rovnost-sanci/news/uz-tretina-polskych-obci-sa-vyhlasila-za-zony-bez-lgbt/>

ZMUŠKOVÁ, Barbara. *Reportuje z poľsko-bieloruskej hranice: Utečenecká kríza sa dá vyriešiť za 12 hodín* [online]. 2021 [cit. 17.05. 2023]. Dostupné z: <https://euractiv.sk/section/buducnost-eu/interview/reportuje-z-polsko-bieloruskej-hranice-utecenecka-kriza-sa-da-vyriesit-za-12-hodin/>

ZMUŠKOVÁ, Barbara. *Slovensko si v rebríčku slobody médií polepšilo o osem priečok* [online]. 2022 [cit. 15.04. 2023]. Dostupné z: <https://euractiv.sk/section/kultura-a-media/news/slovensko-si-v-rebricku-slobody-medii-polepsilo-o-osem-priecok/>

Téza diplomovej práce

SCHVÁLENO

20.3.23

Institut komunikačných štúdií a žurnalistiky FSV UK Teze MAGISTERSKÉ diplomové práce																	
TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:																	
Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta: Bc. Naďa Nekorancová	Razítko podatelny: <table border="1"> <tr> <td colspan="2">Univerzita Karlova</td> <td colspan="2">Fakulta sociálních věd</td> </tr> <tr> <td>Došlo dne:</td> <td>13-03-2023</td> <td>-1-</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Číslo:</td> <td>52</td> <td>Příloh:</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="4">Přiděleno:</td> </tr> </table>	Univerzita Karlova		Fakulta sociálních věd		Došlo dne:	13-03-2023	-1-		Číslo:	52	Příloh:		Přiděleno:			
Univerzita Karlova		Fakulta sociálních věd															
Došlo dne:		13-03-2023	-1-														
Číslo:		52	Příloh:														
Přiděleno:																	
Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta: 2021/2022																	
Fakultní e-mail diplomantky/diplomanta: 61409151@fsv.cuni.cz																	
Studijní program/forma studia: Mediální studia/prezenční																	
Název práce v češtině: Mediální obraz polské politiky v letech 2019-2022 z pohledu slovenské tlače																	
Název práce v angličtině: Media image of Polish politics in 2019-2022 from the perspective of Slovak print																	
Předpokládaný termín dokončení (semestr, akademický rok – vzor: ZS 2022/2023) (diplomovou práci je možné obhajovat nejdříve šest měsíců od schválení tezí) ZS 2023/2024																	
Charakteristika tématu a jeho dosavadní zpracování (max. 1800 znaků): Vláda pravicové konzervativní strany PiS v Polsku přinesla od roku 2015, kdy vyhrala parlamentní volby, mnohé reformy týkající se soudnictví, médií, migrace a rodinné politiky. Okrem buřlivých ohlasov polskej verejnosti, reformy získali pozornosť aj u mnohých štátov Európskej únie. Výnimkou nebolo ani Slovensko, ktoré o situácii v Poľsku poskytovalo pravidelné informácie. Cieľom diplomovej práce je za pomoci kvantitatívnej obsahovej analýzy vykresliť základné kontúry mediálneho obrazu Poľska v rokoch vládnutia národne pravicovej konzervatívnej strany PiS (Od posledných parlamentných volieb) vo vybraných slovenských denníkoch, v liberálnejšom denníku Aktuality.sk a konzervatívnom denníku Postoj.																	
Předpokládaný cíl práce, případně formulace problému, výzkumné otázky nebo hypotézy (max. 1800 znaků): Předpokládaný cieľ práce je poskytnutie charakteristiky mediálneho obrazu Poľska v rokoch 2019-2022 (obdobie vládnutia strany PiS) vo vybraných slovenských denníkoch. V denníkoch budem skúmať, aký priestor je témam venovaný, o ktorých konkrétnych témach denníky informovali čitateľov, a ktorým politickým aktérom venovali najväčšiu pozornosť. Práca taktiež bude zisťovať nakoľko postojmi a hodnotami odlišné denníky budú vo svojich zdedeniach tieto postoje presadzovať.																	
Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu): <ol style="list-style-type: none"> Úvod Teoretické východiská <ul style="list-style-type: none"> mediálna komunikácia, mediálny obraz, agenda setting, gatekeeping Tlač na Slovensku <ul style="list-style-type: none"> Prehľad súčasného stavu médií so zameraním sa na tlač (s charakteristikou analyzovaných denníkov) Poľsko počas vlády strany PiS (kontext) Metodologické východiská <ul style="list-style-type: none"> popis výskumnej metódy, stanovenie výskumných otázok a hypotéz Analýza <ul style="list-style-type: none"> kvantitatívna obsahová analýza Výsledky analýzy a ich interpretácia Záver 																	
Vymezení podkladového materiálu (např. titul periodika a analyzované období):																	

<p>Skúmané online denníky: Aktuality.sk, Postoj.sk</p> <p>Zvolené denníky sa od seba hodnotovo líšia. Zatiaľ čo Postoj.sk sa hlási ku konzervatívnym hodnotám, Aktuality.sk je možné považovať za liberálnejší denník. Vládna strana PiS v Poľsku je pravicová konzervatívna strana, z toho dôvodu môže byť zaujímavé sledovať spôsob informovania slovenskej verejnosti oboma denníkmi – konzervatívnym a liberálnym.</p> <p>Kvôli dostupnosti dát sa diplomová práca bude sústrediť len na online denníky.</p> <p>Skúmané obdobie: (2019-2022) – obdobie od posledných parlamentných volieb v Poľsku</p> <p>Články nachádzajúce sa v online archívoch denníkov sa budú filtrovať okrem obdobia aj podľa kľúčových slov, napríklad: PiS, Kaczynski a podľa ďalších relevantných kľúčových slov, pričom budú z článkov vyberané len tie, ktoré referujú o politickej situácii v Poľsku a o krokoch vládnucej strany PiS.</p>
<p>Metody (techniky) zpracování materiálu:</p> <p>Kvantitatívna obsahová analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výskumná vzorka – články v denníkoch Aktuality.sk a Postoj.sk v období 1.1. 2019 – 31.12. 2022 - Výskumná jednotka – článok denníka Aktuality.sk/Postoj.sk v skúmanom období - Sledované premenné: názov spravodajského serveru, názov článku, rozsah, dátum vydania, autor, téma, hlavný aktér (politický, alebo iný subjekt)
<p>Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a metodě jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2–5 řádků):</p> <p>GYŮREOVÁ, Jana. Demokracie, stát a společnost - Případová studie Polské republiky. Olomouc: Burian a Tichák, s.r.o., 2019.</p> <p>Monografia sa zaoberá demokraciou, štátom a spoločnosťou so zameraním na demokratické hodnoty v Poľsku. Monografia zisťuje, nakoľko Poľsko naplňuje prvky neliberálnej demokracie.</p> <p>JIRÁK, Jan a Barbara KÖPPLOVÁ. Média a společnost. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-697-7.</p> <p>Publikácia ponúka základný úvod do štúdia médií. Média a špecifický typ sociálnej komunikácie čoraz väčším spôsobom ovplyvňujú podobu politického, spoločenského a kultúrneho života spoločnosti.</p> <p>MCQUAIL, Denis. Úvod do teorie masové komunikace. 4. vydání, rozšířené a přepracované. Praha: Portál, 2009. 630 s. ISBN 978-80-7367-574-5.</p> <p>Kniha poskytuje základy masovej komunikácie. Masové médiá, obzvlášť tlač, majú v modernej spoločnosti veľký význam. Sú prostriedkom moci a zdrojom výkladov sociálnej reality.</p> <p>REIFOVÁ, Irena. Analýza obsahu mediálních sdělení. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 9788024619804</p> <p>Kniha poskytuje úvod do problematiky politickej komunikácie a obsahovej analýzy mediálnych obsahov. Poukazuje na problematiku vzťahu médií a verejnej sféry a ukazuje možnosti kvantitatívneho rozboru masovo mediovaného zdedenia.</p> <p>MARKOWSKI, Radosław. „The Polish parliamentary election of 2015: a free and fair election that results in unfair political consequences.“ West European Politics, č. 39 (2016), 1311-1322. https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/01402382.2016.1177305</p> <p>Odborný článok poskytuje prehľad o tom, ako strana PiS vyhrala parlamentné voľby v Poľsku a bola schopná zostaviť vládu bez jediného koaličného partnera.</p>
<p>Diplomové a disertační práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let)</p> <p>KUNC, Kryštof. <i>Proměny normativního prostředí médií veřejné služby v Polsku po roce 2015.</i> 2017.</p>

Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra žurnalistiky. Vedoucí práce Moravec, Václav.

NETOLICKÁ, Zuzana. Historická politika za vlády Práva a spravedlnosti v Polsku 2005 až 2007. Praha, 2018. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra ruských a východoevropských studií. Vedoucí práce Vykoukal, Jiří.

VISNEROVÁ, Alexandra. *Migrační politika státov Vyšehradskej štvorky*. Praha, 2019. Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra politikologie. Vedoucí práce Perottino, Michel.

VLKOVIČOVÁ, Natália. *Vývoj Polska počas vlády PiS v rokoch 2015-2019 a jeho vyobrazenie v nemeckom periodiku Junge Freiheit*. Praha, 2020. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra německých a rakouských studií. Vedoucí práce Handl, Vladimír.

ŠEDO VÁ, Michaela. *Polsko ve zpravodajství ČTK a ČT na příkladu vládních reforem v letech 2015-2018*. 2019. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra žurnalistiky. Vedoucí práce Trunečková, Ludmila.

ZAPLETAL, Jakub. *Analýza diskurzu strany Právo a spravedlnost (PiS) v Polsku a jeho vývoje konceptem populismu*. Praha, 2022. Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra politikologie. Vedoucí práce Stauber, Jakub.

Datum / Podpis studenta/ky

.....*Melnanová*.....

TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:

Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:

Případné doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:

Potvrzuji, že výše uvedené teze jsem s jejich autorem/kou konzultoval(a) a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na FSV UK vykonávám.

Souhlasím s tím, že budu vedoucí(m) této práce.

PhDr. Doman Chrenčák

Příjmení a jméno pedagožky/pedagoga

.....
Datum / Podpis pedagožky/pedagoga

TEZE JE NUTNO ODEVZDAT VYTIŠTĚNÉ, PODEPSANÉ A VE DVOU VYHOTOVENÍCH DO TERMÍNU UVEDENÉHO VE VYHLÁŠCE ŘEDITELE INSTITUTU, A TO PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNY FSV UK. PŘIJATÉ TEZE JE NUTNÉ SI VYZVEDNOUT V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A NECHAT VEVÁZAT DO VÝTISKU DIPLOMOVÉ PRÁCE.

TEZE NA IKSŽ SCHVALUJE GARANT PŘÍSLUŠNÉHO STUDIJNÍHO PROGRAMU.

Zoznam grafov

Graf 1: zásah konkrétnych médií v období jedného týždňa	24
Graf 2: TELEVÍZIA - Najsledovanejšie televízne stanice na Slovensku	25
Graf 3: ROZHLAS - najpočúvanejšie rádia na Slovensku v parametri „počúval včera“ ...	26
Graf 4: DENNÍKY na Slovensku - čítanosť posledného vydania	27
Graf 5: TÝŽDENNÍKY na Slovensku - čítanosť posledného vydania	28
Graf 6: MESAČNÍKY na Slovensku - čítanosť posledného vydania	28
Graf 7: Úroveň dôvery médií na Slovensku	33
Graf 8: Výsledky parlamentných volieb v Poľsku v roku 2019	36
Graf 9: Počet skúmaných článkov rozdelených podľa portálu	52
Graf 10: Počet článkov v priebehu skúmaného obdobia na daných portáloch	53
Graf 11: Časová os výskytu článkov na skúmanú tému na jednotlivých portáloch	54
Graf 12: Súčet najčastejšie sa vyskytujúcich článkov na oboch portáloch	55
Graf 13: Prehľad rozsahu článkov	57
Graf 14: Mediány priestor aktérov a počet citácií na oboch skúmaných portáloch	59
Graf 15: Mediálny priestor a citácie aktérov na portáli Aktuality.sk	60
Graf 16: Mediálny priestor a citácie aktérov na portáli Postoj.sk	60
Graf 17: Tón spravodajstva v oboch skúmaných portáloch	62

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1: Porovnanie tlačenej médií a spravodajských portálov	30
--	----

Zoznam obrázkov

Obrázok 1: zóny bez LGBT v Poľsku	41
---	----

Prílohy

Príloha č. 1: Kódovacia kniha

Príloha č. 2: zóny bez LGBT v Poľsku (obrázok)

Príloha č. 3: Zásah konkrétnych médií v období jedného týždňa (graf)

Príloha č. 4: TELEVÍZIA - Najsledovanejšie televízne stanice na Slovensku (graf)

Príloha č. 5: ROZHLAS - najpočúvanejšie rádia na Slovensku v parametri „počúval včera“ (graf)

Príloha č. 6: DENNÍKY na Slovensku - čítanosť posledného vydania (graf)

Príloha č. 7: TÝŽDENNÍKY na Slovensku - čítanosť posledného vydania (graf)

Príloha č. 8: MESAČNÍKY na Slovensku - čítanosť posledného vydania (graf)

Príloha č. 9: Úroveň dôvery médií na Slovensku (graf)

Príloha č. 10: Výsledky parlamentných volieb v Poľsku v roku 2019 (graf)

Príloha č. 1: Kódovacia kniha

1. Názov spravodajského portálu

1. Postoj.sk
2. Aktuality.sk

2. Dátum

3. Názov článku

4. Téma článku

1. Voľby
2. Migrácia
3. Súdnictvo
4. LGBT
5. Interrupcie
6. Média
7. Zahraničná politika
8. Polexit
9. Vojna
10. Vnútorná politika štátu

5. Rozsah článku

1. Krátky článok (do 1600 znakov)
2. Stredne dlhý článok (od 1601 – 3000 znakov)
3. Dlhý článok (od 3001 znakov)

6. Politický predstaviteľ/ iný aktér

1. Žiaden
2. Iný
3. Kaczynski
4. Blaszczak
5. Duda
6. Morawiecki
7. Tusk
8. Trzaskowski

9. Predstaviteľ EU
10. Predstaviteľ PiS
11. Demonštranti
12. Organizácia PL
13. Politici mimo PL

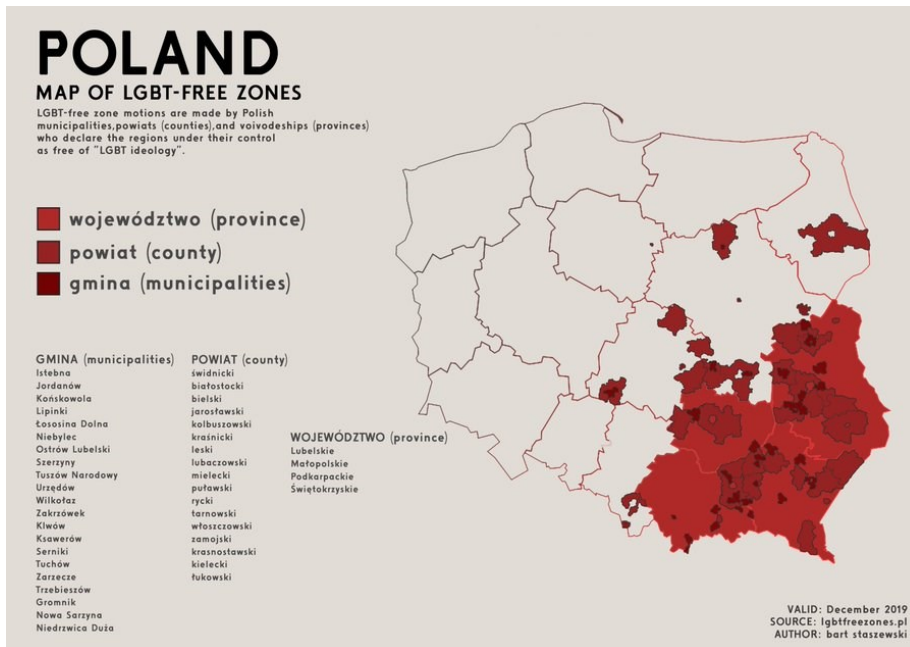
7. Citácie

- a. Meno citovaného
- b. Počet citácií v článku

8. Tón spravodajstva

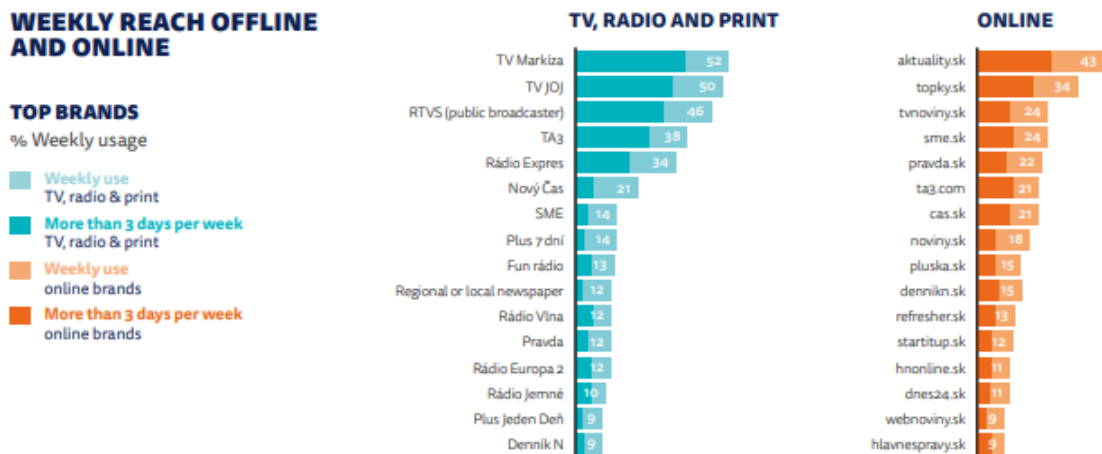
1. Neutrálny
2. Súhlasný
3. Kritický

Príloha č. 2: zóny bez LGBT v Poľsku (obrázok)

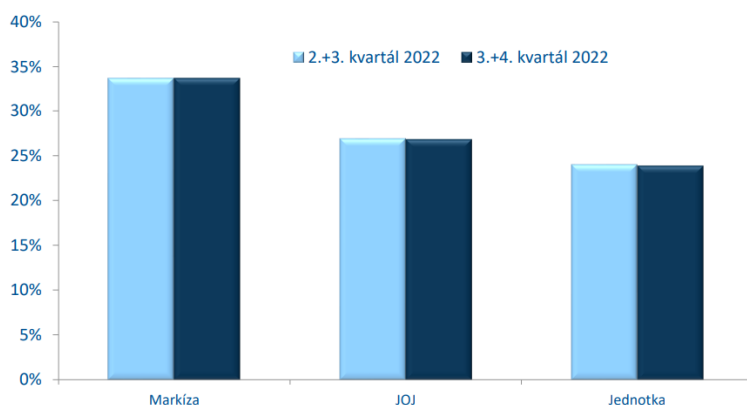
Zdroj: lgbtfreezones.pl, 2019

Príloha č. 3: Zásah konkrétnych médií v období jedného týždňa (graf)

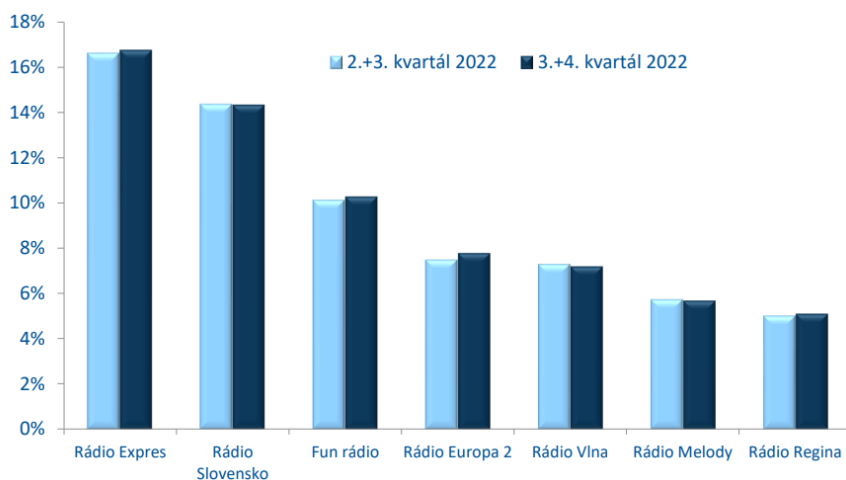
Zdroj: Reuters Institute, Digital News Report, 2022

Príloha č. 4: TELEVÍZIA - Najsledovanejšie televízne stanice na Slovensku (graf)

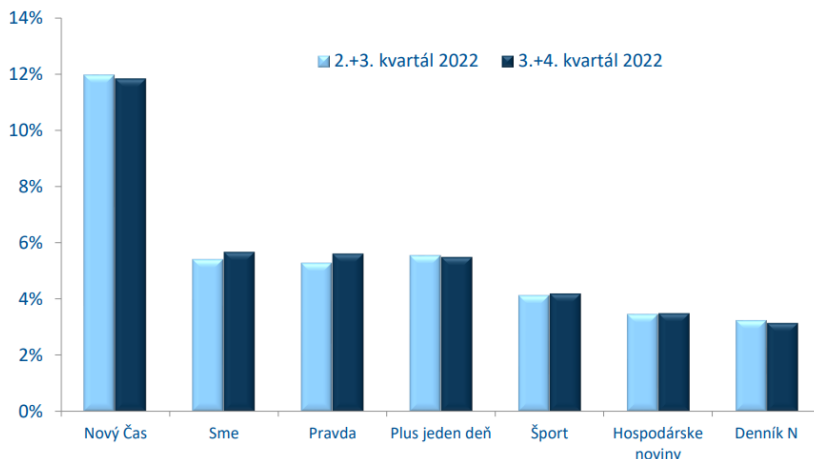
Zdroj: MEDIAN SK, MML-TGI, 2023

Príloha č. 5: ROZHLAS - najpočúvanejšie rádia na Slovensku v parametri „počúval včera“ (graf)

Zdroj: MEDIAN SK, MML-TGI, 2023

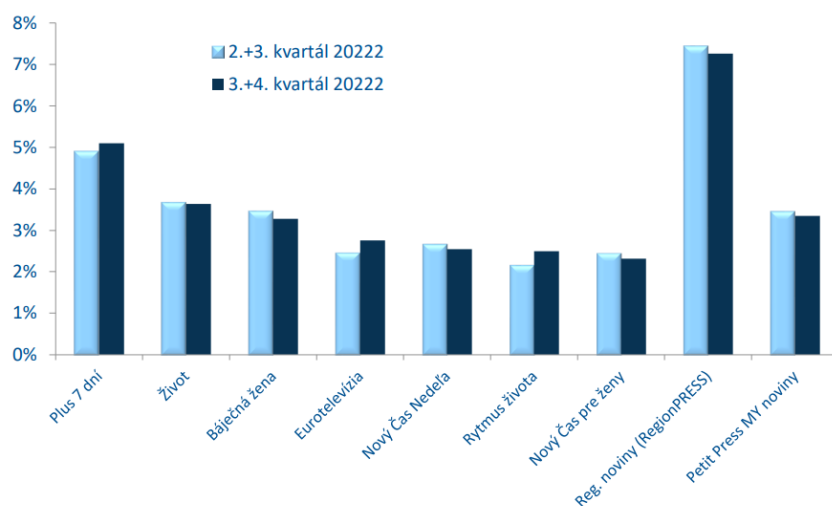
Príloha č. 6: DENNÍKY na Slovensku - čítanosť posledného vydania (graf)

Zdroj: MEDIAN SK, MML-TGI, 2023

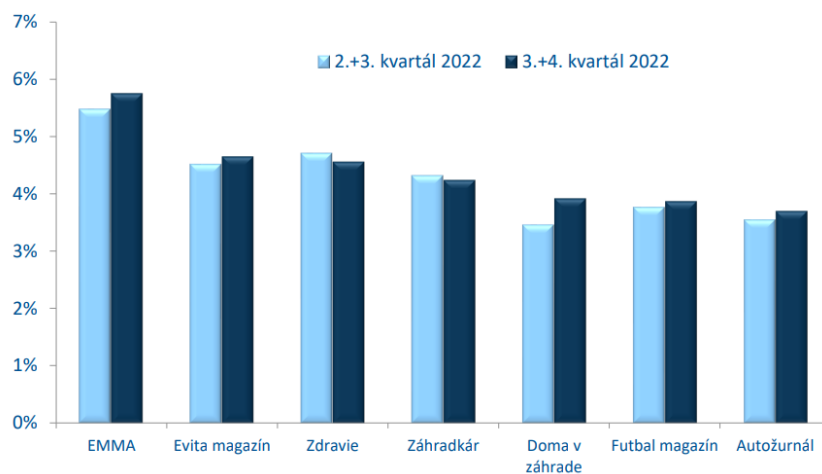

Príloha č. 7: TÝŽDENNÍKY na Slovensku - čítanosť posledného vydania (graf)

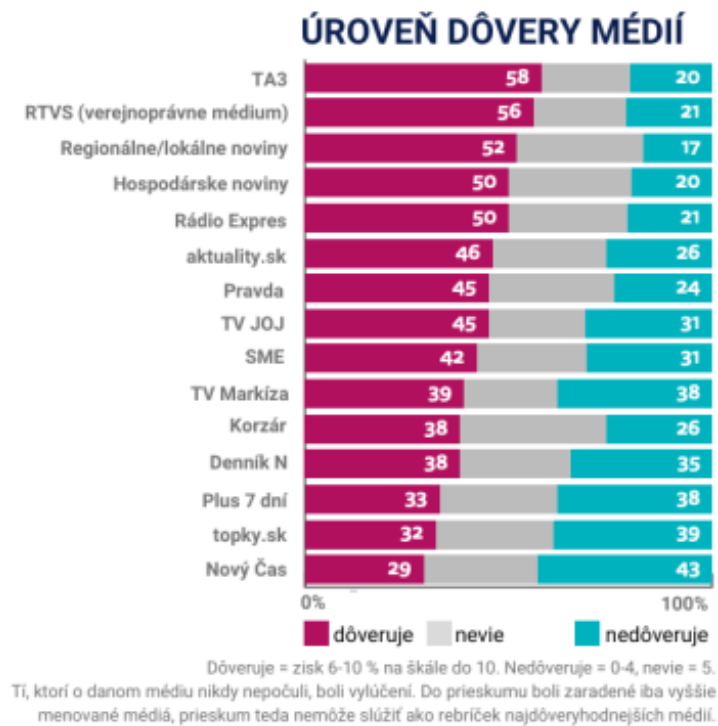
Zdroj: MEDIAN SK, MML-TGI, 2023

Príloha č. 8: MESAČNÍKY na Slovensku - čítanosť posledného vydania (graf)

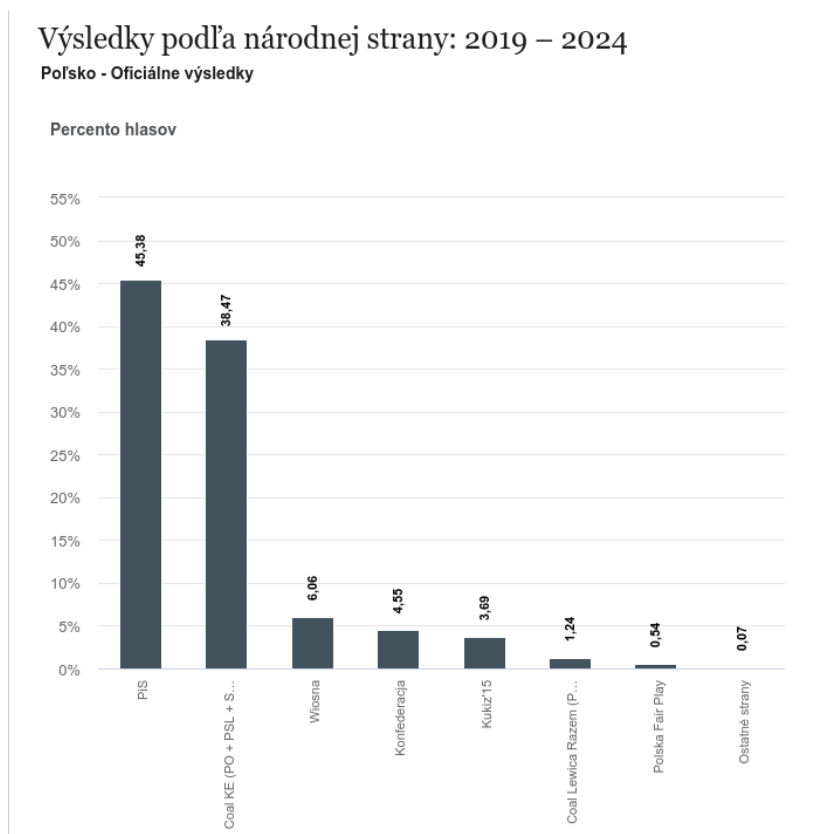
Zdroj: MEDIAN SK, MML-TGI, 2023

Príloha č. 9: Úroveň dôvery médií na Slovensku (graf)

Zdroj: Reuters Institute, Digital News Report, 2022. Preklad: Infosecurity.sk

Príloha č. 10: Výsledky parlamentných volieb v Poľsku v roku 2019 (graf)

Zdroj: Európsky parlament v spolupráci s Kantar, 2019